

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG

COMPTE RENDU INTÉGRAL

MET HET BEKNOPT VERSLAG

AVEC LE COMPTE RENDU ANALYTIQUE

PLENUMVERGADERING

SÉANCE PLÉNIÈRE

dinsdag

mardi

19-12-2000

19-12-2000

10:00 uur

10:00 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CVP	<i>Christelijke Volkspartij</i>
FN	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	<i>Parti Réformateur libéral – Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
PSC	<i>Parti social-chrétien</i>
SP	<i>Socialistische Partij</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + nummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag (op wit papier, bevat de bijlagen en het beknopt verslag, met kruisverwijzingen tussen Integraal en Beknopt Verslag)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral (sur papier blanc, avec annexes et CRA, avec renvois entre le CRI et le CRA)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : alg.zaken@deKamer.be</i>	<i>e-mail : aff.generales@laChambre.be</i>

INHOUD

Berichten van verhindering	1
BEGROTINGEN	1
Rijksmiddelenbegroting voor het begrotingsjaar 2001 (904/1 tot 5 en 906/1)	1
- Ontwerp van algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2001 (905/1 tot 34)	1
<i>Spreker: Marc Van Peel</i> , voorzitter van de CVP-fractie	

<i>Algemene bespreking</i>	2
<i>Sprekers: Aimé Desimpel</i> , rapporteur, Herman Van Rompuy , Jef Tavernier , voorzitter van de AGALEV-ECOLO-fractie, Jean-Jacques Viseur , Didier Reynders , minister van Financiën, Georges Lenssen , Yves Leterme , Greta D'Hondt , Claude Eerdekens , voorzitter van de PS-fractie, Jos Ansoms , Alfons Borginon , Eddy Boutmans , staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, Daniel Bacquelaine , voorzitter van de PRL FDF MCC-fractie, Jan Peeters , Jean-Pierre Viseur , Frieda Brepoels , voorzitter van de VU&ID-fractie	

SOMMAIRE

Excusés	1
BUDGETS	1
Budget des voies et moyens pour l'année budgétaire 2001 (904/1 à 5 et 906/1)	1
- Projet de budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2001 (905/1 à 34)	1
<i>Orateur: Marc Van Peel</i> , président du groupe CVP	

<i>Discussion générale</i>	2
<i>Orateurs: Aimé Desimpel</i> , rapporteur, Herman Van Rompuy , Jef Tavernier , président du groupe AGALEV-ECOLO, Jean-Jacques Viseur , Didier Reynders , ministre des Finances, Georges Lenssen , Yves Leterme , Greta D'Hondt , Claude Eerdekens , président du groupe PS, Jos Ansoms , Alfons Borginon , Eddy Boutmans , secrétaire d'Etat à la Coopération au développement, Daniel Bacquelaine , président du groupe PRL FDF MCC, Jan Peeters , Jean-Pierre Viseur , Frieda Brepoels , présidente du groupe VU&ID	

PLENUMVERGADERING

van

DINSDAG 19 DECEMBER 2000

10:00 uur

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

MARDI 19 DÉCEMBRE 2000

10:00 heures

De vergadering wordt geopend om 10.02 uur door de heer Herman De Croo, voorzitter.
La séance est ouverte à 10.02 heures par M. Herman De Croo, président.

Tegenwoordig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering:
Ministre du gouvernement fédéral présent lors de l'ouverture de la séance:
Eddy Boutmans.

De **voorzitter**: De vergadering is geopend.
La séance est ouverte.

**Berichten van verhindering
Excusés**

Jean-Paul Moerman, wegens ziekte / pour raison de santé;
Elio Di Rupo, Geert Versnick, buitenslands / à l'étranger.

**Begrotingen
Budgets**

01 **Rijksmiddelenbegroting voor het begrotingsjaar 2001 (904/1 tot 5 en 906/1)**
- Ontwerp van algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2001 (905/1 tot 34)
01 **Budget des voies et moyens pour l'année budgétaire 2001 (904/1 à 5 et 906/1)**
- Projet de budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2001 (905/1 à 34)

Wij zullen het debat over de begrotingen voeren. Ik had reeds het voorstel van de heer Van Peel namens de CVP-fractie ontvangen. We waren daarmee akkoord gegaan.

Chers collègues, si nous nous tenons à la liste des orateurs que les groupes ont eu la gentillesse

de me faire parvenir hier, nos travaux risquent de prendre plus de temps que prévu. Cependant, j'ose espérer que les membres feront preuve de suffisamment de sagesse afin de nous permettre de terminer nos travaux dans des temps raisonnables. En tout cas, pour ma part, je veillerai à ce que les temps de parole soient respectés.

Wij hebben ook afgesproken, mijnheer Desimpel, dat de verslaggevers zouden refereren aan hun verslag. U herinnert zich misschien dat wij dat op de Conferentie van voorzitters hebben beslist. Indien een verslaggever toch een woordje wil zeggen, zal ik dat natuurlijk niet weigeren. De consensus was echter dat men ofwel naar het verslag zou verwijzen, ofwel het hier zeer kort zou houden. Aan de orde is de begrotingsbespreking over de Rijksmiddelen voor het jaar 2001, document 904/1 tot 5 en document 906/1.

Nous poursuivrons ensuite nos travaux avec la discussion du projet de budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2001 qui est le document 905/1 à 32. Le rapporteur général est M. Desimpel.

Mijnheer Desimpel, u hebt het woord voor een korte toelichting. Ik weet dat u de gewoonte hebt bondig te zijn. Daarna zal het debat aanvangen. De eerste sprekers zijn de heer Van Rompuy en de heer Viseur. Ik zal de lijst laten circuleren. Eerst echter wenst de heer Van Peel iets te zeggen.

01.01 **Marc Van Peel** (CVP): Mijnheer de voorzitter, met alle respect voor de heer Boutmans - die een eminent lid is van deze regering - hoop ik dat de regering iets ruimer vertegenwoordigd zal zijn bij het begrotingsdebat dan alleen door hem.

De **voorzitter**: Ik heb mij hierover laten inlichten. De heer Reynders is juist aangekomen. De heer Vande Lanotte heeft zich echter om familiale redenen laten verontschuldigen voor deze voor- en namiddag. Hij heeft mij daarvoor tweemaal gebeld en ik vond zijn redenen gegrond. De heer Reynders zal hier aanwezig zijn evenals andere collega's. U hebt echter gelijk, de regering dient hier bij het begin minstens door een minister vertegenwoordigd te worden.

Discussion générale **Algemene bespreking**

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

01.02 **Aimé Desimpel**, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijnheer de staatssecretaris, geachte collega's, ik ben gewoonlijk kort van stof - keep it simple - maar ik wil hier toch het verslag, waaraan hard werd gewerkt, voorlezen. Ik meen dat dit niet langer dan een kwartier zal duren.

Geachte collega's, alvorens ik mijn verslag breng, wens ik het secretariaat van de commissie en de diensten te bedanken voor het goede werk dat zij hebben geleverd. Het is niet altijd eenvoudig om de vele bemerkingen zo nauwkeurig mogelijk weer te geven.

De commissie voor de Financiën en de Begroting heeft de rijksmiddelenbegroting voor het begrotingsjaar 2001 grondig bestudeerd tijdens haar vergaderingen van 14, 22 en 28 november en 5 en 12 december. Dit is een historisch moment. Voor het eerst sedert meer dan een halve eeuw vertoont de begroting een gezamenlijk overschot.

Ten eerste, in de uiteenzetting van de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie werd erop gewezen dat er een begrotingsnormering werd uitgewerkt op middellange termijn, met name van 2001 tot 2005, op basis van het advies van de Hoge Raad van Financiën. Het advies van de Hoge Raad van Financiën werd volledig gevolgd, maar voorzichtigheidshalve werd voor het jaar 2001 in plaats van een economische groei van 3,1% een groei van 2,5% gehanteerd. In vergelijking met de begroting voor 2000 dalen de primaire uitgaven van de departementen in verhouding tot het BBP met 0,2%.

Ook de uitgaven in de sociale zekerheid verminderen in 2001 met 0,1%. Ten opzichte van de ramingen 2000 dalen de fiscale ontvangsten in verhouding tot het BBP met 0,3%. De niet-fiscale ontvangsten stijgen met 0,1%. De rentelasten van de federale overheid stijgen in 2001 met 7 miljard frank ten opzichte van de begroting 2000.

De regering heeft voor de komende jaren gekozen voor de opbouw van het begrotingsoverschot om in geval van onvoorziene omstandigheden als buffer te fungeren. De regering heeft tevens gekozen voor de opbouw van een demografische reserve via de oprichting van een Zilverfonds. Hierdoor wordt de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels gevrijwaard en de versnelde schuldafbouw verzekerd. Naast deze prioriteiten heeft de regering ook aandacht voor een meer arbeids- en milieuvriendelijke fiscaliteit, een acuut werkgelegenheidsbeleid, een aangepaste financiering van de gemeenschappen en de gewesten, de verbetering van de openbare dienstverlening, mobiliteit en de uitbouw van de internationale samenwerking.

Ten tweede, de uiteenzetting van de minister van Financiën kan in drie delen worden opgesplitst. Het eerste deel is aan de internationale economische ontwikkeling gewijd, die over het algemeen zeer gunstig positief is. Tegen deze gunstige, internationale context kan men stellen dat de sterke groeiversnelling van de Belgische economie in de eerste helft van volgend jaar wellicht minder dynamisch zal uitvallen. In het tweede gedeelte onderzoekt de minister de evolutie van de fiscale ontvangsten over de eerste drie kwartalen van 2000.

Als men met de correcties voor de geïnde, maar nog niet uitgesplitste, ontvangsten rekening houdt, dan zijn de totale belastingontvangsten aan het einde van de eerste negen maanden van 2000 gestegen met 132,4 miljard frank of 6,9% ten overstaan van dezelfde periode in 1999. De vermoedelijke ontvangsten - dit zijn de fiscale en niet-fiscale lopende en kapitaalontvangsten - zullen voor 2000 in totaal 2.979,8 miljard frank bedragen, wat een toename van 173,7 miljard frank of 6,2% ten overstaan van vorig jaar betekent. De verwachte totale fiscale en niet-fiscale lopende en kapitaalontvangsten voor 2000 zijn geraamd op 3090,6 miljard frank, dat is 110,7 miljard frank of 3,7% meer dan dit jaar. In het derde deel wordt het netto te financieren saldo van 2000 geraamd op 21,2 miljard frank. Dit is veel lager dan de voorziene 61,2 miljard frank. Voor volgend jaar werd in een netto te financieren saldo van 66,5 miljard frank voorzien. De rijksschuld

bedroeg eind september 2000 10.353,4 miljard frank. Belangrijk is dat het vermogen van het op te richten Zilverfonds, dat de meerkosten van de pensioenen in de toekomst moet opvangen, volledig zal worden belegd in overheidseffecten om de overheidsschuld te verminderen.

Ten derde, zoals ieder jaar heeft het Rekenhof, zoals opgedragen door artikel 16 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit zijn commentaar en opmerkingen voor het begrotingsjaar 2001 aan de Kamer overhandigd. Ik breng hier een uiterst bondige samenvatting van het verslag dat door het Rekenhof werd opgesteld.

Over de structuur van de rijksmiddelenbegroting met betrekking tot de ontvangsten van het ministerie van Financiën, is het Rekenhof van mening dat de ontvangsten moeten worden gekoppeld aan, enerzijds, de aard van de ontvangst en, anderzijds, de entiteiten die deze ontvangsten genereren.

Verder stelt het Rekenhof vast dat er talrijke afwijkingen zijn op het beginsel van de begrotingsspecialiteiten in het ontwerp van de algemene uitgavenbegroting, zoals de aanwerving van professionele kredieten die bij koninklijke besluiten tussen programma's worden herverdeeld.

Ten vierde, de minister van Begroting verklaart het aanwenden van de techniek van de professionele kredieten als een voordeel omdat deze uitgaven bij het begin van een begrotingsjaar worden geplafonneerd en ingecalculeerd. Wat het beginsel van de begrotingsspecialiteit betreft, wordt erop gewezen dat het beginsel van de universaliteit wordt nageleefd: alles wat voorzienbaar is werd geïdentificeerd en in de begroting gebracht.

Mijnheer de voorzitter, heren ministers, geachte collega's, bij de uiteindelijke bespreking hebben diverse sprekers, zowel van de oppositie als van de meerderheid, elk hun oordeel gegeven over de ontvangstbegroting.

Ik geef u slechts enkele van de voornaamste opmerkingen die werden geformuleerd. Verschillende leden van de commissie betreurden het laatijdig indienen, namelijk op 20 november, van de begrotingsdocumenten bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Bovendien heeft een lid gewezen op enkele slordigheden in die documenten.

Over de verkoop van de UMTS-licenties werd een aantal vragen gesteld waarbij een vergelijking werd gemaakt met de verkoop in het buitenland. De opbrengsten bleken karig te zijn. Is de regering niet te optimistisch met de verwachte 80 miljard Belgische frank opbrengsten uit de verkoop?

Een aantal leden is zeer blij met de benoeming van een regeringscommissaris, belast met de vereenvoudiging van de fiscale procedures en de strijd tegen de belastingfraude. Zij vragen zich echter af wat de precieze rol is van deze commissaris, die is toegevoegd aan de minister van Financiën. Tevens werd de vraag gesteld wat de exacte inhoud is van het nieuw operationeel plan inzake de strijd tegen de belastingfraude. Ook wensen de leden te weten wat de regering van plan is om het probleem van het personeelstekort en de uitrusting bij de belastingadministratie aan te pakken. Bovendien werd gevraagd wanneer de belastinghervorming bij het Parlement zal worden ingediend.

Uw rapporteur heeft beklemtoond dat inzake de vennootschapsbelasting snel een verlaging moet worden doorgevoerd van de tarieven, gelijk aan de belastingtarieven in onze buurlanden. Multinationale ondernemingen vestigen hun zetel in het land met de laagste nominale tarieven. Indien België zijn tarieven niet snel verlaagt zal het vele miljarden aan inkomsten blijven mislopen en dreigen diverse bedrijven het land te verlaten.

Een ander lid van de commissie heeft nogmaals gehamerd op de verlaging van de belasting op arbeid. Dit zou vooral het concurrentievermogen van de Belgische bedrijven ten goede komen en delocalisatie voorkomen. De verlaging is trouwens een aanbeveling van diverse internationale instellingen, waaronder het IMF.

Daarnaast werd een vraag gesteld over de gevolgen van de zwakke euro voor het beheer van de staatsschuld en over de financiering van het GEN-project na 2001. Ook werd gevraagd naar de stand van zaken met betrekking tot de uitbetaling van schadevergoedingen aan bedrijven in het kader van de dioxinecrisis.

In antwoord op de vragen van de commissieleden heeft de minister van Financiën over de rol van de regeringscommissaris, belast met de vereenvoudiging van de fiscale procedures en de strijd tegen de belastingfraude, verwezen naar de uitleg van de commissaris zelf op de hoorzitting met de topambtenaren van het ministerie van Financiën.

Met betrekking tot de vennootschappen heeft de regering gekozen voor de vermindering van de sociale lasten om de competitiviteit van de Belgische bedrijven te vrijwaren.

Voorts zullen er voor KMO's specifieke maatregelen worden genomen zoals het verminderen van de belastingaanslagvoet ter compensatie van de vermindering van de aftrekmogelijkheden.

Een ander voorstel tot hervorming van de vennootschapsbelasting wordt tegen begin volgend jaar verwacht. Het onderzoek over de invoering van een stelsel van fiscale consolidatie - fiscale eenheid genoemd in Nederland - is nog niet afgerond. Zodra de studie van de Hoge Raad voor Financiën omtrent de hergroepering van de aftrekmogelijkheden in een beperkt aantal korven beschikbaar is, zullen steunmaatregelen voor de horecasector worden bekendgemaakt. Hetzelfde geldt voor de bouwsector. Sinds 1 januari 2000 geniet de bouwsector een verlaging van het BTW-tarief voor de renovatie en herstelling van privé-woningen van meer dan 5 jaar oud.

Over de impact van de euro op de vermindering van de schuld zei de minister dat het de bedoeling is de schuld op termijn volledig in euro om te zetten, maar dan overeenkomstig de marktomstandigheden en niet tegen om het even welke prijs. Om het personeelstekort bij de belastingadministratie enigszins te verhelpen, heeft de minister 1.500 aanwervingen gepland voor volgend jaar.

De minister van Begroting deelde de leden van de commissie mee dat het onmogelijk is een adequaat bedrag te ramen van de opbrengst van de verkoop van de UMTS-licenties. Hij hoopt uiteraard op een zo hoog mogelijke opbrengst.

Voor de financiering van het gewestelijke expresnet zijn middelen voorzien in het GEN-fonds. De regering wenst nu de noodzakelijke middelen te reserveren om de financiering te garanderen. Dit wil zeggen dat de aanrekening op de uitgaven plaatsvindt op het ogenblik waarop deze middelen worden aangewend in het kader van de vordering van de infrastructuurwerken voor het gewestelijk expresnet.

Volgens de minister kunnen de dioxine-uitgaven worden opgesplitst in twee grote groepen: de schadevergoedingen en de operationele kosten. Wat de uitbetaling van de schadevergoedingen betreft, is er in totaal reeds 13,4 miljard Belgische frank uitbetaald waarvan 6,802 miljard frank door

Landbouw voor onder andere de vernietiging van de dieren en 6,6 miljard frank door Volksgezondheid. De schadevergoedingen zijn dit jaar grotendeels afgehandeld en de uitbetaling zal in 2001 worden afgerond.

Uiteindelijk werd het ontwerp van rijksmiddelenbegroting in de commissie met een ruime meerderheid van 9 tegen 2 stemmen goedgekeurd. Het ontwerp van algemene uitgavenbegroting, zoals geamendeerd, werd zelfs met 10 tegen 2 stemmen goedgekeurd.

Collega's, hiermee heb ik u een beknopt verslag gegeven van de werkzaamheden van de commissie. Voor een volledige en gedetailleerde verslaggeving verwijs ik naar de schriftelijke verslagen.

De **voorzitter**: Collega's, de eerste spreker in de algemene bespreking is collega Van Rompuy.

01.03 Herman Van Rompuy (CVP): Mijnheer de voorzitter, heren regeringsleden, collega's, het feit dat ik vandaag als eerste spreek, heeft geen enkele politieke betekenis. Het is louter ingegeven door het coördineren van agenda's.

Mijn commentaar bij de begroting voor 2001 zal nauw aansluiten bij het schema en de inhoud van het jaarlijks rapport van het Internationaal Monetair Fonds dat eind november 2000 werd uitgebracht. Dit verslag is interessanter en kritischer dan de eerste reacties van de regering deden vermoeden. Ik zal van deze tribune eveneens gebruik maken om naast de conjuncturele ook de structurele beschouwingen weer te geven, zowel op het vlak van het budget als op het sociaal-economisch vlak.

Eerst wil ik het hebben over de structurele ontwikkeling van de begrotingstekorten of de begrotingsoverschotten. Achter het triomfbulletin over een "historische begroting voor 2001", met een overschot van 0,2% van het bruto binnenlands product, zit uiteraard het effect van de economische groei van de afgelopen twee jaar. De verbetering van het saldo met 0,9% tussen 1999 en 2001, gaande van een deficit van 0,7% naar een overschot van 0,2%, is haast uitsluitend toe te schrijven aan de daling van de rentelasten op de openbare schuld ten belope van 0,7 van deze 0,9%. Het beruchte primaire overschot blijft in 2000 en 2001 op haast hetzelfde peil als in 1998, dit ondanks de enorme stijging van de economische activiteit volgens de gegevens van een zeer betrouwbaar instituut. De conjuncturele meevallers werden dus niet omgezet in een

versnelde afbouw van de overheidsschuld. Er is zelfs een verslechtering van het primair overschot met ongeveer 30 miljard frank op structurele basis tussen 1999 en 2001, althans volgens een recent verslag van de Europese Commissie. Dit verschil bedraagt precies 30 miljard frank. Daarmee kan men evenwel heel wat "leuke dingen doen", zoals de Nederlanders zeggen. Als men rekening houdt met een reeks eenmalige maatregelen en met de invloed van de gunstige conjunctuur, is de verslechtering van het structurele primaire saldo in 2001 zelfs het dubbele dan deze verslechtering met 0,3%. Het gaat dus om een verslechtering van om en bij de 0,7%.

Natuurlijk verbetert de schuldratio. Het zou er nog aan moeten ontbreken. Dat is voor 2000 en 2001 niet meer dan normaal met dergelijke hoge nominale groei van het nationaal inkomen. De regering heeft gekozen voor een verslappening van de structurele begrotingspolitiek. Weliswaar deed zij dit om de sociale lasten te verlichten. De totale werkgelegenheid nam volgens de najaarsprognose van de Europese Commissie in 1998 en 1999 reeds toe met 1,3%. Dat is bijna hetzelfde tempo als in de jaren 2000 en 2001, maar wel met een economische groei die toen gemiddeld 2,6% en nu 3,6% van het BNP bedraagt. Vandaag is er dus ook veeleer een krapte op de arbeidsmarkt, zeker in Vlaanderen. Het is dan ook een goede zaak dat in het pas afgesloten interprofessioneel akkoord de sociale partners wijzer zijn geweest dan mevrouw Onkelinx en zij het tempo van de arbeidsduurvermindering hebben vertraagd. Gelukkig speelt hier voor een keer niet het primaat van de politiek.

Een ander delicaat punt is dat de sociale partners aan de regering vragen de overschrijding van de loonnorm te compenseren door een verlichting van de sociale lasten, zodat de belastingbetaler de loonstijging betaalt. Ik heb daarvoor in het verleden gewaarschuwd en ik krijg helaas sneller gelijk dan ik dacht.

Nog één woord over de roemruchte fiscale druk, inzonderheid deze die weegt op particulieren en gezinnen. In 1999 lag deze druk volgens de nationale rekeningen iets lager dan in 1993, bij het begin van de saneringsperiode. Ik spreek hier wel over de fiscale druk die op de particulieren weegt.

De stijging van de totale fiscale druk in de periode van 1992-1993 kwam vooral van de taxatie op de bedrijfswinsten, die toenam met 1,2% van het nationaal inkomen, en van de indirecte belastingen ten belope van ongeveer 1% van het

nationaal inkomen. Die laatste verhogingen werden echter in allerhande vormen volledig aan de vermindering van de sociale lasten voor de ondernemingen besteed.

Terugkerend naar de fiscale druk bij de particulieren is de afname tussen 1999 en 2001 haast niet veranderd in termen van het nationaal inkomen. Dit is slechts het gevolg van de door de vorige regering besliste en doorgevoerde volledige herindexering van de belastingschaal. Het geheel van de fiscale ontvangsten, als een procent van het nationaal inkomen, steeg. Volgens de regeringscijfers steeg het geheel, lichtjes weliswaar, in 2001.

Een tweede reeks van beschouwingen over de uitgaven. Wat mij de meeste zorgen baart, is de ontwikkeling van de overheidsuitgaven. Voor 2001 is de toename van de federale primaire uitgave volgens onze berekeningen reëel 2,8%, na rekening te hebben gehouden met eenmalige factoren, en exclusief het laatste aanpassingsblad. Dit tempo is bijna drie maal zo snel als het gemiddelde van de jaren negentig: 2,8% versus een gemiddelde van 0,9%. Voor 2001 hebben wij voor de uitgaven van de sociale zekerheid zelfs een aangroei met meer dan 3% in reële termen. Dit is meer dan 1% of een derde hoger dan in de jaren negentig. De bestedingen voor gezondheidszorg nemen meer dan 6% in volume toe, ver boven de 2,5%-norm. Die toename betekent een terugkeer naar de onzalige explosie van de uitgaven in 1990 en 1991. Op deze manier is het zeer gemakkelijk om erg sociaal te zijn. Hoe dan ook, zit de regering met het uitgaventempo voor 2001 voor entiteit 1, namelijk de federale overheid en de sociale zekerheid, flink boven de trend van het meerjarenprogramma, en die is 1,5%. Men mag evenmin over het hoofd zien dat de bestedingen van gewesten en gemeenschappen verder blijven doordraven aan een tempo van gemiddeld 3% in groeivolume in 2001.

In de jaren negentig werd de uitgavenontwikkeling van entiteit 2, gewesten en gemeenschappen, getemperd door deze van entiteit 1. In 2001 is daar verandering in gekomen. Het tempo van de federale uitgaven en van de sociale zekerheid stijgen even snel als de uitgaven voor gewesten en gemeenschappen. Bij dit alles werd geen rekening gehouden met nieuwe uitgaven. Het laatste aanpassingsblad strekt er immers toe uitgaven van 2001 te vervroegen naar 2000. Die uitgaven, ongeveer 8 miljard frank, heb ik bij mijn berekeningen van de uitgaven 2001 opnieuw toegevoegd. Ik heb ook geen rekening gehouden

met 3,9 miljard frank voor de nucleaire passiva, aangezien dit een zeer uitzonderlijke verrichting is. Niet alleen de verschuivingen tussen 2000 en 2001, maar het hele globale aanpassingsplan, bedraagt 14 miljard frank. Er zou ook een nieuw aanpassingsblad op komst zijn over onder meer asielzoekers. Het gaat hier over 2,4 miljard die niet begroot zijn. Deze evolutie in de uitgaven is des te gevaarlijker omdat we het omgekeerde zouden verwachten bij een politiek van belastingvermindering. Een recent verslag van de Europese Commissie zegt letterlijk: "Een lastendaling, volledig gecompenseerd door verminderingen van het overheidsverbruik zal een positieve impact hebben op de economie op lange termijn. De weerslag van een verlaging van de belastingen met bijvoorbeeld 1% zal een positief effect hebben op het bruto binnenlands product van 0,5 à 0,8% na een periode weliswaar van tien jaar. Maar zonder compensatie langs de kant van de uitgaven zal belastingvermindering leiden tot een toename van het begrotingstekort van ongeveer 0,75%".

Dat scenario is zich volop aan het realiseren. Bij de door de regering verwachte groei van de uitgaven is het geheel van het programma van fiscale, sociale en andere initiatieven, onbetaalbaar. De marges worden ruim overschreden. Trouwens, het IMF vraagt een grotere inspanning van onze begroting. Zij wil een structureel overschot van 1% van het BBP in 2001, waarin het schema van de Hoge Raad van Financiën sprake is van 0,8% en bij de regering van 0,5%. Dat geldt weliswaar bij een groei van het nationaal inkomen van 2,5%, maar dat is niet zo ver meer van de realiteit, als ik sommige recente prognoses mag geloven. Het IMF vraagt zelf deze norm voor het structureel overschot expliciet te maken, om redenen van zogenaamde transparantie. Het programma van allerhande initiatieven - fiscale, sociale en andere - is niet uitvoerbaar zonder de snelle afbouw van de schuld op de helling te plaatsen. Ik heb er geen probleem mee dat besparingen en nieuwe initiatieven zich over verscheidene jaren uitstrekken; wij deden dat in onze periode trouwens ook. Van die besparingen, onder meer in de pensioenen, profiteert de rijksbegroting vandaag en de volgende jaren nog trouwens ten volle. Ik heb er echter wel een probleem mee als de regering aan een volgende regering geen enkele marge overlaat. Ik heb er nog een groter probleem mee als men de volgende regering verplicht terug te komen op wat reeds beslist en beloofd was.

Collega's, als men rekening houdt met de

belastinghervorming, de meeruitgaven voor mobiliteit, voor gezondheidszorg, voor armoedebestrijding, meer geld voor de deelstaten, dan is er een overschrijding van de marge met ongeveer 40 miljard frank in 2003 en 50 miljard frank in 2005. Ik herinner u eraan dat in 2003 de belastinghervorming een kost met zich brengt van 35 miljard frank en er is een budgetoverschrijding van 40 miljard frank. Wat zal er overblijven van de familiale fiscaliteit? In elk geval is men slecht begonnen als men ingaat op de vraag van de sociale partners om in 2002 niets te voorzien voor de gezinnen en alleen de forfaitaire aftrek voor beroepskosten op te trekken.

Derde punt, het Zilverfonds of de versnelde afbouw van de schuld. De verrichtingen van het Zilverfonds worden in principe samen met deze van de sociale zekerheid en van de federale overheid geconsolideerd in entiteit 1. Het Zilverfonds behoort integraal tot de overheidssector, staat daar niet buiten en wordt geconsolideerd volgens de principes van de Europese boekhouding. Economisch verandert de creatie van het Zilverfonds niets aan het geconsolideerde begrotingssaldo en aan de Maastrichtschuld, voornamelijk of voor zo ver de activa van het fonds worden belegd in overheidspapieren. Ten aanzien van de budgettaire marges is dit Zilverfonds eveneens neutraal. Er is een neutraliteit ten opzichte van marges, saldo en schuld. Zo is het economisch gezien. Begrotingstechnisch gezien zullen de gecumuleerde ontvangsten van het Zilverfonds geen invloed hebben op het begrotingsresultaat van de komende jaren, noch op de schuldratio. De ontvangsten worden onmiddellijk aangerekend in het jaar waarin ze worden gerealiseerd en kunnen met andere woorden niet dienen als compensatie van toekomstige uitgaven van het Zilverfonds. Telkens wordt dus de annaliteit van de begroting gerespecteerd.

In de Zilverfondsnota worden de uitgaven ingevolge de vergrijzing voor de periode 2002-2030 geraamd op 4.700 miljard frank en nemen deze uitgaven op jaarbasis geleidelijk toe tot ongeveer 5% van het nationaal product. Zoals hiervoor werd gesteld, worden deze uitgaven dus niet gecompenseerd door zogenaamde reserves en zullen zij telkens het primair overschot en het begrotingssaldo verminderen en de schuldratio doen toenemen. Om hieraan het hoofd te kunnen bieden, dienen derhalve preventief budgettaire marges te worden opgebouwd. Om de financierbaarheid van de toekomstige pensioenen en gezondheidszorgen veilig te stellen, is het noodzakelijk om onder meer jaarlijks een

belangrijk begrotingsoverschot aan te houden, hetgeen mogelijk is dank zij de daling van de rentelasten, zodat de schuldratio voldoende vermindert.

Technisch gezien is een ander middel de inwerking op de uitgaven die gebonden zijn aan de vergrijzing. De toekomstige marges worden derhalve gecreëerd door de voortdurende vermindering van de schuldgraad. Het is dus de bedoeling om via de gecumuleerde weerslag van de begrotingsoverschotten de schuldratio voldoende te doen dalen om op termijn de toename van die schuldverhouding ingevolge de vergrijzinguitgaven te kunnen compenseren. Het beoogde resultaat wordt bereikt door een voldoende vermindering van de schuldratio. Dat is de kern van de zaak. Het Zilverfonds kan wel nuttig zijn om, enerzijds, te waarborgen dat de gecreëerde budgettaire ruimte niet wordt aangewend voor andere doeleinden en anderzijds om het principe van een aangehouden begrotingsoverschot bij het publiek aanvaardbaar te maken. Het Zilverfonds is dus een boekhoudkundige operatie.

De Hoge Raad voor Financiën voorziet de opbouw van een begrotingsoverschot van een procent in 2005. Dat overschot is bedoeld voor verschillende zaken. Het dient om het hoofd te kunnen bieden aan onverwachte omstandigheden zoals de dioxinecrisis, het voorbeeld dat hij zelf geeft. Het wordt ook gebruikt om de gevolgen van een conjuncturele verzwakking te kunnen opvolgen om niet boven de drieprocentnorm te komen, als de conjunctuur zou omslaan. Het dient ook om de schuldratio te verminderen tot zestig procent van het nationaal inkomen en op termijn ruimte te creëren voor de financiering van de pensioensuitgaven die het gevolg zijn van de vergrijzing.

Blijkbaar wordt dit vorderings- of begrotingsoverschot niet in verband gebracht met de gevolgen van de vergrijzing op de uitgaven inzake gezondheidszorg. Wellicht verklaart dit gedeeltelijk het verschil tussen dat begrotingsoverschot van een procent en de voorziene stijving van het Zilverfonds in 2010 met 2,2 procent. Indien de cijfers uit de Zilverfondsnota door recente studies zouden worden bevestigd, betekent dit dat een structureel overschot van een procent op termijn onvoldoende zou zijn om de uitgaven voor de pensioenen en voor de gezondheidszorg te kunnen financieren. Daaruit blijkt nog eens hoe voorzichtig er moet worden omgesprongen met de budgettaire marges. In de toekomst zal een deel ervan niet mogen worden aangewend en zal dat

moeten worden bestemd voor het verder verhogen van het begrotingssaldo en het verminderen van de schuld.

Ten slotte zullen de opbrengsten van het UMTS-licenties - als die er ooit zullen zijn en ze niet worden uitgegeven - het begrotingsoverschot verhogen en, dankzij dit overschot, de schuldratio en de rentelasten verminderen. Opbrengsten uit privatiseringsopbrengsten daarentegen beïnvloeden het primair saldo niet, maar verminderen wel de schuld.

Een vierde punt betreft het werk in de diepte, of liever, geen werk in de diepte. Wordt de toekomst voldoende voorbereid? Helaas is het antwoord neen. Daarvoor zijn te veel verplichtingen aangegaan die niet kunnen worden gefinancierd bij de bestaande marges. Zelfs zonder een inzinking van de economische activiteit zullen er problemen rijzen, a fortiori, als deze zich zouden voordoen. Alles wijst er op dat de Europese economie nog niet zover is gevorderd als de Amerikaanse inzake de introductie van informatie- en communicatietechnologie. De nieuwe economie is immers verantwoordelijk voor ongeveer vijftien procent van de groei in de Europese Unie. In de Verenigde Staten is dat percentage het dubbele, met name 33 procent.

Verder zijn er nog andere elementen die de euforie kunnen temperen. Een deel van de herwonnen economische groei in Europa is immers te wijten aan de zwakke euro. Een versterking hiervan heeft echter een verzwakking van het nationaal inkomen tot gevolg. Dit betekent dat als de groei in de Verenigde Staten verder verslapt, de euro in waarde zal stijgen en de groei in Europa, zeker de uitvoergeleide groei, daaronder zal leiden. Men riskeert de twee fenomenen tegelijkertijd te hebben: een vertraging van de Amerikaanse economie en een versterking van de waarde van de euro, die vandaag ondergewaardeerd is. Door de fiscale grootspraak heeft men in dit land trouwens de sfeer geschapen dat alles mogelijk is.

Indien wij in ons land niet zouden beschikken over de wet op het concurrentievermogen van 1993, zouden wij ongetwijfeld in die sfeer van fiscale grootspraak voor een loonexplosie hebben gestaan. De vorige regering heeft echter, zowel door de invoering van de gezondheidsindex als van de loonnorm, groot economisch onheil voorkomen. Die structurele ingrepen in de economie die een milde toekomst moesten voorbereiden mis ik tegenwoordig. Dat is trouwens de kern van de kritiek van het Internationaal

Monetair Fonds in haar verslag over België. Er wordt gesurft op de golven van de hoogconjunctuur, maar veel meer gebeurt er niet.

Wie het ontwerp van interprofessioneel akkoord goed leest, weet dat de actieve welvaartsstaat daarin slechts in bescheiden mate terug te vinden is. De hele problematiek van de vervroegde uittrekking wordt zeer omzichtig en dus vrijwel niet aangepakt. Zonder het met alle suggesties van het IMF eens te moeten zijn, zoals de taxatie van de vervangingsinkomens zoals alle andere inkomens, valt het op dat het IPA op dat vlak zeer licht uitvalt.

Sommigen uit de meerderheid zijn erg snel geneigd om de immigratiestop van 1974 op te heffen, zonder dat alle mogelijkheden op de arbeidsmarkt zijn uitgeput. Maar eerst moet de hoge werkloosheidsgraad bij allochtonen dalen. Terecht legt het IMF eveneens de nadruk op het lage peil van geografische mobiliteit in het land tussen Vlaanderen en Wallonië. Immers, met een verschil in de werkloosheidsgraad van 8% - 5% werkloosheid in Vlaanderen en 13% in het zuiden van het land - is het gebrek aan mobiliteit in een zogenaamde economische unie volkomen onbegrijpelijk. Enkele maanden geleden werd hierover een debat gevoerd in dit Parlement, maar jammer genoeg verprutste een Vlaams minister deze bespreking door domme uitspraken terzake.

Ook op andere domeinen ontbreekt de wil tot hervorming. Zo stelt het IMF dat België achterloopt inzake de liberalisering van de netwerkindustrieën, telecommunicatie, aardgas, elektriciteit. Het ambitieus plan ter vermindering van de administratieve lasten verloopt veel te traag, hoewel onze bedrijven, zeker de KMO's, tegenwoordig meer nood hebben aan een daling van de administratieve lasten dan van de sociale lasten, zeker gezien het huidig klimaat van arbeidskrapte, in elk geval in Vlaanderen.

Ten slotte vraagt het IMF dat de nieuwe autoriteit inzake mededingingsbeleid voldoende middelen krijgt om operationeel te worden in een gedereguleerde economische omgeving.

Soms heeft men de indruk, de zekerheid zelfs, dat men op bepaalde hervormingen van het verleden wil terugkomen, onder meer inzake de autonomie van de nog resterende overheidsbedrijven. Wat is het wetsontwerp, als het ware de gerechtszaak Durant versus Schouppe, anders dan een herpolitiseringsoperatie? De notie primaat van de politiek dekt hier een veel banalere ambitie.

Investeren in de toekomst. Wij moeten van de aangeboden hoogconjunctuur gebruikmaken om in de diepte te werken. Daarvoor is echter een consensus vereist over de richting van het beleid. Het begrip actieve welvaartsstaat is daarvoor te kort, tenzij men er een containerbegrip van maakt waar alles in thuishoort, maar dan betekent het niets meer. Men moet werken aan een samenleving waarvan de welvaart verzekerd blijft en waar tegelijk aan nieuwe, sociale, familiale en maatschappelijke verzuchtingen wordt tegemoetgekomen. Wij mogen niet blind zijn voor de toenemende agressiviteit, onverdraagzaamheid en wanhoop bij een steeds groter deel van de bevolking. Wij mogen er evenmin blind voor zijn dat de groep uitgesloten, niet alleen om materiële redenen, maar ook om psychologische redenen, in stilte aangroeit en dat zich daar een sociale concentratie voordoet van alle kwalen van de samenleving, zoals drugs, criminaliteit, armoede, familiale versplintering, digitale achterstand, lage doorstroming in het onderwijs. Enquêtes die de toon leggen alsof alles goed gaat in onze samenleving, meer specifiek voor jongeren, geven geen werkelijk beeld weer en zijn oogverblindend.

Ook inzake onze welvaart moeten we keuzes maken. Een van de meest fundamentele is de keuze voor het onderwijs. Zelfs al is het een communautaire aangelegenheid, toch kan men er ook hier over spreken omdat onderwijs zo centraal staat in de economie en in de samenleving. We hebben op vele domeinen een achterstand, onder meer inzake levenslang leren. Meer in het algemeen wil ik het volgende stellen: wij moeten - profiterend van deze hoogconjunctuur - meer publiek en privaat investeren. Dat moet steeds gebeuren in naam van de toekomst.

Uit de laatst beschikbare gegevens van de OESO blijkt dat de Vlaamse overheidsuitgaven voor onderwijs op 4,8% van het nationaal inkomen worden geraamd. Het is zeer merkwaardig dat de OESO niet over Franstalige cijfers beschikt. Zij beschikken alleen over Vlaamse cijfers. Voegt men daarbij de uitgaven van de particuliere sector, dan belopen de totale Vlaamse onderwijsuitgaven ongeveer 5,2% van het nationaal product. Dat is beduidend lager dan het OESO-gemiddelde van 6,1% en het gemiddelde van de drie buurlanden van 5,6%. Deelt men de uitgaven naar cyclus in, dan is de handicap vooral terug te vinden in het voorschools onderwijs en het primair en secundair onderwijs. Nemen we de particuliere uitgaven in beschouwing, dan vallen ook deze van het hoger onderwijs veel te gering uit. Andere maatstaven zoals de verhouding tussen onderwijsuitgaven per

student en het bruto binnenlands product per hoofd bevestigen dat België en Vlaanderen relatief te weinig investeren in onderwijs.

Wij moeten van de huidige hoogconjunctuur gebruik maken om die achterstand in te halen. In 2000 liggen de overheidsinvesteringen in ons land op zowat 1,7% van het nationaal product. Dat is nagenoeg hetzelfde peil als in 1992. Dit niveau ligt beduidend lager dan het niveau van de Eurozone, dat dit jaar zowat 2,5% bedraagt. Op Oostenrijk na is België het land waar de overheid in verhouding tot het bruto binnenlands product het minst investeert. Dat gegeven is des te zorgwekkender indien men er rekening mee houdt dat de Belgische overheidsinvesteringen reeds lang een substantiële achterstand hebben ten opzichte van de Eurozone.

Ook inzake investeringen in de telecommunicatie en het spoorwegvervoer zijn we de voorbije tien jaar ongeveer stabiel gebleven. Dat betekent dat we niet geëvolueerd zijn met de sterk toegenomen mobiliteits- en telecommunicatiebehoeften. Nu we nieuwe budgettaire mogelijkheden hebben, moeten we meer in private en publieke goederen kunnen investeren.

01.04 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): Ik heb zeer aandachtig geluisterd en zou u een vraag willen stellen. U hebt in het begin van uw uiteenzetting gewezen op een teveel aan uitgaven. U zegt dat de broeksriem niet meer aangespannen wordt als we naar de percentages kijken. U hebt hiervoor gewaarschuwd, volgens mij voor een deel terecht. Wanneer ik uw laatste vijf minuten beluister, geeft u even terecht een aantal opmerkingen die in tegengestelde zin zijn, want u zegt dat er meer moet worden uitgegeven voor onderwijs, vorming en investeringen. Ik begrijp de twee redeneringen, maar ze moeten worden samengepast.

01.05 Herman Van Rompuy (CVP): U denkt toch niet dat ik dat over het hoofd gezien had en er niet aan gedacht had. Ik geef u het voorbeeld van de Vlaamse Gemeenschap. Dat is een goed voorbeeld. Ik denk trouwens dat een fractieleider - die ik reeds meer dan 50 jaar goed ken - in dezelfde zin zal spreken. Het is een kwestie van keuzes. In de Vlaamse Gemeenschap had men voor meer onderwijsuitgaven kunnen kiezen in plaats van andere leuke dingen. Ik denk trouwens, mijnheer Tavernier, dat heel wat van uw partijgenoten het met mij eens zijn. Dat is een goed voorbeeld om aan te tonen dat er geen enkele contradictie is tussen wat ik in het laatste deel zei en wat ik in het eerste deel zei. Het is een

kwestie van keuzes maken en investeren in de diepte en de toekomst, eerder dan gratuite electorale snoepjes uit te delen, zoals dat helaas op dit ogenblik het geval is. Er is dus geen enkele contradictie. Ik denk dat u wel wist dat ik dat gezien zou hebben.

Boven op dit deficit in de overheidsinvesteringen moet ik schamele cijfers enten voor zowel de private als de publieke investeringen in onderzoek en ontwikkeling. Het is jammer dat in Vlaanderen het inhaalprogramma van de vroegere Vlaamse regering op dat vlak wordt afgebroken.

Wij moeten in het begrotingsbeleid een paar elementen voor ogen houden. In de eerste plaats moeten we de kwantitatieve doelstellingen inzake begrotingsoverschotten en overheidsschuld eerbiedigen. Het is niet aanvaardbaar dat de doelstellingen inzake overschot en schuldafbouw de volgende jaren worden gehypothekeerd doordat onvoldoende keuzes zijn gemaakt en de marges worden overschreden. Binnen die keuzes moet veel aandacht gaan naar het versterken van investeringen in de toekomst. Dat gaat om meer dan alleen maar fysiek kapitaal. Het gaat ook over menselijk kapitaal en om nieuwe begrippen als familiaal en sociaal kapitaal. Onze economie en onze samenleving zijn veel brozer dan velen denken. Later zal men niet vragen of men een goede communicatie heeft gevoerd en of men met de toekomst is bezig geweest. Later zal men vragen of men van deze goede economische jaren gebruik heeft gemaakt om in de diepte te werken. Zo niet zijn het totaal verloren jaren geweest.

01.06 Jean-Jacques Viseur (PSC): Monsieur le président, monsieur le vice-premier ministre, messieurs les ministres, chers collègues, certaines années, au printemps, on voit dans les vergers fleurir d'un seul coup l'ensemble des arbres fruitiers. Et si le temps est favorable, les fleurs superbes forment alors dans leur diversité une symphonie splendide de toutes les couleurs de l'arc-en-ciel, donnant l'impression que les fruits qui vont en résulter vont être superbes et les récoltes abondantes.

Hélas, il arrive parfois qu'un coup de froid vienne étioiler les fleurs, ruiner les espérances et la récolte est alors aussi faible que peu productive.

Le gouvernement me fait penser à l'évolution de ces vergers. Il a, si j'ose dire, pendant tout l'été, vécu son printemps, chaque ministre y allant d'un plan budgétaire aussi ambitieux que lourd de conséquences sur le plan financier: une réforme

fiscale à concurrence de cent trente milliards, un plan de mobilité ambitieux mais coûteux, des dizaines de milliards pour la SNCB, un plan Daems pour les télécoms, la nécessaire augmentation des dépenses en matière de soins de santé, le développement de l'"e-economy", un « zilverfonds » en or massif grâce aux licences UMTS, un plan pour l'emploi allant bien au-delà des espoirs des syndicats. Toutes ces fleurs additionnées dépassaient largement les trois ou quatre cents milliards. Même l'austère ministre des Affaires Sociales y allait d'un « tout est possible » qui ressemblait très fortement à un lointain écho de mai '68.

Les élections communales passées, se produisit, sinon un coup de froid, du moins une réduction de toutes ces promesses et les fruits apparaissent bien secs par rapport aux promesses des fleurs. Le gouvernement est alors passé du principe de jouissance immédiate à celui de jouissance différée dont on sait qu'elle est faite beaucoup plus de fantasmes et de rêves que de réalités.

Oui il y aura une réforme fiscale mais elle s'étend largement dans le temps. Oui les pensions seront assurées par la création du « zilverfonds » mais il sera alimenté par des licences dont on sait ce qu'elles produiront. Oui il y aura un plan Onkelinx pour l'emploi mais il sera réduit à la dimension des ambitions plus raisonnables des partenaires sociaux. Oui il y aura un plan de mobilité mais pas dans l'immédiat. Pour le reste - et, sur ce plan, je ne donne pas tort au gouvernement -, la prudence l'emporte à l'égard de ce qui avait été annoncé un peu trop tôt.

Nous nous trouvons donc avec un budget 2001 assez éloigné des promesses sans lendemain qui avaient été faites. Il existe un écart entre l'exposé général du budget et l'autosatisfaction annoncée et la réalité des chiffres qui sont proposés.

En effet, il est dit, dans l'exposé général du budget, que le gouvernement est parvenu, lors de la confection de celui-ci, à infléchir la situation de déficit budgétaire pour parvenir à une situation d'excédent budgétaire et qu'ainsi, un tournant historique a été effectué dans l'assainissement des finances publiques. Je rappelle que le véritable tournant a été pris il y a quelques années avec la volonté de renverser l'effet « boule de neige » et que, si l'équilibre budgétaire est atteint un peu plus tôt que prévu, c'est en raison tout d'abord de ce que la situation économique européenne s'est très fortement améliorée et ensuite que nous nous trouvons en période de haute conjoncture. Personne ne va évidemment

regretter ce dernier facteur! Quant aux surplus budgétaires qui sont annoncés, qui devraient passer de 0,2% du PIB en 2001 à 0,7% en 2005, ils proviennent presque exclusivement de la poursuite de la réduction des charges d'intérêts. Ils se fondent donc sur l'espérance que nous avons de voir contenir la hausse des taux de ceux-ci. Au-delà de cela, il faut constater que le solde primaire de l'ensemble des administrations publiques va connaître une évolution en décroissance puisqu'il va passer de 6,9% en 2000 à 6,2% en 2005. La croissance des dépenses va donc être supérieure à la croissance des recettes. Les perspectives à cet égard sont loin d'être aussi optimistes que celles exprimées par le gouvernement.

Certes, le gouvernement fait état d'une hypothèse de croissance réelle des dépenses du département de la sécurité sociale de 1,5%, ce qui correspond à l'hypothèse de la poursuite d'une politique restrictive en matière de dépenses publiques. Un certain nombre d'éléments permettent d'infirmier pareille hypothèse: l'année prochaine par exemple, l'augmentation des dépenses primaires du pouvoir fédéral sera de 2,1%. Dans cette augmentation, il est tenu compte de façon insuffisante de la réforme des polices, qui entraînera manifestement un coût beaucoup plus élevé que les 18,5 milliards annoncés.

Le risque est de voir à travers les limites du budget, les entités locales supporter largement cette augmentation de coût, et dès lors de voir transférer le poids du fédéral vers les entités locales. Ce transfert est injuste dans la mesure où la répartition entre les différentes communes n'est pas équilibrée.

Nous avons constaté que l'évolution du dossier Sabena ne laisse rien présager de bon. A ce niveau là-également, certaines dépenses pour l'Etat fédéral ne sont pas prévues dans le budget et pourraient lourdement grever celui-ci et celui des années à venir. Il faut également tenir compte du fait que l'évolution des salaires dans le secteur privé va nécessairement nous amener à une révision générale des barèmes dans la fonction publique, révision qui ne peut se limiter aux frais entraînés par les managers engagés récemment ou dans le futur, et qui va concerner toute la fonction publique sous peine de ne plus avoir au niveau du recrutement de personnes qualifiées pour assumer ces indispensables tâches étatiques.

Le Conseil supérieur des finances confirme d'ailleurs cette analyse dans le rapport de l'an

dernier. Nous sommes partis d'une croissance réelle des dépenses à politique inchangée de 1,5%, mais il était annoncé qu'à différents niveaux de pouvoir, des décisions étaient prises et donneraient lieu au cours des années à venir à une accélération des dépenses primaires. Le Conseil supérieur des finances met d'ailleurs le gouvernement en garde en disant que dans les grandes orientations de politique économique, parmi les recommandations de la Belgique, on insiste sur l'importance de contenir les dépenses primaires pour créer l'espace nécessaire notamment à la baisse de la pression fiscale sur le travail. Or, l'orientation prise ne va pas dans ce sens.

D'autres chiffres paraissent inquiétants: au moment même où nous connaissons une croissance nécessaire des dépenses primaires, les recettes de l'autorité fédérale et de la sécurité sociale passent en 2001 de 43,9% du PIB à 43,1%, soit un recul de 0,8% alors que les mesures fiscales d'allègement qui sont annoncées ne prendront effet qu'à partir de 2002. Voici donc une augmentation des dépenses qu'il sera difficile de contenir, ainsi qu'une réduction des recettes qui vont entamer, nonobstant le fait que nous soyons dans une période de haute conjoncture, les marges dont on dispose. C'est la raison pour laquelle les marges annoncées, 300 milliards d'ici à 2005, se réduisent à environ 140 à 150 milliards. Avec une hypothèse de croissance des dépenses primaires de 1,8% au lieu d'1,5%, ces marges pourraient baisser demain à 83 milliards.

01.07 Didier Reynders, ministre: Monsieur le président, puisque M. Viseur évoque la problématique des marges, je vais éclaircir la situation en l'exposant sous le point de vue des perspectives. J'entends régulièrement citer des chiffres qui démontrent que la lecture du rapport du Conseil supérieur des finances est complexe et ne permet pas toujours d'appréhender correctement la réalité.

Ce rapport expose des marges budgétaires à l'horizon 2005 que l'on peut situer à 300 milliards de francs, c'est-à-dire à 3% du produit intérieur brut, en précisant que 1% du PIB serait porté à un surplus budgétaire, et M. Van Rompuy l'a rappelé à l'instant. Dès lors, 2%, c'est-à-dire 200 milliards, pourraient être portés à de nouvelles dépenses en fixant deux normes: en principe 1,5 à 1,8% à des dépenses primaires - proposition du Conseil supérieur des finances -, le reste étant porté à des diminutions de charges.

Donc, 300 milliards avec 1% de surplus (100

milliards) et 2% en dépenses et en recettes. J'entends à nouveau que l'on reprend l'expression « qui fondent comme neige au soleil », mais pour voir la neige fondre, il faut être au sommet.

Aujourd'hui, nous sommes passés à 0,7% de surplus à l'horizon 2005. Je rappelle que le programme de stabilité qui vient d'être adopté reprend ces chiffres (70 milliards) et, effectivement, 146 milliards de marges avant configuration du budget 2001 et 140 milliards si l'on tient compte du budget 2001. Au fur et à mesure que l'on avance dans les budgets, ces marges se réduiront, si elles sont utilisées. Au total, cela signifie plus de 210 milliards de marges par rapport aux 300 milliards estimés.

La différence provient d'un principe très simple déjà présenté avec le ministre du Budget lors du budget 2000, qui est le fameux « gouden hamster », le « hamster doré », c'est à dire une diminution de la prévision de croissance. En 2001, nous avons retenu 2,5% de croissance en lieu et place des 3% retenus par le Conseil supérieur des finances. Cette différence nous conduit à un surplus plus limité. De 300 milliards, nous passons à environ 215 milliards ou, en marges disponibles pour de nouvelles politiques en dépenses et en recettes, de 200 à un peu plus de 140 milliards par cette prévision de croissance plus modérée.

Les marges se sont donc réduites d'un quart. Vous pouvez conserver l'expression de "neige qui fond au soleil", mais une neige qui perd un quart de son volume au soleil, c'est soit que l'on se trouve sur des sommets enneigés, soit que le soleil est vraiment peu présent dans ce contexte.

Je crois utile de rappeler les chiffres parce que dans les marges budgétaires, on confond souvent la part affectée au surplus budgétaire en 2005 et la part réellement disponible pour de nouvelles actions. Selon les chiffres, nous partions de 300 milliards alors que nous sommes autour de 215 milliards. En moyens disponibles, nous partions de 200 milliards pour être environ à 140-145 milliards.

C'est l'évolution des marges moyennant une prévision prudente. Il est évident que le gouvernement a préféré prendre une hypothèse de croissance prudente pour 2001, parce qu'il est préférable, si la croissance est supérieure, d'annoncer l'accélération des réformes plutôt que de partir d'une prévision de croissance plus optimiste et d'être contraints d'annoncer dans un an que les réformes envisagées doivent être reportées.

01.08 Jean-Jacques Viseur (PSC): Monsieur le président, je me félicite de la prudence dont a fait preuve le gouvernement en matière de croissance. J'ai d'ailleurs le sentiment que les éléments dont nous disposons pour l'avenir lui donnent entièrement raison. Je ne sais pas si on est déjà au « soft landing » ou s'il ne s'agit que d'un « léger coup de froid », mais en tout cas, il ne faut pas aller au-delà de l'évaluation de croissance de 2,5%.

Je voudrais maintenant dire quelques mots concernant les marges disponibles.

Il y a des pressions à la hausse de certains secteurs, notamment celui des soins de santé, où les besoins sont importants. Mais les positions prises notamment par la médicomut démontrent qu'il sera très difficile de respecter le budget, indépendamment, bien entendu, des augmentations décidées pour rencontrer de nouveaux besoins.

Je suis convaincu que si, au niveau de la Fonction publique, nous n'augmentons pas de façon sérieuse non seulement les revenus du « top » mais aussi ceux des cadres intermédiaires, nous manquerons, demain, des personnes indispensables au bon fonctionnement de l'Etat et donc à l'exercice de sa mission.

La révision générale des barèmes pour un montant 1 milliard va peser au-delà des prévisions qui ont été faites. Abandonnons donc cette image sans doute éculée des neiges qui fondent au soleil et revenons à une réalité chiffrée. Nous nous situons, en effet, largement en dessous des marges annoncées en raison des contraintes et de la volonté partagée de réduire de façon importante notre déficit budgétaire conformément aux engagements que nous avons pris auprès de nos partenaires européens. C'est là le seul moyen de dégager à terme des marges solides.

S'il y a réduction des marges disponibles, il y aura des arbitrages. Ces derniers, nous l'espérons, tiendront compte des éléments essentiels du fonctionnement de notre Etat.

La réduction du déficit doit rester notre priorité. Je regrette une nouvelle fois que l'on veuille alimenter le « zilverfonds » avec des recettes non fiscales. Vous savez que les licences UMTS sont incertaines alors que le besoin est évident.

En matière de politique d'investissement de la Belgique, le réinvestissement indispensable pour

assurer une vraie mobilité est une des conditions essentielles pour que le développement de l'économie n'ait pas, à l'avenir, à souffrir d'un manque de mobilité.

Enfin, même si cette matière ne concerne pas uniquement le fédéral, un réinvestissement en matière d'éducation est prioritaire puisque - et M. Van Rompuy l'a dit à juste titre - l'essentiel du différentiel de croissance entre les Etats-Unis et l'Europe a été réalisé à partir de recherches de développement et du produit de ces recherches. Il est donc nécessaire de tenir notre rang en cette matière. Sinon, nos coûts salariaux ne nous permettront pas de garder une compétitivité suffisante pour les produits qui n'ont pas une haute valeur ajoutée.

Tout cela demande de la chance. Et j'espère que vous en aurez. Cela nécessite aussi une conjoncture économique importante et une vigilance dans l'exécution du budget.

En conclusion, nous avons le sentiment que la difficulté de répondre de façon cohérente à chaque problème auquel il est confronté, empêche le gouvernement de faire preuve de ces vertus indispensables.

01.09 Georges Lenssen (VLD): Mijnheer de voorzitter, heren ministers, geachte collega's, de begroting van 2001 zal de geschiedenis ingaan als de begroting die voor het eerst sinds vele jaren op het niveau van de globale overheid een overschot vertoont. De schatkist blijft in 2001 het enige overheidsniveau met een deficit, al bedraagt het tekort nog slecht 0,4%, een kwart van het tekort van twee jaar geleden.

In tegenstelling tot wat sommigen beweren, is deze verbetering ingebed in een duurzaam beleid van schuldvermindering. Ze is dus niet uitsluitend het gevolg van de forse economische groei.

Op het vlak van de inkomsten hebben wij de fiscale ontvangsten, net zoals de vorige jaren, geraamd op basis van de zogenaamde "gedesaggregeerde" methode, die erin bestaat de fiscale ontvangsten van het voorbije jaar uit te splitsen in extrapoleerbare belastingscategorieën. In de praktijk is gebleken dat de inkomsten met deze sedert een tiental jaren gebruikte methode in perioden van economische laagconjunctuur te hoog worden ingeschat, terwijl de realisaties in perioden van economische groei meestal hoger liggen dan de ramingen. Indien deze regel ook in 2001 van toepassing is, betekent dit dat de effectieve inkomsten hoger zullen liggen dan de

vooropgestelde ramingen.

Ik wil niet in detail treden, maar de beperkte toename van de lopende fiscale ontvangsten is toch wel opvallend. Voor 2001 wordt een nominale BBP-groei van 5% verwacht. Door de toepassing van een natuurlijke elasticiteitsfactor van 1,05% zou men kunnen verwachten dat de belastingontvangsten zullen toenemen met 5,25% in vergelijking met de vermoedelijke ontvangsten van het jaar 2000. Dit betekent een toename met 150 miljard. In werkelijkheid bedraagt de stijging van de lopende fiscale ontvangsten geen 5,25%, maar slechts 3,2%, wat overeenstemt met een globale elasticiteit van amper 0,65%.

Waardoor wordt dit verschil veroorzaakt? In de eerste plaats is dit verschil het gevolg van een aantal maatregelen die in het kader van de begrotingsopmaak voor het jaar 2001 werden getroffen, onder meer voor de petroleumsector en op het niveau van de bedrijfsvoorheffing. Daarnaast moet men rekening houden met de weerslag van reeds eerder genomen maatregelen.

De regering heeft bij haar aantreden onmiddellijk een reeks belangrijke fiscale maatregelen genomen. Ik verwijs in dit verband naar de herindexering van de belastingschalen, de geleidelijke afschaffing van de crisisbijdrage, de verbetering van de aftrek voor kinderopvang en de invoering van een verlaagd BTW-tarief voor arbeidsintensieve diensten. Deze maatregelen hebben in 1999 geleid tot een vermindering van de belasting met 11,4 miljard en in 2000 tot een vermindering van 24,5 miljard. Bij het verstrijken van deze regeerperiode zullen deze maatregelen een gunstig effect opleveren van ongeveer 80 miljard op jaarbasis.

De zwaarste druk op de evolutie van de ontvangsten zal evenwel worden veroorzaakt door de aanpassing van het barema van de bedrijfsvoorheffing op die van de personenbelasting. Dit hoge bedrag is het bewijs dat de regering de vaste wil heeft om de automatische verhoging van de belastingen op de productieve economie, zoals we die de voorbije jaren hebben gekend, blijvend om te buigen en aldus een zelfversterkend proces van economische dynamiek op gang te brengen.

Deze intentie blijkt trouwens ook uit de fiscale hervorming die door de regering werd vooropgesteld en die in de volgende jaren tot uitvoering zal worden gebracht. Het feit dat de totale lastendruk in ons land bijzonder hoog is in vergelijking met onze belangrijkste

handelspartners, weegt zwaar op het concurrentievermogen van onze economie en maakt de productiefactor arbeid relatief onaantrekkelijk. Als ons land een concurrentiële positie wil blijven behouden binnen Europa, dan is het de hoogste tijd dat onze globale lastendruk op zijn minst op het niveau wordt gebracht van de belangrijkste handelspartners.

De meeste internationale instellingen geven ons land dan ook de raad de lastendruk op arbeid te verlagen en de werkloosheidsvallen te bestrijden. De regering komt tegemoet aan deze problematiek door in het kader van de fiscale hervormingen een aantal lastenverlagende maatregelen te nemen. Samen zijn deze maatregelen goed voor een bedrag van 69 miljard frank. Het gaat meer bepaald over de invoering van een terugstortbaar belastingkrediet, de verhoging van het eerste tarief van de forfaitaire beroepskosten, de aanpassing van de belastingschaal van de middeninkomens en de afschaffing van de twee hoogste belastingtarieven.

Ook de fiscale maatregelen die genomen worden in het kader van de mobiliteitsproblematiek maken deel uit van dit globale pakket. De voorgestelde maatregelen passen volledig in de visie van de VLD om, enerzijds, het fiscale spanningsveld te verhogen tussen de inkomsten van actieven en niet-actieven en, anderzijds, belastingtarieven in te voeren, die de belasting opnieuw aanvaardbaar maken.

De regering komt daarnaast tegemoet aan een aantal andere bekommelingen van de VLD, met name het wegwerken van de fiscale discriminaties tussen gehuwden en ongehuwd samenwonenden en het beter rekening houden met kinderlast in de fiscaliteit.

In het kader van dit begrotingsdebat wens ik echter nogmaals een oproep te doen aan de regering om twee uiterst belangrijk economische sectoren, de horeca- en de bouwsector, niet uit het oog te verliezen. De VLD pleit reeds geruime tijd voor het fiscaal stimuleren van deze sectoren. Het is inmiddels bekend dat de VLD voor de bouwsector de herinvoering van het verlaagde BTW-tarief vraagt, zoals dat van toepassing was vanaf 1 januari 1996 tot 30 juni 1998. De horecasector zou volgens de VLD aanzienlijk gestimuleerd kunnen worden door de invoering van de volledige aftrekbaarheid van de beroepsmatig gemaakte restaurant- en receptiekosten.

Naast de aangekondigde maatregelen op het vlak van de personenbelasting kondigt de regering ook een hervorming aan van de vennootschapsbelasting met de bedoeling ondernemingen aan te moedigen om in België te investeren. Het regeerakkoord bepaalt echter terzake dat de regering op het vlak van de vennootschapsbelasting de internationale trend zal volgen tot verlaging van de nominale tarieven, die dan gecompenseerd worden door de vermindering van de aftrekmogelijkheden. In ons land bedraagt het tarief van de vennootschapsbelasting al verschillende jaren 39%, met daarbovenop nog een crisisbelasting van 3%. Zo komen we uit op het niveau van 40,17%, terwijl het nominale tarief van de Europese landen 36% bedraagt.

De regering stelt voor om naast een basistarief, dat vergelijkbaar is met dat van de ons omringende landen een verlaagd tarief in te voeren voor KMO's, innovatievennootschappen en vennootschappen die investeringen doen inzake onderzoek en internet. De VLD stelt reeds geruime tijd voor om het basistarief van de vennootschapsbelasting te verlagen en de belastbare grondslag grondig te herzien. Dit houdt echter wel in dat er een verandering komt in het aantal aftrekken en in bepaalde financiële stimuli.

Acht de regering het niet opportuun om naar het voorbeeld van de personenbelasting ook de aanvullende crisisbijdrage van drie procent op de vennootschapsbelasting af te schaffen? Vindt de regering het niet noodzakelijk om het stelsel van fiscale consolidatie in ons land in te voeren?

De VLD-fractie kan zich in zeer grote mate terugvinden in het fiscale beleid van de regering op het vlak van de uitgaven.

01.10 Yves Leterme (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik wens het exacte standpunt van de VLD te kennen. De regering is niet alleen van plan de aanvullende crisisbijdrage op de vennootschapsbelasting voor 2001 te behouden. Op termijn wil ze dat elke verlaging van het nominaal tarief wordt gecompenseerd. Het moet om een vestzak-broekzak-operatie gaan. Is de VLD-fractie het ermee eens dat de fiscale druk op de ondernemingen even hoog blijft en dat alleen sprake kan zijn van verschuivingen?

01.11 Georges Lenssen (VLD): Mijnheer de voorzitter, onze fractie kan dit voorstel steunen. Er moet meer duidelijkheid en eenvormigheid komen. Het is ook logisch dat bepaalde stimuli en aftrekposten in vraag worden gesteld zodat een

globaal aanslagtarief kan worden uitgewerkt dat voor onze buurlanden en voor eventuele investeerders duidelijk is. Momenteel bestaan er zo veel stimuli en aftrekmogelijkheden dat een kat er haar jongen niet meer in terugvindt.

01.12 Yves Leterme (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik heb dus goed begrepen dat de heer Lenssen niet meent dat de fiscale druk op de ondernemingen moet worden verlaagd?

01.13 Georges Lenssen (VLD): Mijnheer de voorzitter, dat klopt, maar het systeem moet wel transparanter worden en voor iedereen op dezelfde wijze worden toegepast.

Een van de belangrijkste doelstellingen van de VLD is de vermindering van de belastingen met tien procent. De voorgestelde hervorming van de vennootschapsbelasting gaat gepaard met een budgettaire weerslag van 134,5 miljard of 1,3% van het BBP, wat neerkomt op een vermindering van de personenbelasting met meer dan tien procent. Samen met de afschaffing van de aanvullende crisisbijdrage, de crisisbelasting en de herindexering van de belastingschalen zal deze hervorming tot gevolg hebben dat de fiscale druk met ongeveer 2% van het BBP zal worden verminderd.

Ik kom thans bij het tweede deel, namelijk de uitgaven. In de uitgavenbegroting voor 2001 stijgen de primaire uitgaven nominaal met 3,6% of reëel met 2%. Dit lijkt op het eerste zicht misschien wel veel, maar toch gaat het om uitgaven waarvan niemand de maatschappelijke relevantie kan betwisten. Ik som er enkele op. Voor Justitie gaat het onder meer om de uitbreiding van het elektronische toezicht, een nieuwe gevangenis in Iltre, de strijd tegen de mensenhandel, middelen die moeten worden vrijgemaakt voor justitiehuisen en het uitbreiden van diverse diensten. Voor Binnenlandse Zaken is 0,4 miljard extra vastgelegd voor het asielbeleid. Voor Buitenlandse Zaken denk ik aan de verplichte bijdragen aan internationale organisaties van 616 miljoen en het bijwerken van consulaire bevolkingsregisters waarvoor 41,4 miljoen is vrijgemaakt. Voor Landsverdediging is er de verjongingsenveloppe van 1,4 miljard. Ook de begroting voor Internationale Samenwerking zal in de geest van het regeerakkoord met 2,2 miljard worden verhoogd. Voor Financiën wordt 540 miljoen extra vastgelegd voor informatica, 40 miljoen voor de Belgische deelname aan het Balkan Region Special Fund en 165 miljoen voor de interventie in het nieuwe Airbus-project. Voor Ambtenarenzaken is er sprake van een

verdubbeling van het vormingsbudget voor de komende drie jaar. In 2001 gaat het om een bedrag van 776,7 miljoen. Voor de Regie der Gebouwen werd 520 miljoen voorzien voor de asbestverwijdering en 90 miljoen voor werken in oude gevangenissen. Voor Arbeid en Tewerkstelling werd 312 miljoen vastgelegd voor het schrappen van de Gesco-premies. Voor Sociale Zaken en Volksgezondheid wordt 600 miljoen extra vastgelegd voor sociale economie, 20 miljoen voor dierenwelzijn, 30 miljoen voor het platform palliatieve zorg, 104 miljoen extra toelagen voor de OCMW's met betrekking tot het bestaansminimum en 1,51 miljard toelagen aan gehandicapten.

Voor Economische Zaken is 434,1 miljoen uitgetrokken voor de oprichting van het technisch passief BP 23 en 464 miljoen voor de volkstelling. Deze op het eerste zicht aanzienlijke stijging van de uitgaven wordt genuanceerd als men de uitgaven in detail onderzoekt. Na jaren van een zeer stringent uitgavenbeleid, is het bijna onvermijdelijk dat op bepaalde vlakken, zoals de informatica-investering, justitie en het overheidsapparaat, een tijdelijke inhaalbeweging nodig is.

Bovendien zouden de realisaties van de voorbije jaren en de toekomstperspectieven voor de volgende jaren de indruk kunnen wekken dat de regering met haar begrotingsopmaak voor 2001 voor een plezierreisje stond, omdat de gunstige budgettaire ontwikkelingen vanzelf zouden komen. Niets is echter minder waar. Bij het opmaken van de begroting, werd de federale bewindsploeg immers geconfronteerd met een aantal tegenvallers waarop zij geen vat had of die logisch voortvloeiden uit eerder genomen beslissingen. Denken we maar aan de politiehervorming van 9,2 miljard en de tweejaarlijkse vakbondspremie van 1,8 miljard. Ingevolge de krachtige toename van de aan de gewesten en de gemeenschappen overgedragen personenbelasting en BTW, blijft de nominale groei van de lopende fiscale ontvangsten in de rijksmiddelenbegroting maar beperkt tot 2,9% in vergelijking met de aangepaste begroting van 2000.

Het volume-effect van de pensioenen kost 4,4 miljard en het overloopeffect en de loonkostenverlaging 30 miljoen in vergelijking met 2000. Naar de hulp aan asielzoekers gaat 5,4 miljard, naar trekkingsrechten Sint-Elooi 2 miljard, naar het EU-voorzitterschap 900 miljoen enzovoort.

Als afsluitende beschouwing kan ik zeggen dat de

budgettaire hemel zienderogen opklaart en België afstevent op toenemende begrotingsoverschotten, terwijl de welvarende volkshuishouding haar schuldenlast in versneld tempo wegwerkt. Nu er weer een marge komt, kan de begroting eindelijk opnieuw als een macro-economisch beleidsinstrument worden ingezet. Nochtans mogen deze gunstige vooruitzichten ons niet blind maken voor een aantal pijnpunten die nog vele jaren bijzondere aandacht en inspanning zullen vragen. Denken we maar aan onze schuldratio, die na Italië de tweede hoogste is van alle EU-landen. We zullen waarschijnlijk onder de 60% duiken, maar de gemiddelde schuldratio van de andere landen bedraagt nog altijd maar tussen de 30 en de 40%. Dat wil zeggen dat de absoluut en relatief hoge schuldquota nog lang een handicap voor onze nationale economie zal betekenen, in het bijzonder voor de budgettaire bewegingsvrijheid van de overheid.

Niet enkel onze schuldgraad, maar ook onze collectieve lastendruk blijft ondanks de ingezette lastenverlaging meerdere BBP-procenten boven die van onze handelspartners. Met de verdere economische integratie zal ons land willens nillens worden gedwongen om na de budgettaire ook de fiscale convergentie in te schrijven.

Tegen die achtergrond moet het duidelijk zijn dat de uitgavenstijging in de begroting voor 2001, die zoals gezegd gedeeltelijk het karakter van een inhaalbeweging heeft, niet kan worden volgehouden. We bedenken ook dat de totale uitgavengroei wordt getemperd door het feit dat de werkloosheidsuitgaven dankzij de economische hoogconjunctuur in dalende lijn gaan. Mocht de economische groei in een bepaald jaar terugvallen tot 2%, dan zou deze uitgavenstijging het gewicht van de overheidsuitgaven in de nationale economie opnieuw doen toenemen. In geen geval mogen we vallen in de fouten die rond 1990 zijn gemaakt, toen er voorbarig welvaart, die niet eens was gecreëerd, werd herverdeeld. In het bijzonder moeten we ervoor opletten dat we de werkloosheidsvallen die we langs de voordeur van de actieve welvaartsstaat trachten buiten te houden, niet langs een achterpoortje weer binnenhalen.

De ontwikkeling van de uitgaven van de ziekteverzekering blijft zorgen baren. Het akkoord met de farmaceutische industrie is ongetwijfeld een eerste stap in de goede richting. In de toekomst wordt veel verwacht van de pathologiefinanciering. Het kan echter niet blijven duren dat eenzelfde ziektebed in sommige delen van het land het dubbele kost dan elders. Door het

verder afstemmen van de minimale klinische gegevens waarvoor de regering in 2001 15 miljoen extra uittrekt, moet men op termijn tot een rationele aanwending van de middelen komen.

De loonkosten en vooral de patronale bijdragen worden substantieel verminderd. Er moet echter actief worden gezocht naar formules om de diverse systemen van bijdrageverlaging te harmoniseren en in ieder geval toegankelijker te maken.

Zo kom ik tot de efficiënte werking van de instellingen.

01.14 Greta D'Hondt (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik ben het helemaal eens met de heer Lenssen over het belang van het verlagen van de loonkost. Graag vernam ik het standpunt van de VLD-fractie met betrekking tot de oproep van de sociale partners in het ontwerp van interprofessioneel akkoord om de voorziene tweede schijf van de lastenverlaging op de oorspronkelijk voorziene datum te laten ingaan en niet met uitstel zoals door de regering vooropgesteld wordt. Steunt de VLD de vraag van de sociale partners om de tweede schijf van de lastenverlaging op de oorspronkelijk voorziene datum te laten ingaan?

01.15 Georges Lenssen (VLD): Mijnheer de voorzitter, uiteraard is de VLD voorstander van het zo snel mogelijk toepassen van de tweede schijf. Ik neem echter aan dat het nodig is om het budgettaire evenwicht te bewaren en dat men dus moet nagaan wanneer dit mogelijk is. Men heeft ons beloofd dat dit zo snel mogelijk zal worden doorgevoerd als er budgettaire ruimte komt.

01.16 Yves Leterme (CVP): Mijnheer de voorzitter, het antwoord van de heer Lenssen namens de VLD-fractie impliceert dat het bedrag van 10 miljard frank dat voorzien was in het meerjarenplan voor het geleidelijk invoeren van het plan voor belastingverlaging - wat sommigen ook de hervorming noemen - volledig opgesoupeerd is. Dat blijkt ook uit de terminologie van het IPA. Mijnheer Lenssen, ik begrijp toch dat u het eens bent met die bepaling uit het IPA? Het logisch gevolg daarvan is dat de destijds gedane toezegging van het geleidelijk invoeren van de vier assen van de fiscale hervorming op de helling komt te staan. Ik begrijp dat u in de logica van uw pleidooi voor lastenverlaging daaraan de voorkeur geeft. Ik wil dit alleen bevestigd zien. Uit uw antwoord op de vraag van mevrouw D'Hondt blijkt dat u dit luik ernstig neemt. U zegt dat u het met de regering eens bent daaraan prioriteit te geven.

Ik neem er dus akte van dat volgens u de 10 miljard frank daarvoor moet worden gebruikt en niet voor andere fiscale maatregelen.

01.17 Georges Lenssen (VLD): Mijnheer de voorzitter, de heer Leterme moet toch enkele opmerkingen maken. De efficiëntie van de instellingen zal in de toekomst steeds belangrijker worden als concurrentiefactor. Men kan niet ontkennen dat wat tot dusver aan administratieve vereenvoudiging werd verwezenlijkt niet aan de gecreëerde verwachtingen voldoet. Om de contacten met de burger en de bedrijven te moderniseren zullen er in de volgende jaren middelen moeten worden vrijgemaakt voor ICT en e-government. Verder zullen er middelen moeten worden uitgetrokken om de ambtenarij in de diepte te herstructureren. Het komt nog niet in de begroting voor 2001 tot uiting, maar vanaf 2002 zal er een stelselmatig oplopende herfinanciering van de deelgebieden plaatsvinden. Theoretisch krijgen enkel de gemeenschappen meer geld. Aangezien echter zowel in Vlaanderen als in Wallonië de gemeenschapsbevoegdheden jaarlijks ten belope van tientallen miljarden met gewestelijke middelen gefinancierd worden, zal er ook bij de gewesten ruimte moeten kunnen vrijkomen.

Om de concurrentiepositie van ons land te vrijwaren moeten de bijkomende middelen in de geest van de Europese aanbevelingen prioritair naar toekomstgerichte investeringen gaan zoals wegen, de informatiemaatschappij en infrastructuur. De in het Lambermontakkoord vastgelegde financiering is netto. Er staan geen bijkomende bevoegdheden tegenover, noch wordt er van de regio's een expliciete inspanning gevraagd inzake de overheidsschuld. Er bestaan echter wel scenario's volgens welke bij ongewijzigde financieringswet de overheidsschuld over een paar decennia grotendeels bij de deelgebieden geconcentreerd zou zijn.

De toekomst zal uitwijzen of het communautaire akkoord tot een evenwichtige spreiding zal leiden. Ik neem aan dat de Hoge Raad voor Financiën zich in zijn toekomstige adviezen zal laten leiden door de houdbaarheid van het budgettair financieel beleid op het niveau van de globale overheid evenals inzake de afzonderlijke deelentiteiten.

Dames en heren, ondanks deze kritische slotbeschouwingen is het duidelijk dat de begroting 2001 niet langer een staalkaart van budgettaire spitstechnologie is, geen lichtzinnig financieel avontuur, geen postordercatalogus

waaruit iedereen dure geschenkjes mocht kiezen, maar een goed onderbouwd financieel plan waar de regering in haar globale beleidsvisie van een actieve welvaartstaat op een evenwichtige wijze haar maatschappelijke keuzes tot uitdrukking heeft gebracht en dit alles onder het waakzame oog van de goudhamster die in de Koningsstraat met de beste zorgen wordt omringd. In de positieve en constructieve geest waarin de begroting 2001 tot stand is gekomen, hoop ik dat Sint-Hedwig de paarse beleidsploeg gunstig gezind mag blijven, dat zij haar rol van beschermheilige van vermeende slachtoffers van jaloezie en moeilijke huwelijken nog vele jaren waardig kan blijven vervullen.

01.18 Claude Eerdekens (PS): Monsieur le président, messieurs les ministres, chers collègues, l'élaboration du budget 2001 et les notes de politique générale présentées par les différents départements ont été, pour le groupe socialiste, l'occasion d'une large réflexion. Celle-ci a abouti d'entrée de jeu à la constatation que le budget 2001 est équilibré, prudent et porte en lui les germes d'un processus fondamental de notre système social et politique et l'espoir d'un mieux-être à court et moyen termes pour l'ensemble de nos concitoyens, avec une attention toute particulière pour les plus démunis d'entre eux.

Je m'attacherai donc d'une manière générale à formuler une analyse que détailleront plus avant mes collègues dans leur domaine de réflexion.

Le volet "affaires sociales et emploi" sera plus spécifiquement développé par ma collègue, Mme Yerna. Pour ma part, je me limiterai à deux aspects qui me semblent essentiels dans ce budget 2001. Il s'agit, d'une part, du financement alternatif de la sécurité sociale, dont les possibilités d'adaptation annuelle serviront à créer un fonds de vieillissement destiné à assurer le paiement des pensions dans la période 2010-2030. Cette opportunité avait déjà été débattue sous la précédente législature lors de la modernisation des régimes légaux de pension.

J'ajoute immédiatement qu'il ne faut pas céder à la panique, aussi nuisible qu'injustifiée.

En comparaison de l'effort d'assainissement des finances publiques fourni depuis deux décennies, le financement du surcroît de dépenses sociales lié au vieillissement à partir de 2010 est à coup sûr à notre portée. Toutefois, l'enjeu est trop important pour prendre le risque d'être pris au dépourvu. S'il est bien d'élaborer un scénario de référence à long terme, il est tout aussi utile de

simuler des scénari alternatifs et d'en tirer les enseignements afin d'éviter les mauvaises surprises.

Nous constatons que c'est l'option du gouvernement et nous soutenons pleinement cette mesure de prévoyance sociale.

Comme je l'avais déjà exprimé lors de la déclaration de rentrée du premier ministre, il nous faut adopter en cette matière une discipline tangible si nous voulons aborder sereinement les années 2010-2030.

Si rien ne garantit un financement structurel de ce fonds, nous pensons néanmoins que l'élaboration annuelle d'une note scientifique par le gouvernement, dont les lignes de force seront insérées dans l'exposé général du budget des dépenses, peut constituer une garantie de transparence et un instrument de discipline pour les responsables politiques. Mais nous insistons sur la nécessité d'une motivation rigoureuse quant à l'affectation ou non de moyens au fonds de vieillissement, sans quoi cette base de fonctionnement ne sera rien d'autre que le jouet des arbitrages et des choix politiques. Nous demandons dès lors que l'avis des partenaires sociaux représentés au Conseil central de l'économie et au Conseil national du travail soit également joint au projet budgétaire.

Un bémol cependant: si le fonds argenté a ses atouts, il a aussi certaines faiblesses. Tout d'abord sa possibilité de financement additionnel par les bonis de la sécurité sociale nous semble contestable. Pendant deux décennies, la sécurité sociale a durement contribué à l'assainissement des finances publiques, entre autres par la diminution systématique de la subvention de l'Etat. Aujourd'hui, dès lors que l'Etat engrange les fruits de l'effet boule de neige inversé, la sécurité sociale sera très vite confrontée au défi du vieillissement. Un juste retour des choses nous paraît dès lors indispensable.

En outre, en investissant dans des obligations du secteur public, l'Etat rachète sa propre dette en conformité avec les critères de l'Union économique et monétaire. Par contre, il est difficile de prétendre qu'une telle opération crée de réelles réserves. Même si une garantie d'intervention est fixée à un taux d'endettement de moins de 60%, l'opération ne sera jamais neutre lorsque le fonds devra vendre une partie de ses effets publics pour financer le coût du vieillissement. Dans ce cas, la dette risque d'augmenter à nouveau et l'on pourrait assister à un glissement de la charge de

l'Etat vers les contribuables.

Le deuxième point que j'aborderai est l'emploi et le projet d'accord interprofessionnel que le gouvernement a approuvé sans réserve la semaine dernière. Si l'augmentation du taux d'activité reste la priorité absolue du gouvernement, nous relevons aussi - et c'est une rupture par rapport aux années précédentes - une attention particulière pour ce que j'appellerai l'enjeu du moindre travail. En effet, l'un des thèmes qui a été le plus âprement discuté et négocié ces dernières semaines est incontestablement celui de la modernisation de l'organisation des temps de travail. Aujourd'hui, nous nous en réjouissons, les partenaires sociaux ont dépassé leurs traditionnels clivages pour tenter de concilier deux concepts qui ne sont pas, comme on l'a trop souvent prétendu, antagonistes: celui du maintien de la compétitivité et celui d'une société dotée de plus de temps libre. Le souci de promouvoir une mobilité durable, notamment par des transports d'entreprises, confirme également cette réconciliation.

Au-delà de ce constat ponctuel, c'est aussi la démonstration de la maturité de notre modèle de concertation qui ne circonscrit pas les enjeux au seul partage des gains de productivité mais qui, au contraire, appréhende la question du travail et de l'emploi comme de véritables choix de société.

Cela dit, le succès du pari de la majorité arc-en-ciel tient surtout à l'ensemble des propositions en matière d'aménagement et de réduction du temps de travail que Mme Onkelinx, ministre de l'Emploi, a déposées sur la table des partenaires sociaux. Cette constellation de propositions était à même de rencontrer la complexité de la demande sociale et, pour cette raison précise, laissait le champ largement ouvert à la négociation centralisée et décentralisée. En effet, quand on aborde un thème aussi important que l'aménagement et la réduction du temps de travail, on oublie trop souvent que les différentes formes qu'il peut prendre ont des impacts très différents sur l'organisation du travail et la production de l'entreprise mais aussi sur la qualité de vie des travailleurs. Cela ne plaide donc pas pour la généralisation d'une seule formule et nous n'avons d'ailleurs jamais plaidé en ce sens.

C'est ainsi que le droit à la semaine des quatre jours permettra surtout aux travailleurs de mieux concilier les contraintes qui sont les leurs, surtout pour les femmes, pour qui le temps contraint n'est certainement pas limité à l'équation "travail-déplacement".

D'un autre côté, le maintien de formules spécifiques d'interruption de carrière ou encore la création de formules nouvelles comme le crédit-temps prennent en compte des demandes liées à des périodes de vie avec l'avantage que le crédit-temps ouvre des perspectives inédites en termes de temps libre et de responsabilisation du travailleur sur l'ensemble de sa carrière. Le crédit-temps nous semble particulièrement intéressant parce qu'il remet en cause une conception traditionnelle du cycle de vie, dépassée dans les faits.

En tant que projet de société, la réduction du temps de travail doit aussi et nécessairement revêtir une dimension collective. Cette vision ne doit pas se limiter uniquement aux spécificités de l'entreprise et aux aspirations de ses travailleurs.

Une impulsion normative du caractère général s'impose si nous voulons éviter l'émergence d'un monde du travail à plusieurs vitesses, sans contrepoids collectif puissant. Sur ce dernier point, nous nous félicitons que les partenaires sociaux aient pris en considération le message très clair du gouvernement. L'intégration des 38 heures comme norme maximale du temps de travail doit non seulement être un point de départ pour les négociations décentralisées, mais doit aussi être un levier pour un processus plus large dans lequel chaque partie est gagnante. Notre rôle sera donc d'offrir aux entreprises un dispositif lisible et efficace inscrit dans la durée et qui assure à la fois la position compétitive de l'entreprise et le pouvoir d'achat des travailleurs.

01.19 Greta D'Hondt (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik zou aan mijnheer Eerdekens een vraag willen stellen. In zijn betoog heeft hij het over het sociaal akkoord, de bevestiging ervan door de regering en een moderne organisatie van de arbeidstijd.

Mijnheer Eerdekens, waar vindt u in het interprofessioneel akkoord vormen van collectieve arbeidsduurvermindering terug?

01.20 Claude Eerdekens (PS): Monsieur le président, je prends bonne note de la remarque de Mme D'Hondt. Comme vous le savez, nous avons toujours privilégié la concertation sociale et estimé qu'il valait mieux que ce soient les organisations sociales, le patronat et les représentants des travailleurs qui fixent les règles d'organisation du travail, traitent les problèmes sectoriels et examinent au cas par cas ce que doit être la réduction du temps de travail en fonction

de la structure des secteurs. On sait que ce qui est vrai pour un secteur ne l'est pas pour l'autre. Il faut donc agir avec une certaine souplesse. Le rôle du gouvernement et de l'Etat est d'accompagner les acteurs de terrains par la prise de mesures adéquates. Cela permettra, dans le cadre des accords interprofessionnels, de libérer davantage de postes de travail.

Très objectivement, la compétitivité des entreprises suppose qu'il n'y ait pas trop de contraintes sur celles-ci, mais il faut aussi que les fruits de la croissance résultant d'une meilleure économie puissent profiter à un plus grand nombre de travailleurs. Il est vrai qu'il peut paraître choquant à certains moments que, dans certains secteurs, l'on recourt aux heures supplémentaires qui sont payées avec les salaires élevés que l'on connaît, sans qu'il soit nécessairement recouru à l'embauche. Dans un certain nombre d'entreprises, on fait trop souvent appel à un travail précaire pour éviter précisément la stabilisation des travailleurs. C'est un point auquel Mme Onkelinx et notre groupe sont particulièrement sensibles. Je pense que votre réflexion va dans le bon sens. Il n'y a fondamentalement pas de différence entre votre analyse, votre souci de protéger la concertation sociale et ce que le gouvernement a imaginé, ainsi que ce que Mme Onkelinx a pu faire.

Pour le volet "intégration sociale", quelques points forts ont retenu notre attention. Il s'agit en premier lieu de la mise en place d'un service de lutte contre la pauvreté, la précarité et l'exclusion sociale. Le signal initié par le rapport général sur la pauvreté est amplifié par une plate-forme de concertations entre les associations dans lesquelles les pauvres ou les moins nantis peuvent exprimer leurs doléances et ainsi dialoguer avec les responsables publics.

Ensuite, le gouvernement a décidé d'élargir les compétences du Centre pour l'Egalité des Chances et la lutte contre le Racisme à la lutte contre toutes les formes de discrimination. Nous nous félicitons de ce que le centre se voie ainsi doté de compétences nouvelles pour renforcer son action.

Enfin, notre pays a élaboré un plan d'action national de lutte contre la pauvreté. Je ne détaillerai pas ici tous les nombreux thèmes abordés en lien direct avec la pauvreté, comme l'enseignement, le logement, l'emploi, les soins de santé ou l'aide juridique, mais les nouvelles mesures visant la mise à l'emploi des groupes à risque, le programme "printemps", les mesures

visant à combler l'écart entre les revenus du travail et les revenus de remplacement sont, pour nous, de réels motifs de satisfaction.

Les projets du ministre de l'Economie ont également retenu toute notre attention. Ils démontrent, en effet, que le renforcement de la protection des consommateurs et la dérégulation voulue par l'Europe de certains secteurs ne sont pas deux choses incompatibles. Les mesures que le ministre entend prendre pour insérer l'ensemble des citoyens dans la société de l'information et pour permettre aux plus démunis de se familiariser avec l'euro, qui sera bientôt une réalité tangible, recueillent notre total soutien.

Je voudrais, à présent, évoquer le sujet de la SNCB, qui occupe une place prépondérante dans la procédure d'établissement d'une politique de mobilité durable. En effet, les travaux d'infrastructure, en faveur desquels nous avons toujours plaidé, figurent désormais au nombre des priorités, qu'il s'agisse du TGV de frontière à frontière ou de l'amélioration de l'accès à l'aéroport de Bruxelles-National.

En ce qui concerne l'audit ayant pour objet de vérifier la comptabilité de plusieurs départements de la SNCB, celui-ci devrait produire bientôt ses premiers résultats.

Cela étant, il serait intéressant de savoir ce que la ministre entend par la nécessité pour l'Etat de se doter de moyens d'expertise complémentaires pour négocier avec la SNCB. Il nous semble effectivement que cette entreprise publique fait actuellement l'objet d'un contrôle étroit de la part de l'Etat et que des mesures complémentaires pourraient être contreproductives.

A contrario, il nous paraît plus urgent de procéder à l'examen des moyens qui seront mis à la disposition de la société afin qu'elle puisse mettre en œuvre un plan d'investissement en rapport avec les objectifs qui lui ont été assignés en termes de parts de marché.

La politique européenne aura aussi une forte incidence sur le transport ferroviaire en ce qui concerne les relations opérateurs-régulateurs. A cet égard, nous nous réjouissons de voir affirmé le principe de l'unicité de la SNCB, principe qui a toujours été défendu par notre groupe.

01.21 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): Mijnheer Eerdekens, u hebt gelijk om een aantal vragen te stellen. De essentie van het probleem is volgens mij dat de overheid heel wat ter beschikking stelt

van de NMBS. Als gewone treinreiziger moet men vaststellen dat men voortdurend wordt geconfronteerd met vertragingen en technische mankementen. Omwille van een aantal maatregelen van deze regering - onder andere verhoogde terugbetaling van abonnementskosten - is er een groeiend succes van de spoorwegen. Wij stellen ons de vraag op welke manier wij als overheid een grotere greep krijgen op de verantwoordelijkheidszin van de topmensen bij de NMBS om hen op die manier te verplichten de taak die hen is opgedragen op een efficiënte manier uit te voeren. Dit heeft niets te maken met politisering. Op welke manier kunnen wij greep krijgen op de werking en de service van de NMBS? Dat er een betere service moet worden geboden, lijkt mij vanzelfsprekend. Wij moeten garanties krijgen vooraleer er meer middelen ter beschikking kunnen worden gesteld.

01.22 Claude Eerdekens (PS): Monsieur le président, je pense que d'aucuns conviendront de la nécessité d'améliorer le rendement et les performances de la SNCB. Bien entendu, cela ne se fera pas d'un simple coup de baguette magique ni via la politisation. Ce qui importe, c'est que la SNCB puisse assumer sa mission de service public. Nous le savons, le train n'est pas suffisamment fréquenté. Il est des marges de clientèle qui échappent, pour l'instant, à la SNCB, alors qu'elles pourraient lui revenir.

Son principal concurrent est l'automobile qui est, vraisemblablement, utilisée de manière excessive. En effet, lorsque nous nous rendons à Bruxelles pour siéger au Parlement, rares sont les voitures occupées par plus d'une personne. Cela signifie qu'il y a manifestement abus de l'automobile et insuffisance de l'utilisation du chemin de fer.

Ce dernier présente des inconvénients résultant de son prix. Il n'est pas suffisamment abordable pour les personnes à revenus modestes. Par ailleurs, les horaires et les vitesses sont tels qu'ils peuvent impliquer une perte de temps considérable pour les usagers du train. Il est donc essentiel d'investir dans la modernisation du rail, dont notre SNCB a besoin.

Bruxelles constitue un nœud important du pays et selon l'avis des spécialistes en la matière, nous en arriverons rapidement à saturation. Il est important que les trains de marchandises et de voyageurs puissent accéder sans entrave à la capitale.

Les spécialistes de la question nous adressent des signaux selon lesquels à défaut d'investissements à court terme, nous assisterions

d'ici quelques années - 7 ou 8 ans - à une véritable paralysie du rail. Se posent aussi des problèmes d'infrastructures qu'il est difficile de réaliser en fonction de l'implication de pouvoirs régionaux ou locaux, qui sont parfois hostiles à la délivrance des permis de bâtir nécessaires à la réalisation d'infrastructures. Je ne parle pas seulement de toutes les infrastructures TGV, mais aussi du problème de l'accès à Bruxelles et à la gare de Schaerbeek.

C'est dire que dans un dossier pareil il ne suffit pas, par un coup de baguette magique, de dire: "nous voulons plus de mobilité et que le rail aille mieux", il faut aussi prendre les décisions qui s'imposent au bon moment. Si l'on veut que demain, une partie de la population qui n'utilise pas les transports en commun le fasse, il faut évidemment des incitants. S'il n'y a pas d'incitants à différents niveaux, éventuellement même fiscaux, nous n'arriverons pas à permettre aux transports en commun de trouver, dans notre pays, une place équivalente à celle qu'ils occupent ailleurs.

01.23 Jos Ansoms (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik ben ontroerd door de prachtige pleidooien die de heren Tavernier en Eerdekens hier gehouden hebben om meer middelen ter beschikking te stellen van de NMBS. Ik krijg er de tranen van in de ogen.

Als ik echter naar de begroting voor 2001 kijk, wordt welgeteld 1 miljard frank meer gegeven, niet meer dan dat. Dat miljard wordt dan nog afhankelijk gesteld van de veiling van de UMTS-licenties die al of niet kunnen meevallen. Als ze tegenvallen, dan is zelfs dat ene miljard frank extra niet zeker. Ik plaats dat ene miljard naast de meerontvangsten die minister Reynders in het jaar 2000 heeft binnengehaald, alleen al door de meerontvangsten aan BTW door de stijging van de brandstofprijzen, de diesel- en de benzineprijzen. Het gaat daar om een meeropbrengst van tientallen miljarden op één jaar tijd. Tientallen miljarden extra, mijnheer de minister van Financiën, ik zal u straks de juiste cijfers geven. Voor stookolie alleen al bedroeg de meeropbrengst 6 miljard frank. Als we daar diesel en benzine bijtellen, komen we aan 20 miljard frank en zelfs meer. Dat weet u zeer goed, mijnheer de minister.

Men gaat echter slechts 1 miljard frank extra geven aan de NMBS. In de vorige regeerperiode waren er onder andere de budgettaire besparingen wegens de Maastrichtnorm. In 1992 heeft de vorige regering de NMBS-toelage

verhoogd met 5 miljard frank per jaar. In 1996 bedroeg de verhoging zelfs 10 miljard frank. Dit in moeilijke budgettaire omstandigheden.

Bewijs ons dat deze regering het eerlijk meent, dat zij inderdaad meer inspanningen wil doen voor de NMBS, dat zij meer geld wenst te geven aan de NMBS. Doe dat echter niet met 1 miljard frank extra per jaar, of volgend jaar 2 miljard frank, en het jaar daarna 3 miljard frank. Dit komt neer op welgeteld 6 miljard frank extra in deze legislatuur, terwijl de vorige regering elk jaar 10 miljard frank extra gaf.

01.24 Claude Eerdekens (PS): Monsieur le président, M. Ansoms est un grand spécialiste des chiffres, ce que je ne suis pas. Je fais donc confiance à ceux qui maîtrisent ces matières à la perfection pour lui répondre.

Pour clôturer le volet consacré à la SNCB, je souhaiterais simplement rappeler notre souci d'accroître le rôle de l'Etat pour toutes les questions de sécurité, car des événements récents ont montré combien une privatisation, même larvée, peut générer des ennuis qui ne sont pas nécessairement mineurs.

J'en viens maintenant à la politique de l'énergie et à la libéralisation annoncée du marché de l'électricité. Sur ce point, notre groupe est inquiet, puisque ce processus en cours et irréversible risque d'impliquer des moins-values conséquentes pour les communes belges. J'avais interrogé à ce propos en commission le secrétaire d'Etat à l'Energie. Il est certes prévu de voir le gestionnaire de réseau de transport (GRT) compenser quelque peu les pertes que les communes pourraient subir. Néanmoins, les modalités d'intégration des communes dans ce GRT ne sont toujours pas connues à ce jour avec précision.

Par ailleurs, dès lors que les communes sont aussi menacées de voir leurs dividendes rabotés par une éventuelle taxation des revenus des intercommunales, nous risquons de connaître demain, dans l'ensemble des communes du Royaume, une situation particulièrement difficile.

Je vais maintenant évoquer la gestion du passif nucléaire, où l'on cite un chiffre de 40 milliards. C'est particulièrement inquiétant. Ces 40 milliards constituent-ils ou non une partie de la dette publique? Que compte faire l'Etat pour apurer ce passif? Le secteur privé, qui a retiré de l'exploitation du nucléaire tous les bénéfices, contribuera-t-il de façon satisfaisante à la résorption de ce passif? Ce sont des questions

que nous nous posons.

Viennent ensuite quelques questions quant à la fonction publique. Nous cautionnons certes totalement la volonté du gouvernement de remanier l'administration fédérale, avec notamment des moyens objectifs d'évaluation. Mais nous souhaitons évidemment éviter tout arbitraire à l'égard des agents de la fonction publique.

Pour ce qui est des technologies de l'information et de la communication, il va de soi que cela ne sera une réussite que s'il existe une coordination entre les pouvoirs subsidiaires.

Pour le département de l'Intérieur, confronté à la difficile réforme des polices, qui va modifier totalement le paysage policier belge, nous insistons pour que cette réforme soit totalement indolore pour les communes. Il ne peut être question, comme cela a pu être annoncé, de voir les dépenses de sécurité à charge des budgets locaux augmenter de 10, 20 ou 30, voire même 50% dans certaines communes.

En ce qui concerne le vote automatisé, Charles Janssens ne manquera de vous faire part des inquiétudes de notre groupe à ce sujet.

Pour le volet justice nous constatons avec plaisir une augmentation de 3, 53 milliards. Ce n'est peut-être pas ce que nous aurions souhaité mais cependant, nous constatons que le ministre s'engage dans une politique constructive pour le personnel de son administration. Nous nous réjouissons de l'avancement favorable de certains dossiers importants comme la réforme de la procédure disciplinaire des magistrats, l'accès à la justice, l'informatisation tant de l'administration que des cours et tribunaux, la promotion, comme le souhaite M. Giet, des modes alternatifs de résolution des conflits, le projet de loi relatif à l'adoption et la simplification du langage judiciaire.

Certaines attentes de nos concitoyens pourront ainsi, nous l'espérons, être rencontrées.

Demeurent toutefois certaines questions dans de nombreux dossiers en matière pénale. Un constat doit être fait, avec regret, que le volet répression est malheureusement trop privilégié au détriment d'autres dossiers de la prévention et aussi de l'arriéré judiciaire.

En ce qui concerne la politique étrangère, notre attention ira vers l'Europe puisque nous en assurerons la présidence lors du second semestre

2001. Nous devons rester particulièrement attentifs aux débats sur la suite d'Amsterdam et la réalisation du principe de coopération renforcée.

D'autre part, il est souhaitable de voir notre diplomatie déployer tous ses efforts dans une optique de gestion et de prévention des crises et des conflits. Au même titre que l'Europe, notre action au sein de certains dossiers est souhaitable. Notre ligne directrice est simple: favoriser toute initiative dont l'objectif prioritaire est le respect et la réalisation de la notion d'Etat de droit et de l'ensemble de ses corollaires.

Notre politique de coopération au développement se doit également de souscrire aux objectifs précédemment cités. Son efficacité dépendra de la part que lui consacra notre PNB, soit, à terme, 0,7% de celui-ci. Cette perspective semble réalisable. Il est essentiel qu'une telle ambition jouisse des faveurs et du soutien de l'ensemble des formations politiques de l'arc-en-ciel.

En outre, nous serons particulièrement vigilants quant à la nature du rôle que doit jouer la coopération décentralisée. En effet, de nouvelles initiatives accentuant notamment la coopération culturelle, l'action prioritaire de la société civile ou les divers apports aux secteurs privés locaux et aux ONGs peuvent s'instaurer au sein de celle-ci. Il conviendra de favoriser toute initiative allant en ce sens.

Enfin, la réalisation du programme d'annulation de la dette des pays en voie de développement constitue une autre de nos priorités.

Quant à la politique de défense, nous ne pouvons que nous réjouir de l'accent budgétaire édicté par le ministre Flahaut. En effet, la majorité du montant imparti sera consacrée au financement des activités du personnel. C'est en garantissant une présence concrète et permanente sur le terrain, une écoute attentive de tous les acteurs, un dialogue social permanent avec les représentants du personnel et une intensification des contacts bilatéraux au niveau de l'Europe, de l'UEO et de l'OTAN que ces lignes politiques et budgétaires ont été tracées.

En conclusion, je terminerai ce survol en retenant que cette année 2001 devrait être historique.

C'est en effet la première fois, depuis des dizaines d'années, que l'on voit le bout du tunnel avec, cette fois, la perspective de petits cadeaux pour la population.

Nos finances publiques, après tant d'années de malheur, affichent maintenant un solde positif.

La première année du XXIème siècle figurera comme une bonne année dans les manuels de l'histoire de nos finances publiques. C'est un tournant important, je tiens à le souligner. Cette évolution positive est bien entendu le résultat de la politique du gouvernement actuel, mais aussi des efforts continus de la population, des citoyens, des entreprises, et de la politique de rigueur initiée par les précédents gouvernements.

Au niveau de la réforme fiscale qu'avait annoncé le ministre des finances, nous nous réjouissons que la fiscalité puisse demain mieux prendre en compte la prise en charge des enfants et que nous puissions connaître enfin une neutralité fiscale par rapport au choix de vie dans les ménages. Par ailleurs, nous sommes satisfaits de la volonté du gouvernement et de son commissaire plus spécialement en charge de ces dossiers, de lutter avec davantage d'efficacité contre la grande fraude fiscale.

Le budget qui nous est présenté est donc ambitieux, prudent et réaliste. L'ambition de ce projet se démontre par quelques exemples dont dans la lutte contre la pauvreté, les programmes de mises à l'emploi, notamment via les emplois jeunes, l'augmentation des prestations sociales, la garantie d'accès aux soins de santé,... Les prévisions économiques et budgétaires sont heureusement favorables, elles permettent une marge bénéficiaire suffisante pour couvrir le coût des objectifs politiques du programme pluriannuel 2001-2005. M. Le président, chers collègues, le groupe socialiste soutiendra ce budget 2001.

01.25 Alfons Borginon (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijnheer de staatssecretaris, waarde collega's, ik zal aan vijf deelfacetten van deze materie een bespreking wijden.

Ten eerste, deze begroting is wel voorzichtig opgesteld, maar ze is niet vooruitziend.

Ten tweede, het beleid aan de inkomstzijde is te eenzijdig gefocust op het electoraal interessante luik van de personenbelasting.

Ten derde, een echt vernieuwend uitgavenbeleid voert deze regering niet.

Ten vierde, vanuit een Vlaams-nationale invalshoek kan deze begroting bezwaarlijk een succes genoemd worden.

Ten vijfde, de wijze waarop wij, als Parlement, ons prerogatief van de belastingheffing uitoefenen is beneden alle peil.

Ten eerste is deze begroting dus voorzichtig, maar niet vooruitziend. In de aanloop van de opmaak van de begroting - die gelijk liep met de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen - hebben diverse ministers de meest wilde uitgavenplannen naar voren gebracht. Uiteindelijk blijkt uit de begroting voor 2001 dat er intussen enige discipline is teruggekeerd. Wat valt hieruit te leren? Ten eerste dat de minister van Begroting - niet toevallig een politiek zwaargewicht - uiteindelijk de bovenhand heeft gehaald in de begrotingsbesprekingen. Derhalve is wat moeizaam opgebouwd werd in het verleden nu niet vergooid. Ik weet wel dat mijn CVP-collega's zullen proberen aan te tonen dat er ergens een uitgavengroei is van nul komma zoveel procent. Ik wil hun stelling absoluut niet betwisten, maar ik denk dat de eerlijkheid ons gebied te zeggen dat we, althans voor de begroting voor 2001, ver verwijderd zijn van Guy Mathot-achtige toestanden. Ik ben daar blij om.

Daar ben ik blij om. Ik verheug me over het feit dat de overheidsfinancieries gesaneerd zijn geraakt. Die sanering was niet vanzelfsprekend, was evenmin gesteund door het hele Parlement en heeft een lange volgehouden inspanning gevraagd. Het is alleen maar gelukt omdat de afgelopen decennia alle fracties, en met nadruk alle fracties, in het Parlement dit maatschappelijk project steunden. Ik wil dus niet meedoen aan het spelletje "SP en CVP hebben voor deze sanering gezorgd, en nu gaat paars het allemaal uitgeven". Dergelijke uitspraken vind ik onzin. Alle toespraken in de diverse parlementaire begrotingsdebatten van de afgelopen jaren, hadden als gemeenschappelijk doel het saneren van de overheidsfinancieries. De realisatie van dit maatschappelijk project was een betrachting van alle fracties in het Parlement.

Waarom kom ik daar op terug? Ik ben er nog steeds van overtuigd dat een brede maatschappelijke consensus over de grote lijnen van het begrotingsbeleid belangrijk is. De huidige generatie politici heeft budgettaire reflexen, al was het maar omdat ze de vorige schuldenberg mee afbetaald heeft. Ik hoop dat die tendens kan worden voortgezet.

Wat valt er nog te leren uit de opmaak van de begroting voor 2001? Jammer genoeg zijn niet alle demonen verdwenen. Het criterium om een goed minister te zijn, is blijkbaar dat men een

reden bedenkt om meer geld aan het departement te besteden. Blijkbaar is het politiek gewicht van een partij in de regering af te meten aan de som van miljarden die de partijministers eerst geclaimd en daarna veroverd hebben. Ik hoop dat het anders kan, ook al lijkt dat naïef van mij. Er moeten altijd wel enkele gekken over blijven.

In deze methode van de opgeblazen financiële eisen in de aanloop van een begrotingsopmaak, zit de kiem van budgettaire ontsporingen. Als u immers niet meer vertrekt vanuit een gemeenschappelijke analyse van uitgavenprioriteiten, dan deelt u immers eerst uit aan wie het hardste roept, en pas dan aan wie het het hardste nodig heeft. Heel wat financiële verlangens die de ministers reeds in de afgelopen zomer verwoordden, werden over de komende tijd uitgesmeerd. Dat gegeven lost wel het probleem van dit jaar op, maar "Voorwaar, voorwaar voorwaar, Ik zeg u" dat in de aanloop van de opmaak van de begroting 2002 hetzelfde fenomeen zal opduiken. Ministers, misschien dezelfde of anderen, zullen ook dit jaar weer vakantie-interviews geven met een bede om hen dringend een gigantische som geld ter beschikking te stellen. De ruimte om die politieke eisen dan in te willigen, door ze in de tijd te verplaatsen zal dan reeds verbruikt zijn. Ik ben er nu al benieuwd naar hoe de regering er dan zal op reageren.

Er zit me nog iets anders dwars. Door het feit dat ik ongeveer zes jaar in deze kontreien vertoef, kan ik ook al zo lang de sfeer van begrotingsbesprekingen opsnuiven. "The sky is the limit", leefde hier twee-drie jaar geleden helemaal niet als idee, integendeel. Het was moeilijk om al die pijnlijke saneringen voort te zetten. Eensklaps lijkt dat structureel veranderd te zijn. Sta me toe dat niet te geloven. Ik hoop dat ik voor een keer te pessimistisch ben, maar ik vrees dat de positieve conjuncturele factoren overbeklemtoond worden in het geheel van deze begroting. Ik vrees ook dat men met negatieve effecten op langere termijn onvoldoende rekening gehouden heeft.

Sta mij toe een voorbeeld geven. Men houdt wel rekening met het feit dat de inkomstengroei die hoger ligt dan 2,5%, ingeschreven wordt in een soort bufferzone, de conjunctuurbonussen. Maar hoe zit het met de fundamentele neiging tot het laten stijgen van uitgaven, ten gevolge van een betere conjunctuur.

Heel concreet betekent dit dat de arbeidsmarkt knapper wordt en de lonen stijgen, alle

loonnormen niet te na gesproken. De vragen vanwege het overheidspersoneel om gelijke tred te houden met de privé-sector zijn omnipresent. Ik denk daarbij aan de militairen, om maar eens een concreet voorbeeld van de afgelopen weken en maanden te geven. Die toekomstige loonmassa blijft natuurlijk ook bestaan als de conjunctuur terug omslaat. Daarom noem ik dit een voorzichtige begroting voor 2001, maar de negatieve effecten op toekomstige begrotingen zijn zwaar onderschat. Dit is geen vooruitziende begroting.

01.26 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): Het verheugt mij u te horen zeggen dat de begroting voor 2001 een voorzichtige begroting is. U voegt daar echter onmiddellijk de negatieve effecten voor de volgende jaren aan toe. Als u de voor 2001 genomen beslissingen voorzichtig noemt, zie ik die conclusie niet duidelijk. U moet mij dan aantonen welke beslissingen zijn genomen, niet welke bespiegelingen en wensen werden uitgesproken voor de volgende jaren, die onvoorzichtig zouden zijn.

01.27 Alfons Borginon (VU&ID): Er zijn natuurlijk nog een aantal uitgavenmechanismen of mechanismen van inkomstenvermindering, als u wil, waarvoor tijdsschema's zijn opgesteld. De hele fiscale hervorming is daarvan het beste voorbeeld. Ik neem aan dat deze meerderheid die in haar begrotingsdocumenten en in de diverse beleidsnota's, onder meer die van Financiën, een becijferd tijdsschema geeft, van plan is dit ook uit te voeren. Ik hoop natuurlijk dat, als bij de opmaak van de begroting voor 2002 zou blijken dat mijn wat pessimistischere visie bewaarheid zou worden, u daaruit dan de conclusies zult trekken voor de opmaak van de begroting voor 2002. Ik zeg u alleen dat u politiek de oplossingen voor de begroting van 2001 voor een groot deel heeft bereikt door alle uitgavenclaims van de diverse ministers door te schuiven naar de toekomst. U krijgt dat echter terug op uw bord. Dat bedoel ik met een niet vooruitziende begroting: u hebt de knopen op dit terrein niet doorgehakt.

De federale overheid krijgt natuurlijk haar middelen uit zeer diverse bronnen. Blijkbaar zijn sommige van die bronnen politiek boeiender dan andere. Als men dan het sommetje maakt van fiscale maatregelen voor zowel de particulieren als de bedrijven, dus zowel de reeds genomen maatregelen als de indexering, als de nieuwere uit het mooie tabelletje in de algemene toelichting, komt men uit op ongeveer 41 miljard frank voor de particulieren en 5,5 miljard frank voor de bedrijven. Als men dat dan gaat relateren aan de

totale inkomstenstromen die te maken hebben met die categorieën, kan men dat op heel wat verschillende manieren doen. Ik heb enkele cijfers opgeschreven. In het ene geval gaat het om een lastenverlaging van 3,5% voor particulieren en 1,5% voor bedrijven. Men kan ook nog rekening houden met de vermindering van de sociale lasten, maar dan moet u er het pakket van de sociale bijdragen weer bij optellen. In ieder geval komt u bij elk van die oefeningetjes uit op een eindsom van zowat 3% tot 3,5% voor particulieren, terwijl dat voor bedrijven heel wat minder is en wel 0,5% over 1% tot 1,5%. Mijn stelling is dat blijkbaar belastingen alleen maar politiek interessant zijn in de mate dat het gaat over belastingen van stemgerechtigde personen. Vennootschappen kiezen niet, dus zijn ze niet prioritair. Ook in de toekomst blijft dat zo. Voor de particulieren wordt een grootscheepse belastinghervorming aangekondigd en neemt de regering het engagement tot een reële lastenverlaging te komen. Voor de vennootschappen maakt men - er werd reeds op gealludeerd - de oefening om de tarieven te verlagen en in ruil daarvoor te snijden in de aftrekposten: een nuloperatie dus.

De minister argumenteert dat het onderdeel van de sociale bijdrage erbij moet worden betrokken. Ik heb dat al eerder vermeld maar de cijfers blijven dan hetzelfde. Nu kan men zich natuurlijk afvragen waarom men iets zou doen voor die vennootschap. Ik denk dat er een aantal goede redenen voor zijn. Een eerste goede reden is dat er geen goede reden is om het niet te doen. Er is geen goede reden om de balans bijdragen van particulieren/bijdragen van bedrijven aan de totale overheidsinkomsten, fundamenteel te verlagen. Ik heb er alleszins nog geen argumenten voor gehoord. Ten tweede is er de paradoxale toestand dat, nu de crisis voorbij is, er nog altijd een dienstmaatregel overblijft, met name de aanvullende crisisbelasting of de vennootschapsbelasting. Collega Desimpel komt daar ieder keer op terug en hij heeft daar eigenlijk gelijk in.

Een derde reden is dat bedrijven eigenlijk niet alleen vragen of de tarieven verlaagd kunnen worden, gecombineerd met wat aftrekposten, en men daaraan kan sleutelen. Vele bedrijven hebben concurrentieproblemen omdat onze vennootschapsbelasting als systeem niet is aangepast aan de economische noodwendigheden van die sectoren, vooral dan in cyclische sectoren of sectoren met een hoog risicogehalte. Er is hier al gewezen op het gegeven van de fiscale consolidatie van bedrijven.

Daar gebeurt wat studiewerk rond, maar er bestaat geen enkel engagement van de regering om dat te realiseren. Er zijn nog andere problemen, bijvoorbeeld het probleem van het stelsel van de fiscale roolings. Dat stelsel werkt wel, maar in feite functioneert het niet zoals het zou moeten, omdat een bedrijf dat met een ernstig probleem kampt, dat niet via die weg kan oplossen. Als men immers die weg bewandelt, komt men onvermijdelijk een beetje in de openbaarheid terecht waardoor het probleem naar boven komt. Dat is een etterende wonde die blijft bestaan.

Het systeem van de spreiding in de tijd van fiscale winsten en belastingheffing, is een gigantisch probleem in dit land. Een bedrijf dat dit jaar een aanzienlijke winst boekt, wordt daarop belast. Krijgt het bijvoorbeeld een miljard winst, dan gaan daarvan ettelijke honderden miljoenen naar de fiscus, en terecht. Als het bedrijf evenwel toevallig actief is in een sector - en zo zijn er meer en meer nieuwe sectoren - waar de stromen van verlies en winst niet zo gelijk lopen met de jaren, dan is er geen enkel mechanisme om wat men het jaar daarvoor uit de onderneming heeft weggezogen terug in de onderneming te brengen naar aanleiding van fiscale verliezen. Men kan de fiscale verliezen niet terugrekenen op vorige jaren. In andere landen van de Europese Unie kan dat wel. Er bestaan zelfs landen waar men werkelijk een bedrag gewoon terugstort, met als gevolg dat een bedrijf, dat inderdaad in die situatie terecht komt, een financiële input krijgt doordat de fiscale winsten uit het verleden worden teruggestort. Hierdoor kan het een crisis overwinnen. Omdat dit systeem bij ons niet bestaat en in andere landen wel, krijgt men een oneerlijke concurrentie, vermits sommige Europese bedrijven wel dat bedrag terugkrijgen op het moment dat ze het het meest nodig hebben en onze vennootschappen niet. Ik denk dat dit een reëel probleem is in onze economie, waar een dringende hervorming voor nodig is.

Een vierde reden om iets aan de vennootschapsbelasting te doen, is de vergelijking van de tarieven. Vergelijk onze tarieven met die van de buurlanden en u merkt het probleem.

Er is nog een vijfde reden om er iets aan te doen. De minister van Financiën zal dat misschien niet graag horen, maar misschien is de reden waarom men niet zo happig is om er iets aan te doen en waarom men deze zaak niet als een hoogste prioriteit beschouwt, wel te vinden in de herkomst van de bedrijven die de belastingen betalen.

Het is bovendien duidelijk dat de opbrengsten uit vennootschapsbelastingen in buitensporige mate worden betaald door bedrijven uit het Vlaamse gewest. Is dat misschien de reden waarom daaraan niet wordt geraakt? Ik zou deze regering hiervan nochtans niet graag verdenken.

01.28 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): Mijnheer Borginon, zou het een oplossing zijn een aantal van die zaken te regionaliseren? Dat is vermoedelijk toch de oplossing die u in het achterhoofd heeft. Dit zou volgens mij slechts leiden tot een soort fiscale concurrentie en tot het stimuleren van een kunstmatige verplaatsing van bedrijven of van bedrijfszetels. Op Europees niveau heeft België al voldoende problemen op dat vlak en een verdere opsplitsing lijkt mij uit ten boze.

01.29 Alfons Borginon (VU&ID): Mijnheer Tavernier, het verheugt mij dat u het argument van de fiscale concurrentie aanhaalt. Mocht dit echter een reden zijn om niet tot regionalisering over te gaan, dan zie ik niet in waarom men er niet voor zorgt dat België op fiscaal vlak op gelijke voet staat met de ons omringende landen. Vanuit uw eigen logica zou er dus dringend iets moeten gebeuren inzake de vennootschapsbelastingen.

Al te veel werden in ons land de maatschappelijke lasten afgewenteld op het actieve deel van de bevolking. Indien de ruimte beschikbaar is om de lasten te verlagen - waaraan ik twijfel - dan moeten de personenbelastingen inderdaad worden verlaagd en dan moeten de sociale lasten binnen zekere perken blijven. Maar men kan de vennootschapsbelastingen niet zonder meer buiten beschouwing laten omdat er toevallig geen kiezers meer kunnen gewonnen worden.

De verschuiving van lasten van diegenen die de maatschappij dragen naar diegenen die slechts consumeren of rentenieren, moet ook in het luik bedrijven en vennootschappen spelen. De bedoeling is immers de welvaartscreatie op peil te houden in een samenleving die dreigt minder dynamisch te worden ingevolge de vergrijzing van de bevolking. Welnu, in die zin faalt het gevoerde beleid.

Wie in dit land op een eerlijke manier zijn creativiteit wil gebruiken om toegevoegde waarde te creëren, blijft zwaar gehandicapt in vergelijking met de niet-actieven, de couponknippers of de malafide concurrenten.

Ik kom thans tot het derde deel van mijn betoog, getiteld "uitgavenbeheer, maar geen

uitgavenbeleid". Het gevaar van de dikke boeken die op dat vlak worden uitgegeven is dat men door de bomen het bos niet meer ziet. Vandaar dat ik al gedurende twee jaar werk aan een vergelijking van de grote uitgavencategorieën in een meerjarenperspectief. Ik bestudeerde de evolutie van 1999 over 2000 tot 2001, zowel per onderdeel, als intern, rekening houdend met de verschillende onderdelen. De vraag die ik daarbij opwerp is: wie wint en wie verliest? In dat verband tracht ik de redenen te achterhalen waarom bepaalde posten evolueren en andere niet. Ik beweer niet dat mijn analyses van wetenschappelijke aard zijn, maar toch kon ik terzake een aantal mechanismen ontdekken.

Het eerste mechanisme is de wet van het politiek gewicht. Een goed voorbeeld is minister Michel: hoe zwaarder een minister weegt, hoe meer middelen hij krijgt. Deze laatste zin is uiteraard louter figuurlijk bedoeld. In 1999 ontving minister Michel 10,9 miljard, een jaar later 12,1 miljard en voor 2001 werd voor zijn departement 13,4 miljard vrijgemaakt, hetzij een stijging in absolute cijfers van 22,8% op twee jaar tijd. Misschien is dat het gevolg van een doordachte beleidskeuze, maar dat betwijfel ik. Hiermee wil ik slechts aantonen dat, na vergelijking van alle categorieën, het in het oog springt dat aan minister Michel steeds meer middelen worden toegekend.

Het omgekeerde verschijnsel komt natuurlijk ook voor. Het budget van Economische Zaken daalt jaar na jaar. Men voert wisselingen door. Het politiek gewicht is blijkbaar niet van dezelfde aard. Van 12,5 miljard frank in 1999 gaat het naar 12,3 miljard frank twee jaar later.

Een variant van de wet van het politiek gewicht is de wet van het gezichtsbehoud. Dat is een variant, maar het is iemand die iets sterker is. Hij slaagt erin om het budget nominaal op peil te houden. Landbouw en Middenstand is daar een voorbeeld van. Dat budget blijft op peil, maar procentueel in vergelijking met het totale budget daalt het steeds.

Er zijn ook gevallen die moeilijk te plaatsen zijn. Verkeer, een bevoegdheid van mevrouw Durant, is daar een voorbeeld van. Gespreid over twee jaar vermindert het budget met 5,6 miljard frank. Ik kan me moeilijk voorstellen dat een vice-eerste minister en vertegenwoordigster van een belangrijke fractie in de meerderheid niet het politieke gewicht heeft om haar begroting te realiseren. Ik ga ervan uit dat de wet van het politiek gewicht hier niet speelt. Het is dus iets anders. Het axioma van mevrouw Durant is volgens mij: uitgesteld beleid is gelijk aan geen

middelen krijgen. Zolang mevrouw Durant er niet in slaagt een beleid te formuleren is het logisch dat ze er ook geen middelen voor krijgt.

De wet van het conservatisme is een principe dat ook meespeelt. Het uitgavenpatroon moet behouden worden. Gespreid over twee jaar stijgen de totale niet rente-uitgaven met 10,8%. Twee begrotingen die meer dan het dubbele van dat stijgritme vertonen zijn Buitenlandse Zaken - met de wet van het politiek gewicht - en politie en rijkswacht. Dat is, enerzijds, gewoon een gevolg van de transfer van middelen van Justitie en, anderzijds, de uitvoering van wat al drie jaar lang in de pijplijn zit, met name het Octopusakkoord.

Echt grote vernieuwingen aan de uitgavenzijde zien we niet. Alles kabbelt rustig voort. Hier en daar gaat men wat bijsturen. Maakt de nieuwe regering op het vlak van de uitgaven duidelijk andere keuzes? Vertel het mij. Ik zie er geen.

Dat de wet van het politiek gewicht ook voor de begroting van 2000-2001 opgaat, merken we aan de begroting van de eerste minister, die het afgelopen jaar aan politiek gewicht gewonnen heeft. Hij ziet zijn klein budget stijgen met 171%.

Mijnheer Tavernier, ik maak met u een afspraak. Volgend jaar rond deze tijd zullen we een vergelijking maken van het budget van de eerste minister tussen 1999 en 2002. De extra-uitgaven van de Europese top zullen weliswaar een piekje gegeven hebben, maar het stijgingsritme van het budget van minister Michel zal zeer dicht benaderd worden.

Ik heb geprobeerd het uitgavenbeleid te globaliseren. Ik heb de optelsom van de autoriteitsdepartementen, van de sociale cel en van de economische cel gemaakt. Ik vind een trend terug. De sociale cel blijft stabiel. SP en PS - waarschijnlijk gesteund door de groenen - hebben dat heilig verklaard. Het percentage dat aan sociale uitgaven mag gebeuren, blijft stabiel. In ruil zullen de SP-ministers hun best doen om hier en daar wat bij te schaven zodat begrotingsontsporingen vermeden worden. Er is een vermindering van economische uitgaven ten voordele van het autoriteitsdepartement.

Dat is op zich niet verkeerd, maar zorgwekkender is dat het voornamelijk door het onderdeel verkeerswezen wordt veroorzaakt. Ik wil dit gedeelte afronden met een positieve noot.

Het budget voor Ontwikkelingssamenwerking stijgt. Wij zijn daar blij om. Als het goed is mag dat

ook gezegd worden. De vraag blijft natuurlijk of de realisatie van die begroting ook in dezelfde trend zal evolueren als afgelopen jaar. Dat weet ik niet.

01.30 Minister **Eddy Boutmans**: Mijnheer de voorzitter, ik heb goed nieuws voor onze spreker.

Ondanks het feit dat de BTC dit jaar een hele reeks projecten heeft overgenomen, ondanks de vertragingen die daaruit voortvloeien, ondanks de integratie in Buitenlandse Zaken en de verhuizing van de administratie, ondanks een hele boel praktische problemen en al het overleg dat daarvoor nodig is, kan ik u aankondigen - ik heb nog geen officiële cijfers - dat we qua bestedingspercentage waarschijnlijk nog iets beter dan vorig jaar presteren. Vorig jaar was het beste jaar sinds mensenheugenis. Onze administratie en onze instrumenten zijn erin geslaagd om op dat gebied buitengewoon te presteren. Mag ik ze hier, mede in uw naam, daarvoor uitdrukkelijk feliciteren? Het zal wel niet mijn verdienste zijn, maar de mensen die het moeten doen, hebben het gedaan.

01.31 **Alfons Borginon** (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, ik ben daar blij mee, maar ik blijf kritisch. Ik heb soms de indruk dat men het mechanisme van de realisatie ook kan beïnvloeden door al dan niet gebruik te maken van de internationale fondsen. Ik ben op dat terrein geen specialist meer, dus ik schenk u het voordeel van de twijfel. Laat mij een slag onder de arm houden om uw begroting ooit eens te kunnen bekritisieren.

Ik wil het budget even door een Vlaamse bril bekijken. De wet is de wet. De federale overheid moet middelen begroten om te besteden aan de opdrachten die tot haar bevoegdheid behoren. Ook al zijn er wijzigingen in de financiering en de bevoegdheden op komst, dan nog moet men in de begroting in de nodige middelen voorzien. Tot zover ben ik het eens, maar ik vind te weinig aanzetten in de begroting terug om de politieke akkoorden daadwerkelijk uit te voeren.

Ik begrijp niet hoe de begroting voor Buitenlandse Handel identiek kan zijn aan die van vorig jaar. Zelfs als men het budget van de BDBA gaat analyseren, stelt men vast dat het jaar 2000 en het jaar 2001 op budgettair vlak elkanders spiegelbeeld zijn. Ik leg er het persbericht van Belga naast, over het overleg tussen de federale en de andere regeringen van afgelopen vrijdag. Men zal het Hermesakkoord en het Lambermontakkoord op 23 januari samen goedkeuren. Ik neem aan dat in de loop van het

komende begrotingsjaar toch al financiële aanzetten zullen worden genomen om de regionalisering van Buitenlandse Handel te realiseren. Hetzelfde verhaal geldt voor Landbouw. Ik vind het verrassend om in zo'n begroting geen basisallocatie te zien staan. Ik denk aan een krediet dat men inschrijft voor de omschakelingskosten of de voorbereiding van de regionalisering. Mij lijkt het alsof men een beleidstak zomaar, "tussen de soep en de patatten", overdraagt.

Dit komt in deze begroting niet voldoende tot uiting.

Ik heb het bij de bespreking van de programmawet reeds uitvoerig over de Nationale Loterij gehad. De minister van Begroting heeft toen een aanzet van een antwoord gegeven met betrekking tot de monopolierente, maar hij is niet ingegaan op mijn vragen over de voorafnamen van de bestedingen.

De stabiliteitsprogramma's doen eveneens vragen rijzen. Het stabiliteitspact van de vorige regering, dat tot 1999 liep, bepaalde dat de tekorten en de overschotten van de verschillende entiteiten van dit land moesten worden samengebracht ten einde een globaal eindcijfer voor de federatie te kunnen bepalen. Momenteel bestaat er geen stabiliteitsprogramma, de onderhandelingen erover zijn aan de gang. Terwijl de Hoge Raad van Financiën een overschot van 13 miljard voor de Vlaamse begroting naar voren schuift, willen de andere gefedereerde entiteiten dit bedrag verhogen tot 23 miljard, met het doel zelf meer te kunnen uitgeven. Vorig jaar bood een begrotingsfonds de oplossing, maar men moet beseffen dat dit geen langetermijnoplossing is. Het stabiliteitsprogramma 2001-2005 moet een regeling bevatten die de Vlaamse Gemeenschap garandeert dat het bedrag dat door de begrotingstechnische vooruitzichten van de Hoge Raad van Financiën normaal wordt geacht, ook effectief als uitvoeringsgegeven kan worden beschouwd. Men mag de Vlaamse Gemeenschap niet verplichten een extra overschot te creëren bovenop het bedrag waartoe ze zich heeft geëngageerd. De federatie moet de gefedereerde entiteiten die de overeenkomsten niet willen nakomen, op hun verantwoordelijkheid wijzen. De federatie mag geen partij kiezen voor de Franse Gemeenschap en het Waalse Gewest, die de Vlaamse Gemeenschap ertoe willen dwingen nog meer overschotten te creëren dan nu het geval is.

Tot slot heb ik enkele opmerkingen over de manier waarop het Parlement deze begroting

behandelt. In de eerste plaats staat er geen enkele sanctie op het laattijdig indienen van de begroting door de regering. Voorts zijn de parlementaire werkzaamheden met betrekking tot de begroting op generlei wijze gepland. Het Europees Parlement legt maanden vooraf de agenda vast terwijl men in de Kamer 's ochtends niet weet wat er in de namiddag zal worden besproken. De besprekingswijze in de commissie voor de Financiën laat te wensen over. Het is een rommeltje. Eerst wordt de algemene bespreking aangevat, vervolgens vinden er hoorzittingen plaats over de fiscale administratie en daarna wordt de beleidsnota van minister Reynders besproken terwijl er aan de begroting geen grondige bespreking wordt gewijd. Ik geef toe dat ik op dit vlak niet vrijuit ga, maar ik heb er op een bepaald ogenblik op gewezen dat het geen enkele zin heeft op die manier te werk te gaan.

Ik geef u twee concrete suggesties die dit probleem kunnen verhelpen. In eerste instantie meen ik dat de begroting anders moet worden gehergroepeerd. Men moet beletten dat een slimme minister een klassiek trucje toepast. Deze truc bestaat erin één grote basisallocatie van 30 miljard frank uit te trekken voor personeel en daarnaast een dertigtal kleine posten van 1 tot 2 miljoen te voorzien. Immers, wat doen de parlementsleden dan? Zij gaan ervan uit dat de personeelskosten van 30 miljard wel juist zullen berekend zijn en zwijgen erover. Zij discussiëren wel over het hele miljoentje hier en het halve miljoentje daar.

Beste collega's, laten we onszelf eens afvragen welk bedrag we in ons gezinsbudget als relevant beschouwen. Vindt u 200 frank een relevant bedrag? Als ik voor mijn gezin een financiële planning opmaak, dan denk ik aan zaken als reizen, verbouwingen, de aankoop van een wagen en een wasautomaat. Wat doen wij in het Parlement? We spreken niet over zulke zaken. De bedragen hiervoor liggen vast. We praten wel voortdurend over de uitgaven die betrekking hebben op 200 of 300 frank. Op een budget van 1.100 miljard uitgaven, zonder rekening te houden met de rente, betekent 0,5 per duizend een half miljard. Mijn voorstel houdt in dat iedere begrotingspost minimaal enkele honderden miljoenen en maximaal enkele -3 tot 5- miljarden bedraagt. Pas dan kan er gesproken worden over begroting.

Mijnheer de voorzitter, ik rond af met mijn tweede suggestie. Het Parlement ramt die begroting in korte tijd erdoor. Er wordt daarna nooit meer op teruggekomen. Ik denk dat we een mechanisme

moeten creëren om, zoals bij interpellaties en wetsvoorstellen, het Parlement de mogelijkheid te bieden om te interveniëren op het vlak van de begroting. Mijn suggestie komt erop neer dat één of meerdere parlementsleden of een fractie gedurende het jaar een review kunnen vragen van een begrotingspost. Daarover zou dan een debat in de commissie plaatsvinden, dat uitmondt in een aanbeveling. Het Reglement zou hierin structureel moeten voorzien. Als er dan op een onbewaakt moment vragen zijn in verband met de begroting, dan moet er niet onmiddellijk gezwaaid worden met interpellaties of mondelinge vragen. Uiteindelijk volgen hierop immers alleen maar eenvoudige moties en dan is het systeem afgeblokt. Dit gebeurt trouwens ook in een regering met Agalev en Ecolo. Door een ander mechanisme met stemmingen te creëren, zoals bij een voorstel van resolutie, kan het inhoudelijke debat wel gevoerd worden.

De **voorzitter**: Ik luister naar de ideeën van de heer Borginon. Over goede ideeën kan op het juiste moment en op de juiste plaats verder gediscussieerd worden. Mijnheer Tavernier, wenst u tussenbeide te komen?

01.32 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): Ik denk dat die mogelijkheid in feite al bestaat, maar te weinig gebruikt wordt. Ik denk, ten eerste, aan de begrotingsaanpassing. Als haar begroting niet aangepast wordt, kan iedere commissie bij de begrotingsaanpassing haar begroting herbekijken en uiteindelijk zal de begroting dan aan bod komen in de commissie voor de Financiën. Ten tweede, meestal verschaft het Rekenhof ons in een document een voorafbeelding van de begroting. Ik stel vast, en ik ben daar medeschuldig aan, dat dit interessante document nauwelijks gebruikt wordt en niet tot een bespreking leidt, terwijl dit nochtans perfect mogelijk is.

De **voorzitter**: Dat is zeer juist. Ik raad de collega's altijd aan om dit document te lezen. Geloof me vrij, ik lees het altijd. Het gaat hier evenwel over ideeën. Misschien kunnen wij de minister van Financiën een gewetensonderzoek laten uitvoeren om te zoeken naar de optimale discussievorm inzake de begroting. De begroting vormt per slot van rekening het vitale deel van het beleid.

01.33 Alfons Borginon (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, dit is geen slecht idee, maar in dat geval debatteren we over de voorstellen van de regering over een begrotingsaanpassing. Ik heb een andere visie. Iedereen weet dat bepaalde

uitgavenposten van naderbij moeten worden bekeken. Er bestaat alleen geen instrument om dit te effectief te doen. Het zou moeten gebeuren bij de begrotingsbespreking, maar dan worden de leden overvallen door een heel dik dossier. Vandaar mijn suggestie om een andere techniek te zoeken. De begroting moet het voornaamste prerogatief van het Parlement blijven. Parlementen zijn historisch opgericht om begrotingen goed te keuren. Laat ons proberen deze traditie in ere te herstellen.

01.34 Daniel Bacquelaine (PRL FDF MCC): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, depuis près d'un demi-siècle, nous n'avions plus vu devant cette assemblée un budget et des comptes des administrations publiques belges affichant un solde positif.

Malgré cela, ce budget reste réaliste et prudent puisque pour son élaboration, le gouvernement a largement tenu compte de l'avis du Conseil supérieur des finances. Il ne s'en est écarté que pour le taux de croissance, et il a appliqué, pour cela, le principe du hamster doré qui exige qu'on tienne compte d'un taux de croissance de 2,5% au lieu des 3,1% annoncés par le Conseil supérieur des finances pour l'année 2001.

De cette manière, des excédents budgétaires pourront être constitués qui atteindront 0,7% du PIB à l'horizon 2005. Ce résultat budgétaire a pu être obtenu grâce aux efforts continus consentis par les citoyens et les entreprises de ce pays suite à la mise en place d'une politique d'assainissement.

Il convenait de tenir compte des efforts consentis par les citoyens dont les attentes, en matière politique, sont fonction de ceux-ci, d'abord en amorçant des politiques nouvelles, ensuite en évitant le gaspillage et en poursuivant l'assainissement. Le budget qui nous est présenté traduit la réalisation de cet équilibre.

Les nouvelles politiques, que le gouvernement intègre dans son budget 2001, constituent effectivement un programme ambitieux, qui est la concrétisation de notre accord gouvernemental de 1999. Le budget 2001 augure d'avancées notoires sur des points précis comme l'emploi, la réforme fiscale, la modernisation de la sécurité sociale et une attention particulière accordée à la sécurité des personnes et des biens.

Il ne s'agit pas d'un catalogue des bonnes intentions: les engagements que prend le gouvernement devant cette assemblée, à

l'occasion de la présentation de son budget, sont précis, concrets et chiffrés.

Je me réjouis également de l'engagement du gouvernement de poursuivre l'assainissement de nos finances publiques et de son attitude responsable face au défi du vieillissement de la population, défi qui doit être relevé sans porter atteinte à l'utilisation de certaines marges budgétaires pour faire face aux besoins actuels et légitimes de la population.

Sans m'étendre sur les détails des mesures puisque ces points seront développés ultérieurement lors des prochains débats thématiques, je souhaite évoquer à l'occasion du débat général quelques projets importants que la majorité entend concrétiser.

En ce qui concerne le fond de vieillissement, notre société doit faire face à l'augmentation du nombre de retraités et au coût que cette augmentation représente pour notre sécurité sociale non seulement en termes de pension, mais aussi en termes de santé publique.

D'ici à 2030, un million d'unités de retraités s'ajouteront, ce que le gouvernement ne pouvait ignorer dans le cadre de l'élaboration de sa politique et il a dû tenir compte d'inéluctables répercussions budgétaires de ce vieillissement, en particulier pour la période qui suivra 2010.

Instituer un fond de vieillissement afin de payer les dépenses supplémentaires des différents régimes de pensions entre 2010 et 2030 nous semble être une option sérieuse et responsable.

L'alimentation de ce fond se fera régulièrement grâce au produit des ventes UMTS et aux excédents budgétaires tout en opérant le démantèlement accéléré de notre dette publique, ce qui est un souci majeur pour la diminution des charges d'intérêts.

C'est évidemment important si l'on veut que les charges d'intérêt continuent à diminuer.

Les moyens du fonds seront complétés par le produit des placements des réserves ainsi constituées. Il s'agit en fait du choix d'une gestion dynamique et transparente d'actifs destinés à être utilisés au plus tôt lorsque notre degré d'endettement sera inférieur à 60% du PIB. Nous applaudissons donc à la constitution de cette réserve démographique qui constitue un acquis important de la politique gouvernementale. Je rappelle que ce problème n'avait pas été abordé

par les gouvernements précédents.

En ce qui concerne la fiscalité, nous nous félicitons, bien évidemment, que le gouvernement se soit engagé dans la voie d'une réforme fiscale d'envergure qui, s'étalant tout au long de la législature, représentera des allègements substantiels pour le contribuable puisqu'ils représenteront 134 milliards de francs.

Le citoyen attendait légitimement cette baisse de la pression fiscale et parafiscale. Mais le concept même de l'Etat social actif exigeait cette réforme fiscale. En effet, l'impossibilité d'augmenter le salaire net des travailleurs dans ce pays amenait évidemment des conséquences tout à fait néfastes en matière d'emploi et de taux d'activité. Seule une augmentation du salaire net des travailleurs, contrairement à une simple augmentation de leur salaire brut qui aurait mis en péril la compétitivité de nos entreprises, permet de rendre plus attractif le travail et les investissements nécessaires à l'expansion économique de notre pays.

La fiscalité défendue par le gouvernement se veut avant tout respectueuse du travail, des forces vives de notre pays. La réforme fiscale est donc bien entendu une chose concrète. C'était déjà le cas en l'an 2000. Je rappelle les 16 milliards de diminution de la fiscalité grâce essentiellement à la suppression progressive de contribution complémentaire de crise et à l'indexation des barèmes fiscaux. Dès 2001, le gouvernement adaptera la manière dont la suppression progressive de la contribution spéciale de crise (CSC) sera répercutée dans le précompte. Cette mesure sera ressentie plus rapidement par les contribuables quels que soient leurs revenus.

Nous aurons longuement l'occasion de revenir devant cette assemblée à l'occasion des dépôts des projets de loi du ministre des Finances sur cette réforme fiscale.

Nous tenons à en souligner, dès aujourd'hui, les lignes de force: la réduction de la pression fiscale sur le travail par l'attribution d'un crédit d'impôt, par l'adaptation des frais professionnels forfaitaires et aussi et surtout par la suppression des tranches supérieures d'imposition de 52,5 et 55%.

Il me paraît utile d'insister sur cette mesure non pas seulement parce qu'elle touche les hauts revenus mais aussi parce qu'elle tente à encourager les entreprises à venir s'installer dans notre pays. Un des gros handicaps à l'installation

d'entreprises étrangères dans notre pays réside notamment dans l'impossibilité d'offrir à son management des salaires suffisants, concurrentiels par rapport aux autres pays européens vu l'énorme différence entre le coût employeur, c'est-à-dire le salaire brut que l'employeur doit payer, et le résultat en poche pour le travailleur, c'est-à-dire son salaire net. Notre "coin fiscal" est tellement élevé qu'il décourage l'implantation d'entreprises et favorise parfois la délocalisation d'entreprises. Ce qui, à terme, a évidemment des conséquences sur le taux d'activité et sur le taux d'emploi des travailleurs quels qu'ils soient. En effet, s'il n'y a pas de management et si les cadres ne sont pas attirés à travailler dans les entreprises qui s'installent dans notre pays, l'activité économique ne peut évidemment pas se développer. Dans ces conditions, il est impossible d'engager du personnel à tous les niveaux de la hiérarchie de l'entreprise.

J'insiste aussi sur la neutralité fiscale vis-à-vis des choix de vie.

Je suis en faveur d'une fiscalité qui tient mieux compte de la problématique des enfants à charge, qui favorise les économies d'énergie et qui contribue à valoriser la qualité de vie en général, notamment la qualité de l'air et la réduction de l'ozone dans l'air que nous respirons.

C'est dans cette voie qu'il convenait de s'engager: celle de l'accroissement du pouvoir d'achat des contribuables et des travailleurs. Il s'agit là d'un juste retour des choses qui s'accompagnera d'un effet de levier sur la consommation, donc sur l'économie et, in fine, sur les recettes de l'Etat. Au cours de la législature, il conviendra d'évaluer les efforts qui pourraient encore être consacrés à la réforme fiscale; nous y serons particulièrement attentifs.

Nous savons également que notre ministre des Finances travaille activement à l'élaboration d'une politique fiscale réformatrice en matière d'impôt des sociétés. Le Conseil supérieur des finances étudie la question. Nous ne pourrions pas échapper à la contribution complémentaire de crise pour les entreprises: les entreprises et les sociétés contribuent, elles aussi, à la richesse nationale; après des années d'efforts, et compte tenu du mouvement opéré dans les pays voisins comme dans d'autres pays européens, il serait impensable que notre gouvernement reste passif en cette matière, alors que des évolutions sont en cours dans les autres pays de l'Union européenne.

Troisième volet: politique active en matière d'emploi.

L'emploi semble s'améliorer naturellement dans les pays européens depuis plusieurs années, mais l'Etat ne peut se contenter d'adopter une position attentiste en la matière. C'est ainsi que le gouvernement a mené cette politique active en faveur de l'emploi au bénéfice de toutes les tranches de notre population.

Sachant que le taux d'activité des personnes au-dessus de cinquante ans est particulièrement faible dans notre pays, il convient de favoriser l'emploi des travailleurs les plus âgés. Renverser la tendance prendra évidemment plusieurs années. D'ores et déjà, grâce à l'attitude responsable des partenaires sociaux auxquels le gouvernement a fait confiance, des avancées pourront être enregistrées dans ce domaine.

Pour ce qui est de l'emploi des jeunes, nous noterons avec satisfaction les résultats accumulés, notamment le fait qu'à la fin du mois d'octobre, plus de 30 000 conventions de premier emploi ont déjà été conclues. Ce succès se confirme de jour en jour: l'employabilité des jeunes s'est effectivement améliorée. Cette amélioration sera durable puisque, à l'échéance des conventions en question, les incitants décidés par le gouvernement au bénéfice des employeurs entreront en jeu.

En matière de réduction des charges patronales pour la sécurité sociale, la programmation a été renforcée et accélérée. La réduction structurelle totale des charges dépassera les 2,5 milliards d'euros en 2001 et devrait s'élever, en ajoutant les réductions des charges permettant l'embauche de groupes-cibles, à 3.750 millions d'euros au total. L'augmentation est donc substantielle par rapport à l'exercice précédent.

Nous soulignons également les efforts et l'attention que porte cette majorité à la problématique de la qualité du travail et, plus particulièrement, à la qualité de vie.

Nous sommes évidemment sensibles à l'harmonisation de la vie professionnelle et de la vie personnelle, en veillant à ce que l'arrêt anticipé et complet du travail soit remplacé par une continuité d'activité à plus long terme. Tels sont aussi les objectifs que s'est fixés la majorité, et qui sont relayés et concrétisés par le biais de l'accord interprofessionnel pour 2001 et 2002.

Mon quatrième volet concerne la sécurité de nos

concitoyens. J'ai entendu dire çà et là, parfois par l'opposition, que les moyens alloués aux secteurs de la justice et de la sécurité étaient insuffisants au regard des réalisations engrangées par la précédente majorité. A cet égard, je voudrais dire qu'il ne faut pas nier les efforts réalisés dans les années précédentes au bénéfice du secteur de la justice ce qui, par ailleurs, était une nécessité et une conséquence des événements dramatiques que nous avons connus. Mais je ne peux pas accepter le discours qui laisse croire à la population qu'un meilleur fonctionnement de nos appareils policier et judiciaire ne serait pas la priorité de l'actuel gouvernement; bien au contraire, le budget 2001 reprend des décisions en matière de réforme des polices, en les traduisant en termes budgétaires.

La majorité a également approuvé le plan de sécurité et les crédits nécessaires à sa mise en œuvre sont prévus au budget.

Quelques calculs rapides: entre 1999 et 2001, les dépenses affectées aux secteurs de la sécurité et de la justice sont passées de 78 milliards de francs en 1999 à près de 95 milliards en 2001, ce qui représente une augmentation substantielle de 20%.

Garantir la sécurité des citoyens, c'est d'abord et avant tout bénéficier d'une police proche des gens assurant la prévention et, lorsque cela s'avère nécessaire, la poursuite et la répression des crimes et délits.

Cette assemblée a régulièrement organisé des débats permettant l'information sur l'état d'avancement de la réforme des polices. Je voudrais à nouveau mettre en exergue le travail réalisé par le ministre de l'Intérieur. La réforme des polices doit entrer en vigueur et sera effective au 1er janvier 2001 pour une grande partie de ses dispositions. Cela représentait, je le rappelle, des dizaines et des dizaines de dispositions réglementaires à arrêter en termes d'harmonisation des statuts, de fonctionnalité ou d'opérationnalité. Les engagements pris par le ministre de l'Intérieur ont été respectés. La réforme des polices sera réalisée. Tout ceci s'est fait dans le respect d'un juste équilibre entre les différents corps qui constituent aujourd'hui notre police, et en toute objectivité.

Tout n'est évidemment pas terminé. Le travail du ministre de l'Intérieur et du ministre de la Justice est encore d'une grande ampleur en la matière. Le gouvernement devra notamment veiller, et nous insistons, à ce que le coût budgétaire de la

réforme soit une opération neutre pour les communes. Il est indispensable que la dotation fédérale aux polices locales et zonales soit effectivement indexée, tienne compte de l'évolution des coûts à l'avenir et que l'on évite, dans cet esprit, des opérations "one shot" qui consisteraient à assurer simplement la viabilité financière de la réforme pour les communes, uniquement pour l'année 2001. Il est impératif que des engagements soient pris pour les années ultérieures.

Evoquant le secteur de la justice, je souhaiterais préciser que je partage tout à fait l'idée contenue dans la note de politique générale du ministre de la Justice selon laquelle il importe de promouvoir l'évolution d'une justice pénale purement répressive vers une justice pénale dite réparatrice. Même si la prison reste indispensable pour punir les auteurs de faits particulièrement odieux, il n'est plus à démontrer que l'emprisonnement doit être évité pour les auteurs de faits moins graves et pour lesquels une réaction rapide de la société doit intervenir.

La dimension réparatrice de la justice pénale vise aussi à impliquer davantage la victime et la société dans le processus de restauration de l'ordre perturbé. Je me permettrai donc d'insister sur l'importance que revêt l'adoption d'une législation tendant à l'insertion dans notre système pénal de véritables peines alternatives autonomes, telles que le travail d'intérêt général et la formation. Des discussions sont en cours au sein de la commission de la Justice sur une proposition de loi que nous avons déposée à cet effet.

Si certaines réformes trouvent enfin leur concrétisation - je pense à la mise en place du parquet fédéral et à la verticalité du parquet voulue dans le cadre des accords Octopus -, nous espérons que le ministre de la Justice déposera prochainement sur le bureau de nos assemblées, deux projets qui nous tiennent particulièrement à cœur: il s'agit de la problématique des tribunaux d'application des peines que nous souhaitons depuis de très nombreuses années et du projet de loi réformant la loi sur la protection de la jeunesse qui devrait apporter des réponses claires, transparentes et honnêtes face au comportement des délinquants mineurs.

Monsieur le président, monsieur le ministre, au-delà des options budgétaires que le gouvernement a défendues dans le cadre du dépôt du budget fédéral 2001, j'entends souligner deux autres éléments de satisfaction pour notre

groupe.

Premier élément de satisfaction: notre pays a résolument retrouvé le chemin de la fierté sur la scène internationale. La Belgique est à nouveau un pays écouté, respecté mais aussi un pays qui, grâce à l'action de notre ministre des Affaires étrangères, grâce à la personnalité du premier ministre, sait se faire entendre. Qu'il me soit permis ici d'évoquer la position déterminée prise par notre pays au sommet de Nice afin de défendre les principes qui doivent gouverner la poursuite de la construction européenne, la légitimité démocratique qui concerne les institutions, les normes et la transparence s'appliquant à l'élaboration des politiques, la prise de décisions et la mise en œuvre des programmes. Bientôt, notre pays organisera les plus grands sommets européens. L'après-Nice constitue déjà un programme et un défi ambitieux que nous devons relever à l'occasion de la présidence belge de l'UE au second semestre de l'an prochain.

Deuxième élément de satisfaction: sur le plan de la démocratie, il nous paraît particulièrement rassurant de voir une majorité et un parlement où il est enfin possible d'évoquer sans tabou, sans a-priori, et avec la volonté d'aboutir à des solutions équilibrées, des sujets qui certes sont particulièrement sensibles, mais qui sont importants en termes de débats de société.

Je pense bien sûr aux discussions qui ont été entamées au Sénat en ce qui concerne l'euthanasie, au débat sur les drogues qui sera bientôt mené dans notre assemblée ou encore à la problématique de l'adoption par des couples non mariés ou unis par la cohabitation légale. Il est certain que dans certains milieux, on n'aime pas parler de cela. Sans préjuger des solutions qui seront adoptées, il est sain qu'un parlement puisse engager la discussion sur l'ensemble de ces sujets. La loi du silence ne doit pas y avoir droit de cité.

L'évocation de ces débats de société est également l'occasion de rappeler le rôle que doivent jouer dans notre société la norme et les valeurs qu'elle entend promouvoir. Notre mission, en tant que représentants de la Nation, consiste aussi à faire évoluer la législation afin que celle-ci corresponde aux aspirations et aux conceptions du plus grand nombre. En d'autres termes, nous devons veiller à ce que la loi soit en adéquation avec l'état de l'opinion publique et son évolution.

Quand on favorise l'accès aux soins de santé, on

accroît la liberté des patients. Quand on garantit les pensions, on accroît la liberté des pensionnés. Quand on favorise l'emploi, on accroît la liberté des actifs et des travailleurs. Quand on réduit les impôts et qu'on augmente le pouvoir d'achat, on accroît la liberté de tous. Il s'agit donc d'un budget qui traduit un supplément de liberté. Cette liberté doit aussi se traduire en termes de débats de société favorisant les libertés en matière de comportements individuels. Nous devons aborder ces débats avec confiance et résolution et faire en sorte que toutes les mesures politiques que supposent le budget qui nous est présenté aujourd'hui tendent vers un supplément de liberté.

01.35 Jan Peeters (SP): Mijnheer de voorzitter, de Vlaamse socialisten zijn binnen de meerderheid en de regering het debat over de begroting 2001 aangegaan met vier duidelijke politieke doelstellingen voor ogen. Ten eerste wensten we dat tijdens de hele regeerperiode een gezond begrotingsbeleid zou worden gevoerd. Ten tweede wensten we het Zilverfonds voor de wettelijke pensioenen realiseren. Ten derde wilden we een herfinanciering van de gezondheidszorg realiseren en ten vierde wilden we ervoor zorgen dat de geplande belastingverlaging vooral ten goede zou komen van de werkenden. Met deze begroting en de engagementen die voor de komende jaren worden aangegaan zijn deze vier doelstellingen volgens ons meer dan bereikt. Het zal dan ook niemand verbazen dat de SP opgetogen is over de begroting 2001.

Onze eerste doelstelling was de volgende: niet eerst jaren saneren en vervolgens snel potverteren. We hebben niet jarenlang de verantwoordelijkheid op ons genomen om de overheidsfinanciën met veel bloed, zweet en tranen van de bevolking en de politieke vertegenwoordigers terug op orde te krijgen om nu de resultaten van deze inspanningen in een ijtempo over de balk te zien gooien. Het aanhouden van een gezond begrotingsbeleid, het bouwen aan begrotingsoverschotten en gezonde sociale zekerheidskassen was dan ook onze allergrootste politieke prioriteit. Dit was niet omdat begrotingsorthodoxie een nieuwe modetrend voor moderne sociaal-democraten zou zijn, maar wel omdat het recente verleden ons heeft geleerd dat je mensen niet tegen de regen des levens kan beschermen met een paraplu vol gaten. In de voorbije maanden hebben de ministers van Financiën en Begroting in de commissies reeds voldoende aangetoond hoe solide en voorzichtig deze begroting en de meerjarenramingen wel zijn. Minister Vande Lanotte en de SP willen geen enkel budgettair risico lopen. Wij appreciëren dan

ook ten eerste dat de minister van Begroting in de gulle septembermaand zijn collega's erop heeft gewezen dat de sleutel op de schatkist bleef.

Dezelfde verantwoordelijke houding vindt de SP tot haar vreugde terug bij de sociale partners. Het nieuwe interprofessionele akkoord laat de werknemers terecht meedelen in de vruchten van onze hoogconjunctuur, maar wel op een gematigde en verantwoorde wijze.

01.36 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, dat geldt ook voor de andere meerderheidspartijen.

01.37 Jan Peeters (SP): Mijnheer de voorzitter, dat klopt. Tot nu toe heb ik nog geen aanwijzingen in de tegenzin.

De voorzitter: De heer Tavernier is zeer waakzaam.

01.38 Jan Peeters (SP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de voorzitter, dat is volkomen terecht. In dergelijke zaken moet men steeds op zijn tellen passen.

De werknemers kunnen dus op een verantwoordelijke wijze deelnemen in de hoogconjunctuur. Ook hier geldt de regel: "Nu niet potverteren om later, bij de volgende conjunctuurinzinking, opnieuw te moeten saneren". We vinden het dan ook logisch dat de regering dit sociaal akkoord heeft verwelkomd.

Voor ons is de oprichting van het Zilverfonds het beste instrument om eventueel onverantwoord potverteren tegen te gaan. De grootste verdienste van deze SP-realisatie is misschien wel het feit dat zo de veelbesproken en verwachte begrotingsoverschotten minder zichtbaar worden gemaakt, want ze worden gecamoufleerd. Zo worden de fiscale en andere verleidingen getemperd. De verdienste is ook dat er vooruit wordt gekeken, geen eeuwigheid, maar slechts tien schamele jaren, tot 2010. Daarna zullen we onze veelbesproken overschotten meer dan nodig hebben om de vergrijzing te kunnen betalen.

Wat het Zilverfonds betreft, kan de SP zich volledig terugvinden in de genomen beslissingen en vindt zij haar oorspronkelijke standpunten terug over de gehele lijn. Ook al is er geen kwantitatieve zilvernorm, toch hebben wij voldoende politieke garantie dat er elk jaar een onontwijkbaar debat zal komen over de grootte van de storting aan het fonds. Dat debat zal niet op politieke sentimenten gebaseerd zijn, maar op de cijfers van de

deskundigen van de Hoge Raad van Financiën. Het zou dan al een kamikazeregering moeten zijn als zij het door deskundigen objectief vastgesteld overschot niet zou doorstorten naar een objectief vastgestelde financieringsbehoefte voor de wettelijke pensioenen. Wij geloven niet in kamikazeregeringen, maar wel in de jaarlijkse zilvernota.

Een andere belangrijke verworvenheid voor ons is dat, zoals gevraagd, de opgebouwde reserves volledig zullen meetellen voor de afbouw van de Maastrichtschuld. Zo slaan we voor de volle 100% twee vliegen in één klap. Dat hebben we volgens ons te danken aan de vasthoudendheid van de SP vanaf het begin van de discussie over dit fonds. Wij hebben er steeds op gestaan dat de gelden van dit Zilverfonds enkel mogen worden belegd in overheidspapieren en activa die meetellen voor de Maastrichtnormen, dus niet in aandelen zolang Europa dergelijke activa niet aanvaardt voor Maastricht. Voorlopig ziet het er daar ook niet naar uit.

De garantie dat het Zilverfonds enkel mag dienen voor de wettelijke pensioenen, vinden we in de regel dat er geen uitgaven mogen worden gedaan vooraleer de schuldratio 60% bedraagt en ook niet vóór het jaar 2010. Het Zilverfonds is er dus wel degelijk voor de wettelijke pensioenen en kan geen excuus zijn voor een eventueel lakser begrotingsbeleid in de komende jaren.

Nog een pluspunt van deze begroting is het budget voor Gezondheidszorg. Als we ergens hebben geleerd dat je de mensen niet afdoende sociaal kan beschermen met een paraplu vol gaten, is het wel in de uitgaven voor Gezondheidszorg. Niet dat ons stelsel nu niet goed zou werken, internationaal behoren de Belgische gezondheidszorgen tot de top. Ons systeem levert behoorlijke prestaties aan een redelijke prijs, gemeten in een percentage van het BNP. De verzekering is ruim onder de bevolking verspreid en is quasi universeel.

Budgettaire gaten in dat stelsel kunnen we ons niet veroorloven als we de spectaculaire technologische vooruitgang van de medische wetenschap tot ieders beschikking willen blijven stellen en als we geen geneeskunde met meerdere snelheden willen krijgen. Nieuwe technieken en nieuwe behoeften ten gevolge van de vergrijzing en het toenemende chronische karakter van vele aandoeningen moeten een plaats krijgen in ieders RIZIV-pakket. Daarom was er voor de SP in deze begroting absoluut een herfinanciering van de gezondheidszorgen nodig.

Die is er ook gekomen, met de bijkomende 22 miljard frank voor nieuwe projecten boven op de wettelijke groeinnorm. Die extra financiering is voor de SP een noodzakelijke maar weliswaar ook slechts een eerste stap in de herfinanciering van de gezondheidszorg voor de komende jaren. Wij zijn ook gerustgesteld dat die 22 miljard frank geen vrijbrief vormt voor de actoren in de ziekteverzekering om de teugels dan maar te vieren. De huidige wettelijke groeinnorm van 2,5% blijft overeind en zal gerespecteerd moeten worden voor de evolutie, de stijgende consumptie en de kostprijs van het huidige verzekerde pakket. Dat zal de actoren blijven aansporen tot het maken van keuzes en het handhaven van een verantwoord gedrag. Voor ons is het essentieel dat alleen de afgesproken nieuwe behoeften en specifieke projecten zoals geneesmiddelen, chronische zieken, geriatrie en de maximale gezondheidsfactuur gefinancierd kunnen worden door de extra 22 miljard frank. We zullen dan ook in dit debat van de minister van Sociale Zaken de garantie vragen dat die bezorgdheid niet alleen zeer duidelijk als politieke intentie in de begroting wordt opgenomen - wat tot onze tevredenheid gebeurd is - maar dat er ook budgettaire schotten worden gebouwd tussen het klassieke budget van het RIZIV en deze 22 miljard frank extra financiering voor nieuwe projecten.

De vierde politieke doelstelling die wij in deze begroting volledig vertaald zien is zoals gezegd het oriënteren van de geplande belastingverlaging naar die mensen die gaan werken voor hun kost en daar weinig of gemiddeld voor betaald worden. In de voorbije twee maanden hebben we daar in de Kamer reeds uitvoerig over gesproken. Toch wil ik nog eens herhalen dat deze belastingverlaging vooral oog heeft voor de lage inkomens en de middengroepen. Maar liefst 21 miljard frank is uitsluitend bestemd voor de gezinnen met een laag inkomen via de twee belastingkredieten. Er zijn voor 65 miljard frank forfaitaire belastingverminderingen vastgelegd die verhoudingsgewijs meer opleveren voor de lage en middeninkomens. Dat is ook terecht. Kortom, deze regering doet niet alleen iets voor de zieken en de gepensioneerden maar vooral ook voor de mensen die werken.

Mijnheer de voorzitter, collega's, eigenlijk heeft SP in deze begroting bijna al het gevraagde bekomen. Wij kunnen dan ook niet anders dan deze begroting goedkeuren. Wij zijn echter op één punt minder gerust en ik heb die ongerustheid ook gehoord in de uiteenzetting van de heer Bacquellaine. Bij het begin van mijn betoog heb ik

reeds gezegd dat wij niet meedoen aan het soort volksverlakkerij dat eerst jaren doet saneren om daarna te gaan potverteren. Wij willen echter ook niet meedoen aan een spelletje federaal sinterklaas spelen en gemeentelijk de zwarte piet doorspelen. Dat is wat in vele gemeenten dreigt te gebeuren door de kostprijs van de politiehervorming. Wij willen er bij de minister van Binnenlandse Zaken nogmaals op aandringen om ons daar duidelijkheid over te verschaffen. Tot nog toe hebben wij van de regering geen duidelijke cijfers gekregen over de budgettaire hervorming en de eventuele doorschuifoperaties naar de gemeenten. Wij vrezen dat deze operatie voor de gemeenten niet neutraal zal zijn. Wij verwachten dan ook snel duidelijkheid van de regering over dit dossier.

01.39 Jean-Pierre Viseur (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, chers collègues, comme de nombreux intervenants l'ont dit avant moi, ce jour fera date dans l'histoire du budget, car nous n'avions plus connu un budget en équilibre depuis longtemps et nous nous en réjouissons.

Il est en équilibre malgré des hypothèses prudentes, puisque la croissance a été limitée à 2,5%, c'est-à-dire un taux identique à celui appliqué pour l'an 2000.

Or, en l'an 2000, on a dépassé ce chiffre et on aurait pu en profiter dans l'élaboration des prévisions. On ne l'a pas fait, c'est bien ainsi, malgré la prudence de la création d'un tampon conjoncturel en cas de revirement de la conjoncture ainsi que d'un fonds de vieillissement pour l'anticipation démographique.

Ainsi, contrairement à ce qu'a dit M. Van Rompuy, notre gouvernement mène une politique prévisionnelle et cette vision contraste totalement par rapport aux pratiques des années 1970 et 1980, où nous nous sommes allés jusqu'à l'endettement excessif que vous connaissez aujourd'hui.

Si tout ceci est possible, c'est grâce aux prévisions favorables de la conjoncture économique. Je souhaite donc examiner le budget et la croissance qui le sous-tend en termes de développement durable. En tant qu'écologistes, c'est ce qui nous intéresse le plus.

La croissance provoque également une augmentation de la production de CO₂ et des autres pollutions. Dans ce cadre, on ne peut que regretter, une fois de plus, l'échec de la Conférence de La Haye.

Le transport intervient certainement pour une bonne part dans cet accroissement de production de CO₂ et d'autres pollutions. Pour ce qui est du transport des personnes, les perspectives sont bonnes, étant donné les investissements dans la SNCB, les études réalisées concernant le RER, les mesures fiscales relatives au frais de déplacement du domicile au travail, les mesures en faveur de l'utilisation du LPG, tant au niveau fiscal que par une prime à l'installation... Donc, les perspectives ne sont pas déplaisantes en matière de transport des personnes.

Elles sont, selon moi, moins significatives en matière de transport de marchandises. Il faut reconnaître que dans ce cas, la voie d'eau représente le moyen le plus écologique et le moins saturé, puisque des canaux existent et ne sont quasiment pas utilisés. Hélas, la voie d'eau est une matière qui ne relève pas de la compétence fédérale, mais régionale. Aussi n'allons-nous pas en discuter ici. Malgré tout, dans une vision de concertation avec l'Etat fédéral, on pourrait effectivement activer les autorités régionales et les aider à promouvoir l'utilisation de la voie d'eau.

Au point de vue de l'environnement dans le développement durable, se pose le problème des énergies. En la matière, on trouve des incitants aux économies d'énergie et la promotion des énergies renouvelables. Tout cela ne fait que commencer et est relativement timide, mais ces secteurs ont, de toute évidence, été négligés pendant trop longtemps.

Cependant, la notion de développement durable ne se conçoit pas uniquement en termes d'environnement mais aussi en termes de développement pour tous. En la matière, la lutte contre la pauvreté est certainement un chapitre très important et l'objectif est, par ailleurs, très ambitieux, puisque le gouvernement prévoit de diminuer la pauvreté de 50% en dix ans, c'est-à-dire 150.000 familles pauvres en moins.

Un certain nombre de mesures ont déjà été prises, comme par exemple, le crédit d'impôt pour les revenus les plus faibles ou des mesures en faveur des familles monoparentales. Je regrette, par contre, que le relèvement du minimex n'interviendra qu'en 2002; nous en avons déjà discuté. Mais en ce qui concerne le nombre de minimexés, j'ai relevé dans les documents budgétaires, que celui-ci avait augmenté jusqu'en 1998; il s'est pratiquement stabilisé en 1999 et a commencé à diminuer à partir de 2000 (-3,5%). Et

on prévoit une nouvelle diminution de 2%. Ce ne sont pas des chiffres énormes, mais c'est quand même un renversement de la tendance qui a prévalu ces dix dernières années, où le nombre de minimexés a augmenté de manière presque continuelle.

La lutte contre la pauvreté, c'est évidemment aussi le chômage. A cet égard, j'ai lu que la diminution qui était prévue était de 0,4% au taux standardisé européen. C'est une diminution ... mais c'est quand même peu, me semble-t-il, par rapport, d'une part, au taux de croissance et, d'autre part, aux cadeaux faits aux entreprises, notamment en matière de réduction de cotisations sociales. Un total de 150 milliards de réduction de cotisations sociales est prévu, parmi lesquels 143 sont des réductions de cotisations patronales et 7 sont des réductions de cotisations personnelles. Il me semble qu'une réduction de 0,4% du taux de chômage par rapport aux 143 milliards de réduction de charges patronales n'est pas un résultat dont on peut se réjouir.

Par contre, il n'en va pas de même en ce qui concerne l'augmentation des minima des allocations de chômage à partir de 2001.

Voilà pour des aspects matériels de la pauvreté. Mais la pauvreté n'est pas seulement matérielle. Dans cet esprit, le refinancement des communautés permettra d'améliorer l'enseignement et l'accès à la culture. Ce sont aussi des outils de lutte contre la pauvreté.

Quant à l'aspect santé, quelques mesures intéressantes ont trait en général au développement durable et, en particulier, aux familles les moins favorisées. L'interdiction progressive des farines animales et la mise en route de l'agence de sécurité alimentaire en sont les meilleurs exemples.

Par contre, il n'est un secret pour personne que nous regrettons le niveau des normes GSM, qui a été - provisoirement, je l'espère - admis.

Le développement durable ne se conçoit pas uniquement par rapport à nous, Belges et occidentaux. Le développement durable, c'est pour tous. Il faut donc le voir avec une vision mondialiste.

En feuilletant certains documents budgétaires, je viens de relever que le total des interventions à charge du budget fédéral en faveur de la Coopération au développement est passé, en deux ans, de 40 à 60 milliards. Ce n'est pas le

budget de la Coopération qui a subi cette augmentation, car ce secteur est aussi à charge des budgets des Finances et de la Santé. Mais le total des interventions en faveur de la Coopération au développement a donc augmenté de 50% en deux ans, pour arriver à un taux de 0,57% du revenu national brut. L'augmentation globale des sommes allouées à la coopération au développement pour 2001 est de 2.200 millions. Ce n'est pas négligeable, même si je relève au passage que c'est bien moins que l'augmentation qu'a subi le budget de la Défense nationale. Toutefois, nous avons des perspectives d'augmentation de 10% par an en matière de coopération. Cela se traduit notamment par une augmentation de la contribution à "ONU-SIDA", une réduction de la dette des pays en voie de développement et une politique de prévention des conflits. Toutes ces facettes de la coopération sont fort intéressantes.

Bref, comme toujours il y a du bon et du moins bon. Mais, de toute façon, il est clair qu'on ne peut pas tout faire en une fois et qu'une bonne politique ça coûte! Par conséquent, il est intéressant de voir par qui et comment on peut financer cette politique.

Un point qui nous tient particulièrement à cœur, vous le savez, est la lutte contre la fraude fiscale et contre les fraudes en général, en vue d'aboutir à une perception juste de l'impôt.

Il y a beaucoup de choses à signaler dans ce chapitre.

Je soulignerai, tout d'abord, la nomination d'un commissaire du gouvernement à la lutte contre la fraude fiscale, en espérant qu'il s'agira bien de luttes effectives et non pas d'une politique de façade. Je ne veux cependant pas faire de procès d'intention et je crois réellement que ce sera une lutte effective.

Ensuite, je peux signaler le détachement de fonctionnaires fiscaux à l'OCDEFO. Il s'agit d'une mesure qui devait être prise depuis 1995 mais qui n'a jamais été réalisée concrètement jusqu'à maintenant.

J'ai également relevé une prime aux substituts pour les parquets financiers. Cela n'a l'air de rien mais c'est intéressant car la lutte contre la fraude fiscale passe effectivement par la condamnation du délit fiscal. Or, c'était devenu pratiquement impossible parce que les parquets financiers étaient désertés et que, malgré la volonté d'engager du personnel et notamment des

substituts, on ne trouvait pas de candidats. Donc, revaloriser la fonction de substitut dans les parquets financiers est certainement une opération fort intéressante.

On annonce aussi l'engagement de 1500 fonctionnaires à l'administration des finances pour compléter les cadres. Bravo! Parfait! Mais, monsieur le ministre, j'attire cependant votre attention sur le fait qu'en cette matière il y avait déjà eu des promesses pour l'année 2000 et qu'elles n'ont pas été réalisées. J'espère en tout cas qu'elles le seront en 2001. Je veux bien vous faire confiance là-dessus mais elles doivent absolument être concrétisées en 2001!

Enfin, le dernier élément que je signalerai est le nombre d'investissements assez conséquents en informatique.

Tout cela forme un ensemble qui me fait dire que ce gouvernement fait plus dans la lutte contre la fraude fiscale qu'aucun autre avant lui.

Je voudrais attirer l'attention du ministre de la Justice, dont l'absence est tout à fait normale, sur un problème spécifique qui provient du transfert du comité supérieur de contrôle à la police judiciaire au sein de ce qui s'appelle maintenant l'« office central de répression de la corruption ».

Le comité supérieur de contrôle n'a pas été dissous mais il n'a plus de personnel. Par contre, le personnel qui faisait les enquêtes judiciaires, du fait qu'il est transféré au sein de la police judiciaire, n'a plus de compétences administratives. Il ne peut donc plus mener d'enquêtes administratives. Or c'était au départ de ces enquêtes administratives que bien souvent se révélaient des faits de corruption pour lesquels on menait, par la suite, des enquêtes judiciaires.

J'ai interpellé le ministre de la justice à ce sujet pas plus tard que la semaine dernière et il a constaté comme moi que ce transfert ne permettait plus de contrôle préventif de la corruption. Tant qu'on ne pourra pas porter plainte sur base d'un certain nombre de faits déjà avérés et non de vagues soupçons, il n'y aura pas moyen de déclencher une enquête judiciaire et plus personne au comité supérieur de contrôle ne sera disponible pour faire les enquêtes administratives. Il y a donc là certainement un blocage et le ministre en convenait. Il faut revoir la législation, législation dont ce gouvernement n'est pas responsable puisque ce transfert s'est fait en 1998. Nous avons interpellé de nombreuses fois à l'époque - et M. Reynders, en tant que

parlementaire s'y était parfois joint. Maintenant que nos craintes se sont malheureusement avérées, il faudrait agir en matière de marché public et de subventions, car la situation actuelle n'est pas satisfaisante du tout.

J'en reviens au chapitre concernant la manière dont on finance les mesures qui ont été prises. L'imposition sur le travail a diminué, mais par ailleurs on ne touche pas aux revenus des capitaux qui sont toujours taxés à plus ou moins 15%, ce qui fait que le fossé qui existe entre la taxation du travail et du capital est malgré tout toujours très grand. On a aboli aussi dans la réforme fiscale les taux marginaux supérieurs. Nous en avons déjà parlé. M. Bacquelaine pense que cela va attirer des entreprises; je ne crois pas du tout à cet argument-là. Les entreprises multinationales viennent en général avec leur directeur général importé, le salaire qu'il reçoit en Belgique n'est pas l'essentiel de sa rémunération et n'est pas essentiellement imposé en Belgique.

En tout cas, cette abolition des taux supérieurs est un grand cadeau de notre société car plus nous montons dans l'échelle des revenus, moins il y a de contribuables, mais plus chacun d'eux gagnera. La réforme fiscale sous cet aspect-là permettra à beaucoup de gens de gagner un peu d'argent, mais elle permettra à peu de gens d'un niveau supérieur de gagner plus et cela me paraît être une mesure assez "anti-redistributive".

La réforme de l'impôt des sociétés sera certainement un enjeu important de l'an prochain. J'ai déjà dit qu'en termes de fiscalité de très grandes entreprises échappaient à l'impôt normal au travers des dépenses fiscales et des revenus définitivement taxés. Cela se chiffre en centaine de milliards, très probablement de l'ordre de 400 milliards et peut-être même près de 500 milliards. Le conseil supérieur des finances se penche actuellement sur la question et va devoir remettre son rapport pour la fin janvier. J'ai pris connaissance de quelques documents démontrant qu'à l'heure actuelle déjà le CSF aboutit à la conclusion que l'impôt effectivement payé en termes d'impôt des sociétés est largement inférieur à 20%. Si on ajoute à cela les 150 milliards de réduction de cotisations patronales dont j'ai déjà parlé, cela fait vraiment de très gros cadeaux! Et certaines entreprises continuent de penser que la Belgique est un enfer fiscal...

Comme vous pouvez le constater, mon discours est nuancé. Ce ne sont pas forcément les discours les plus faciles, ni ceux qui ont l'honneur des gazettes. Il est toujours plus facile de "frapper" sur

le gouvernement dont on fait partie, en particulier si l'on "tire" sur ses propres ministres, mais ce n'est pas mon intention. Je préfère considérer que, dans une réalité complexe, on ne peut avoir qu'un discours complexe. Tant pis pour moi si je ne veux pas changer, même si c'est ma dernière intervention à cette tribune puisque je laisserai ma place à mon suppléant à partir du mois de janvier pour m'occuper de politique communale.

En fin de parcours, il faudra prendre une décision: voter oui ou non. Dans sa globalité, ce budget est, à mes yeux, loin d'être satisfaisant puisqu'il ne marque pas de rupture nette ni de véritable mutation avec une société de profit et de consommation à outrance qui nie trop souvent l'humain. Mais il comporte néanmoins des avancées intéressantes, malgré ce que j'appelle le caractère « bigarré » de ce gouvernement, où la juxtaposition des couleurs n'a pas toujours l'harmonie de l'arc-en-ciel.

Il y a un an à la même époque, je disais que le budget avait un fond vert mais vert pâle. Aujourd'hui, j'ai comparé le budget 2001 avec le budget 2000 et je crois que le vert y a pris de la vivacité et pas uniquement dans les départements qui sont sous la responsabilité de ses ministres. De la demi-teinte, le budget est passé en trois-quarts-teinte. Je le voterai donc, ne fût-ce que pour encourager ce gouvernement difficile mais qui, au moins, a le courage de s'attaquer à de nombreux problèmes que ses prédécesseurs ont trop longtemps laissés pourrir.

Le **président**: Merci, monsieur Viseur, certains vont regretter que ce soit votre dernière intervention à la Chambre.

01.40 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, tot besluit van deze verlengde voormiddag wil ik nog enkele beschouwingen geven over het iets groenere palet in de begroting in vergelijking met vorig jaar. Het debat van vanmorgen over de begroting heeft reeds aangetoond dat een discussie voeren over een budget dat in evenwicht is of zelfs een klein overschot kan vertonen, even moeilijk of zelfs moeilijker is dan een debat voeren over het beperken van tekorten zoals dat de jongste jaren het geval was. Daarenboven wordt het huidig debat bemoeilijkt door de bestaande loodzware financiële overheidsschuld, door de niet-gemonetariseerde en dus meestal verborgen of verzwegen ecologische schuld en door de toekomstige lasten ten gevolge van de vergrijzing. Bovendien stellen wij vast dat België geen eiland in de wereld is; dat ondanks de economische

hoogconjunctuur, de armoede in ons land nog lang niet is verdwenen; dat de ongelijkheid in de wereld blijft bestaan, dat die ongelijkheid schrijnend is en dat we daarvan rechtstreeks of onrechtstreeks de gevolgen ondervinden en een aantal defecten ter plaatse kunnen vaststellen.

De begroting 2001 kon dan ook niets anders zijn dan een voorzichtige begroting met veel evenwichten en veel onvervulde wensen zowel van de bevolking als van heel wat ministers. Het was mijn inziens fout om, zeker in de eerste jaarhelft, te veel de indruk te geven dat nagenoeg alles mogelijk was. Gelukkig heeft men, bij de opstelling van de begroting 2001, meer blijk van realiteitszin gegeven. Dat was absoluut nodig. In de begroting vinden we dan ook een aantal meeruitgaven terug, hoofdzakelijk voor de sociale sector, maar ook voor de politiehervorming. Bovendien zijn er een aantal infrastructurele meeruitgaven, is er een stijging van het budget inzake ontwikkelingssamenwerking, zijn er premies voor LPG-installaties, en nog een aantal andere zaken.

De heer Van Rompuy, die hier kort bij ons aanwezig was, sprak smalend over snoepjes. Ik begreep uit zijn woorden dat hij die snoepjes wat onverantwoord vond, maar hij heeft geen enkel snoepje ten gronde bekritiseerd. Hij gaf wel een kritisch beeld, maar durfde niet te zeggen dat hij met iets niet akkoord ging. Integendeel, hij vond dat een aantal bijkomende uitgaven hadden moeten worden gedaan.

Wij hebben veel over de belastingverlaging gesproken. De belastingverlaging blijft voor het jaar 2001 voorzichtig. Er is de, intussen klassiek geworden, bevestiging van de herindexering van de belastingschalen. Er is de versnelde afschaffing van de aanvullende crisisbelasting, vooral in het voordeel van de lage en middelgrote inkomens, zeker nu die in de bedrijfsvoorheffing is opgenomen. Er is een grotere tussenkomst in, en een niet belastbaarheid van, de kosten voor gemeenschappelijk vervoer. Er is de grotere aftrekbaarheid voor de kosten voor kinderopvang. Maar eigenlijk blijft belastingverlaging daartoe beperkt. Dat heeft ons natuurlijk niet belet om, bij de bespreking van de belastinghervorming, onze horizon over een aantal jaren te hebben verruimd en daarbij heb ik toch een aantal bedenkingen.

Ten eerste, het is in vergelijking met de ons omringende landen duidelijk dat er blijvend rekening moet worden gehouden met het feit dat wij wegens de hoge rentelasten op de hoge overheidsschuld met een handicap van een aantal

procenten zullen blijven zitten en dat wij onvermijdelijk, zelfs bij een beter budgettair beleid, een relatief hoge belastingsdruk gedurende een aantal jaren zullen meedragen.

Ten tweede, de discussie over de belastinghervorming is wat mij betreft tot nu toe te veel beperkt gebleven tot de belastingverlaging. Terzelfder tijd weten we dat deze belastinghervorming niet af is. Ik denk maar aan de korven in de personenbelasting. Bovendien moeten we bekijken wat mogelijk is in het kader van de indirecte belasting, al was het maar omdat we een belastinghervorming willen doorvoeren waarin voldoende groene accenten zitten. Wij beschouwen belastingen niet alleen als middelen om inkomsten te genereren, maar ook als middelen om een bepaald beleid te voeren. Daarbij gaat het niet alleen om de belastingen te verlagen maar ook om de mensen een andere houding te helpen aannemen zonder dat zij gestraft worden als ze meer "groen" gaan consumeren of zich op een betere manier verplaatsen.

01.41 Alfons Borginon (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, tussen de regels van de uitspraken van collega Tavernier stel ik toch een zekere discrepantie vast tussen wat hij zegt en wat de minister van Financiën in de commissie voor de Financiën al zo dikwijls heeft beklemtoond.

Mijnheer Tavernier, u hebt het eigenlijk over een variant van de ecotaks. U opent duidelijk de mogelijkheid tot het verhogen van de indirecte belastingen op grond van milieuoverwegingen. Ik heb de minister van Financiën al ettelijke keren horen zeggen dat het gaat om "eco-réduction". Hij heeft deze formulering zo dikwijls gebruikt dat ze bij mij is blijven hangen.

In welke mate vindt u in deze regering steun voor die verhogingen?

01.42 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, ik stel vast dat in deze regering reeds een aantal goede discussies werden gevoerd over het gebruik van belastingen als sturend element en dan ook in de richting van de zogenaamde groene fiscaliteit. Wat de concrete uitwerking betreft, stellen wij vast dat de belastingdruk hoog is en dat niemand vragende partij is voor een verhoging van die druk, integendeel. Ik verheer u niet dat er een aantal andere klemtonen worden gelegd.

Sommige tegenstanders trachten de publieke opinie ervan te overtuigen dat een groene

fiscaliteit automatisch een bestraffende fiscaliteit of een verhoging van de fiscaliteit betekent. We evolueren naar een meer genuanceerde discussie waarbij wij graag erkennen dat de belastingen voor ons ook een sturende rol kunnen vervullen. België wordt in de tweede helft van volgend jaar voorzitter van de Europese Ministerraad. Bovendien wordt de minister van Financiën vanaf 1 januari voorzitter van de Ecofinraad. Een aantal instrumenten is immers afhankelijk van wat er op Europees niveau mogelijk kan worden gemaakt.

Mijnheer Borginon, het wordt een zeer boeiende tijd en dan zeker ook voor de ecofiscaliteit.

Er werden reeds een aantal beslissingen genomen, bijvoorbeeld over de abonnementen voor het openbaar vervoer, iets dat u zeer aan het hart ligt, mijnheer Ansoms. Het niet belasten van de grotere tussenkomsten in de abonnementskosten is een verworven feit. Minister Durant heeft in de commissie trouwens gezegd dat dit principe ook zou gelden voor de inkomsten van het jaar 2000. Dit is toch een mooie groenblauwe boodschap aan de gebruikers van het openbaar vervoer?

01.43 Jos Ansoms (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik wil hierop reageren. Mijnheer Tavernier, ik herinner mij een prachtinterview met mevrouw Durant op 2 oktober 2000, bij het begin van de laatste rechte lijn voor de hervatting van 17 oktober. De minister kondigde in de krant aan dat zij de kilometeraftrek van 6 frank per kilometer op tafel zou leggen. Boven een aantal afgelegde kilometers zou die tot 4 frank worden teruggebracht. Voor de bedrijfswagens gold een maximum aftrek van 12.000 kilometer. Wat is er geworden van die twee groene correcties die mevrouw Durant op 2 oktober aankondigde?

01.44 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): Collega, mevrouw Durant heeft die voorstellen terecht gemaakt, maar die punten hebben wij niet gehaald. Ik ga onze minister van Financiën en onze andere regeringspartners hier dus niet de hemel inprijzen. Ik zeg alleen dat wij op een volwassen manier voorstellen doen, dat wij discussies voeren, maar dat er op een bepaald ogenblik beslist wordt. Sommige van onze voorstellen worden gevolgd door de regering, andere niet. De premies voor LPG-installaties zijn bijvoorbeeld verhoogd. De grotere tussenkomst in de abonnementskosten wordt niet belast. Maar ik zeg nogmaals: wij voeren discussies en de verschillende elementen worden daar afgewogen.

01.45 Frieda Brepoels (VU&ID): Mijnheer

Tavernier, in de beleidsnota van mevrouw Durant vinden wij heel wat wensen en dromen terug over deze materie. Ik denk bijvoorbeeld aan haar voorstel om het rationeel gebruik van de weginfrastructuur te bevorderen door de reële kosten aan de gebruikers door te rekenen. In haar beleidsnota wordt dit punt aangestipt, maar ik zie intussen niets concreets gebeuren. Is dat ook een punt dat u niet hebt binnengehaald,?

De **voorzitter**: Mevrouw Brepoels, het debat volgt straks. Ik heb de beleidsnota ook gelezen. We bespreken algemene zaken. Ook de heer Ansoms krijgt straks de gelegenheid om het woord te voeren.

01.46 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): Ik wil daarover heel duidelijk zijn. U hebt de beleidsnota kunnen lezen. U kunt ook lezen wat er in de regeringsverklaring van oktober van dit jaar staat. Een aantal dingen moeten nog uitgewerkt worden, zoals het variabel maken van kosten. Er zijn al een aantal beginakkoorden over gesloten. Volgend jaar mag u mij daar zeker opnieuw over ondervragen.

Daarnet werden twee voorbeelden gegeven: die hebben we niet gehaald. Een aantal andere punten liggen nog ter discussie. De gesprekken zijn echter nog niet ten einde. Vergeet niet dat deze regering nog een hele weg heeft af te leggen. Wij houden er dit jaar immers nog niet mee op.

01.47 Jos Ansoms (CVP): Mijnheer de voorzitter, Ik gaf daarnet het interview van Mevrouw Durant over de vier BEF en de 12.000 km als voorbeeld. De heer Reynders deed toen alsof hij het in Keulen hoorde donderen. Gezien zijn reactie had ik niet de indruk dat dit onderwerp op de regeringstafel gelegen had.

De heer Tavernier zegt: "Onze ministers hebben dit op tafel gelegd, en wij hebben het niet gehaald." Tegelijkertijd kijkt de minister van Financiën verwonderd in deze richting.

De **voorzitter**: De minister heeft de vraag gehoord en zal straks antwoorden.

01.48 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): Ik denk, mijnheer Ansoms, dat de minister erg verstandig keek.

Bij de bespreking van de belastingshervorming gaat onze eerste zorg naar elementen van sturend beleid, naar de laagste inkomens die niet altijd kunnen genieten van belastingaftrek. Ik denk dat

het voorstel van terugbetaalbare belastingkredieten een element van de oplossing zijn, maar onvoldoende om het geheel van de armoede op te lossen. Daarom blijven wij aandringen op de verhoging van een aantal sociale uitkeringen en van de bestaansminima.

Tenslotte wil ik ook het thema vennootschapsbelasting aansnijden. Wij onderschrijven het algemeen principe van de verlaging van nominale tarieven, het verbreden van de belastbare basis. Dat heeft tot gevolg dat wij steeds opnieuw vragen moeten beantwoorden over nieuwe uitzonderingsregimes. Bovendien denk ik dat wij ons moeten voorbereiden op de discussie over het zogenaamd verlaagd vennootschapstarief en over de vennootschapsbelastingen voor kleine en middelgrote ondernemingen. Wij stellen immers vast dat dit ook in verband staat met de belastingstarieven in het kader van de personenbelasting. Bij verschillende particulieren merken wij dat er vrij veel gewisseld wordt van personenbelasting naar vennootschapsbelasting en omgekeerd. Zoals bekend zijn er in België vrij veel vennootschappen om fiscale redenen opgericht. Willen we onze belastingbasis voldoende breed houden om tarieven te kunnen laten dalen, dan moeten we erover waken dat er geen anomalieën en perverse neveneffecten insluipen. Zoals ik daarnet al aantoonde zal Europa en het Belgisch voorzitterschap ervan belangrijk zijn in het kader van fiscale discussies.

Tot slot wil ik erop wijzen dat de meest onrechtvaardige belasting die belasting is die wel bestaat maar die niet geïnd wordt. De rapporten van het Rekenhof waren terzake vernietigend. Daar wil ik nu niet op terug komen. In uw beleidsnota staan overigens een aantal goede maatregelen uitgewerkt. De heer Viseur somde ze nog even op. De Administratie van de belastingen is en blijft echter wel een pijnpunt. We hebben dit al meerdere keren besproken, en ik wil nog even herhalen dat wij u uiteraard het voordeel van de twijfel geven, maar dat wij uiterst waakzaam zullen blijven over wat er in de Administratie van de financiën gebeurt. Ook al besteedt u heel wat middelen aan informaticamateriaal, ook al doet u 1500 bijkomende aanwervingen, toch heb ik er mijn twijfels bij. Ten eerste is het de vraag of u zoveel mensen zult kunnen aanwerven, en ten tweede of dat dan voldoende zal zijn. U mag er, samen met uw collega van Ambtenarenzaken op rekenen dat wij daarover geregeld vragen zullen stellen en deze zaken op de voet zullen volgen.

Globaal en ter afsluiting kan ik zeggen dat wij ons

kunnen terugvinden in deze begroting. Niet omdat ze ideaal is, maar wel omdat ze, zoals de heer Viseur heeft gezegd, voldoende aanzetten geeft in de goede richting. Toch maak ik me zorgen, zowel over een aantal maatschappelijke evoluties als over sommige politieke discours waarbij het ik en de eigen portemonnee centraal staan. Dat stelt men niet alleen vast als men het heeft over migraties, over ontwikkelingssamenwerking, over armoede, maar ook over de belastinghervorming. Het is aan de politici, als vertegenwoordigers van het volk en de gemeenschap, niet alleen oog te hebben voor dat individu en zijn portemonnee, maar op de eerste plaats voor het algemeen welzijn. Wij moeten dat vooropstellen, wij moeten de horizon verruimen in tijd en ruimte. Dat is misschien een opdracht die deze begroting overstijgt, maar waarvan ik dacht dat het toch wel essentieel is in een globaal begrotingsdebat.

De **voorzitter**: Collega's, negen sprekers namen ongeveer vier uur in beslag. Ik stel voor de vergadering te hervatten om 14.30 uur in plaats van 14.15 uur. Wij zullen dan beginnen met de sectoren Buitenlandse Zaken en Landsverdediging. Minister Michel is vertrokken naar Moskou, maar dat was reeds aangekondigd. De heren Flahaut en Boutmans zullen hier echter zijn. Wij zullen dan de sector Financiën aanvatten na het antwoord van de heren Boutmans en Flahaut.

Monsieur le ministre, vous aurez également l'occasion de répondre ce matin.

Cet après-midi, vous répondrez aux quatre collègues qui interviendront dans le cadre de votre budget, dans celui du financement de l'Union européenne et dans le cadre de la dette publique.

De vergadering wordt gesloten om 13.58 uur. Volgende vergadering dinsdag 19 december 2000 om 14.30 uur.

La séance est levée à 13.58 heures. Prochaine séance le mardi 19 décembre 2000 à 14.30 heures.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BEKNOPT VERSLAG

COMPTE RENDU ANALYTIQUE

PLENUMVERGADERING

SÉANCE PLÉNIÈRE

dinsdag

mardi

19-12-2000

19-12-2000

10:00 uur

10:00 heures

INHOUD

Berichten van verhindering	1
BEGROTINGEN	1
Rijksmiddelenbegroting voor het begrotingsjaar 2001 (904/1)	1
- Ontwerp van algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2001 (905/1 tot 32)	1
- Algemene toelichting (906/1)	1
<i>Algemene bespreking</i>	1
<i>Sprekers: Aimé Desimpel, rapporteur, Herman Van Rompuy, Jef Tavernier, voorzitter van de AGALEV-ECOLO-fractie, Jean-Jacques Viseur, Didier Reynders, minister van Financiën, Georges Lenssen, Yves Leterme, Greta D'Hondt, Claude Eerdekens, voorzitter van de PS-fractie, Jos Ansoms, Alfons Borginon, Eddy Boutmans, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, Daniel Bacquelaine, voorzitter van de PRL FDF MCC-fractie, Jan Peeters, Jean-Pierre Viseur, Frieda Brepoels, voorzitter van de VU&ID-fractie</i>	

SOMMAIRE

Excusés	1
BUDGETS	1
Budget des Voies et Moyens pour l'année budgétaire 2001 (904/1)	1
- Projet de budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2001 (905/1 à 32)	1
- Exposé général (906/1)	1
<i>Discussion générale</i>	1
<i>Orateurs: Aimé Desimpel, rapporteur, Herman Van Rompuy, Jef Tavernier, président du groupe AGALEV-ECOLO, Jean-Jacques Viseur, Didier Reynders, ministre des Finances, Georges Lenssen, Yves Leterme, Greta D'Hondt, Claude Eerdekens, président du groupe PS, Jos Ansoms, Alfons Borginon, Eddy Boutmans, secrétaire d'Etat à la Coopération au développement, Daniel Bacquelaine, président du groupe PRL FDF MCC, Jan Peeters, Jean-Pierre Viseur, Frieda Brepoels, président du groupe VU&ID</i>	

PLENUMVERGADERING

van

DINSDAG 19 DECEMBER 2000

10:00 uur

_____

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

MARDI 19 DÉCEMBRE 2000

10:00 heures

_____

De vergadering wordt geopend om 10.02 uur door de heer Herman De Croo, voorzitter.

Tegenwoordig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering:
Eddy Boutmans

De vergadering is geopend.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij zullen in bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen worden.

Berichten van verhindering

Gezondheidsredenen : Jean-Paul Moerman
Buitenslands: Elio Di Rupo

Federale regering:
Guy Verhofstadt, eerste minister: met zending buitenslands
Jaak Gabriëls, minister van Landbouw en Middenstand: Landbouwrap

Begrotingen

01 Rijksmiddelenbegroting voor het begrotingsjaar 2001 (904/1)
- Ontwerp van algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2001 (905/1 tot 32)
- Algemene toelichting (906/1)

Algemene bespreking

De algemene bespreking is geopend.

01.01 **Aimé Desimpel**, rapporteur: De commissie financiën heeft vijf vergaderingen gewijd aan de rijksmiddelenbegroting 2001. Voor het eerst in een

La séance est ouverte à 10.02 heures par M. Herman De Croo, président.

Ministre du gouvernement fédéral présent lors de l'ouverture de la séance:
Eddy Boutmans.

La séance est ouverte.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles figureront en annexe du compte rendu intégral de cette séance.

Excusés

Raisons de santé: Jean-Paul Moerman
A l'étranger : Elio Di Rupo

Gouvernement fédéral :
Guy Verhofstadt, premier ministre: en mission à l'étranger
Jaak Gabriëls, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes: Sommet agricole

Budgets

01 Budget des Voies et Moyens pour l'année budgétaire 2001 (904/1)
- Projet de budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2001 (905/1 à 32)
- Exposé général (906/1)

Discussion générale

La discussion générale est ouverte.

01.01 **Aimé Desimpel**, rapporteur: La commission des Finances a consacré cinq réunions à l'examen du budget des Voies et Moyens pour l'année

halve eeuw is er een overschot op de begroting. Het advies van de Hoge Raad van financiën inzake begrotingsnormering werd volledig gevolgd. De economische groei werd voorzichtig geraamd op 2,5 procent in plaats van de vooropgestelde 3,1 procent. Tegenover de begroting 2000 dalen de primaire uitgaven in verhouding tot het BBP met 0,2 procent, terwijl de fiscale ontvangsten dalen met 0,3 procent en de niet fiscale ontvangsten stijgen met 0,1 procent. De rentelasten stijgen met 7 miljard. De regering wenst bovendien een reserve aan te leggen onder meer via het Zilverfonds. Daarnaast schenkt zij ook aandacht aan een milieuvriendelijke fiscaliteit, aan een betere financiering van Gewesten en Gemeenschappen, enz.

De minister had het achtereenvolgens over de gunstige internationale economische ontwikkeling, waartegenover de groeiversnelling van de Belgische economie wellicht minder dynamisch zal uitvallen. De verwachte totale fiscale en niet-fiscale, lopende en kapitaalontvangsten voor 2000 worden op 3.090 miljard frank geschat, een stijging met 3,7 procent. Het netto te financieren saldo wordt op 21,2 miljard frank geschat. De rijksschuld bedroeg eind september 10.353 miljard frank. Het Zilverfonds zal volledig worden belegd in overheidseffecten om de overheidsschuld te verminderen.

Het Rekenhof formuleerde volgende opmerkingen over de structuur van de rijksmiddelenbegroting. Het hof meent dat de ontvangsten moeten worden gekoppeld aan de aard ervan en aan de entiteiten die ze genereren. Daarnaast stelt het Rekenhof talrijke afwijkingen op het beginsel van de begrotingsspecialiteit vast. De minister van Begroting gaf daarbij nadere toelichting.

Diverse sprekers maakten opmerkingen. Verschillende leden betreurden de laattijdige indiening van de documenten, één lid wees op slordigheden. Er werd gevraagd of de regering niet te optimistisch is over de opbrengst van de UMTS-licenties. Een aantal leden is blij met de benoeming van een regeringscommissaris belast met de vereenvoudiging van de fiscale procedures en de strijd tegen de fiscale fraude, maar sommigen vragen zich af wat zijn precieze rol is. Hoe zal de belastingfraude worden aangepakt? Hoe zal men het personeelstekort aanpakken? Wanneer zal de belastinghervorming worden ingediend? De verslaggever wees erop dat, als de vennootschapsbelasting in ons land niet snel wordt

budgetaire 2001. Pour la première fois en un demi-siècle, le budget affiche un excédent. L'avis du Conseil supérieur des Finances concernant la norme budgétaire a été intégralement suivi. Par souci de prudence, les prévisions en matière de croissance économique ont été ramenées à 2,5% au lieu des 3,1% prévus. En comparaison du budget 2000, les dépenses primaires enregistrent une baisse de 0,2% par rapport au PIB, les recettes fiscales diminuant de 0,3% et les recettes non fiscales augmentant de 0,1%. Les charges d'intérêt augmentent de 7 milliards de francs. Le gouvernement souhaite par ailleurs créer une réserve, notamment par le biais du fonds de vieillissement. Il étudie également le projet d'une fiscalité plus écologique et une amélioration du financement des Régions et des Communautés, etc.

Le ministre a évoqué la conjoncture économique internationale favorable, par rapport à laquelle l'accélération de la croissance de l'économie belge restera en retrait. Les recettes totales courantes et de capital, fiscales et non fiscales, sont estimées à 3.090 milliards de francs pour 2001, ce qui représente une augmentation de 3,7%. Le solde net à financer est estimé à 21,2 milliards de francs. Fin septembre, la dette publique s'élevait à 10.353,4 milliards de francs. L'argent mis à la disposition du Fonds de vieillissement sera intégralement investi dans des bons d'Etat afin de faire diminuer la dette publique.

La Cour des Comptes a formulé les remarques suivantes concernant la structure du budget des Voies et Moyens. La Cour estime que les recettes doivent être mises en corrélation avec leur origine et avec les entités qui les ont générées. En outre, la Cour des Comptes a constaté de nombreuses violations du principe de spécialité du budget. Le ministre du Budget a ensuite fourni des informations détaillées.

Plusieurs orateurs ont formulé des observations. Certains ont regretté le dépôt tardif des documents dont un membre a d'ailleurs souligné qu'ils avaient été rédigés avec négligence. Concernant les recettes attendues de la vente des licences UMTS, il a été demandé si le gouvernement n'avait pas péché par optimisme. Si des membres se sont réjouis de la nomination d'un commissaire de gouvernement chargé de la simplification des procédures fiscales et de la lutte contre la fraude fiscale, d'autres se sont interrogés sur son rôle précis. Comment la lutte contre la fraude fiscale sera-t-elle organisée? Comment sera-t-il remédié au manque de personnel? Quand le projet de réforme fiscale sera-t-il déposé? Le rapporteur a

verlaagd, België belangrijke inkomsten zal blijven ontlopen. Een lid drong aan op de verlaging van de belasting op arbeid. Er werd ook gevraagd naar de gevolgen van de zwakke euro voor het beheer van de staatsschuld en de financiering van het GEN-project. Verder werd geïnformeerd naar de uitbetaling van de dioxinevergoedingen.

De minister van Financiën verwees naar de uitleg die de regeringscommissaris tijdens een hoorzitting met topambtenaren gaf over zijn eigen rol. De regering wil de competitiviteit van de bedrijven vrijwaren door een vermindering van de sociale lasten en zal specifieke maatregelen nemen voor de KMO's. Tegen begin volgend jaar wordt een voorstel tot hervorming van de vennootschapsbelasting verwacht. Er komen steunmaatregelen voor de horeca- en de bouwsector.

Het is de bedoeling om op termijn de hele schuld om te zetten in euro, maar niet tegen om het even welke prijs. Voor volgend jaar zijn 1.500 aanwervingen gepland bij de belastingadministratie.

De minister hoopt op een zo hoog mogelijke opbrengst van de verkoop van de UMTS-licenties. Voor de financiering van het GEN-project worden middelen gereserveerd. Er werden 13,4 miljard frank schadevergoedingen betaald naar aanleiding van de dioxinecrisis. De uitbetaling zal in 2001 worden afgerond.

Het ontwerp van rijksmiddelenbegroting werd goedgekeurd met 9 stemmen tegen 2, het ontwerp van algemene uitgavenbegroting werd goedgekeurd met 10 stemmen tegen 2. (*Applaus*)

01.02 Herman Van Rompuy (CVP): Mijn opmerkingen sluiten nauw aan bij het jaarlijks verslag van het IMF. Achter het triomfbulletin van de regering over de begroting 2001 gaat de verbeterende economische toestand schuil. De conjuncturele meevallers worden niet omgezet in een daadwerkelijke schuldafbouw. De structurele begrotingspolitiek werd verlaten, met als doel sociale lastenverlagingen. De werkgelegenheid was echter al vroeger toegenomen, aan Vlaamse kant is er zelfs schaarste op de arbeidsmarkt. Het is dan ook positief dat de arbeidsduurvermindering niet werd behouden in het interprofessioneel akkoord. De sociale partners vragen een sociale lastenverlaging om de overschrijding van de loonnorm te compenseren.

souligné que si la Belgique tarde à réduire l'impôt des sociétés, elle continuera à se priver d'importantes recettes. Un membre a souligné la nécessité de réduire les charges sur le travail. Une autre question a porté sur la faiblesse de l'euro et ses conséquences pour la gestion de la dette publique et le financement du RER. Le paiement des indemnités prévues à la suite de la crise de la dioxine a également suscité des questions.

Le ministre des Finances s'est référé à la manière dont le commissaire de gouvernement a lui-même décrit sa mission à l'occasion d'une audition de hauts fonctionnaires. Le gouvernement entend sauvegarder la compétitivité des entreprises par la réduction des charges sociales et prendra des mesures spécifiques en faveur des PME. Une proposition de réforme de l'impôt des sociétés est attendue d'ici le début de l'année prochaine. Les secteurs horeca et de la construction bénéficieront de mesures d'aide.

A terme, l'ensemble de la dette devrait être convertie en euros, mais cette opération ne peut se faire à n'importe quel prix. L'année prochaine, l'administration des contributions devrait procéder à 1500 recrutements.

Le ministre espère retirer un maximum de bénéfices de la vente des licences UMTS. Des moyens sont réservés pour le financement du RER. Les indemnités versées dans le cadre de la crise de la dioxine se montent à 13,4 milliards de francs. Les paiements seront clôturés en 2001.

Le projet de budget des voies et moyens a été adopté par 9 voix contre 2 et le projet de budget général des dépenses par 10 voix contre 2. (*Applaudissements*)

01.02 Herman Van Rompuy (CVP): Mes observations rejoignent dans une large mesure le rapport annuel du FMI. Le gouvernement a annoncé avec triomphalisme le budget 2001 qui ne fait pourtant que traduire l'amélioration de la situation économique. Les avantages conjoncturels n'entraînent pas de réduction structurelle de la dette. Le gouvernement a abandonné la politique budgétaire structurelle pour pouvoir accorder des réductions de charges sociales. Cependant, le taux d'activité avait déjà augmenté et la Flandre doit même faire face à une pénurie de main-d'œuvre. Il est dès lors positif que la réduction du temps de travail n'ait en définitive pas été retenue dans le nouvel accord interprofessionnel. Les partenaires sociaux demandent que le dépassement de la

norme salariale soit compensé par une réduction des charges sociales.

De fiscale druk die weegt op particulieren en gezinnen lag in 1999 iets lager dan in 1993. Tegen 2001 zal ze nauwelijks afnemen, en dat is dan nog een gevolg van maatregelen van de vorige regering.

De overheidsuitgaven nemen intussen echter toe. De federale primaire uitgaven stijgen met 2,8 procent. In 2001 stijgen de uitgaven met meer dan 3 procent. Voor gezondheidszorgen is er een stijging met ruim 6 procent, zoals in het begin van de jaren negentig. De bestedingen van Gewesten en Gemeenschappen blijven toenemen. Het hele aanpassingsplan bedraagt 14 miljard. Daar zou nog 2,4 miljard bijkomen.

Men zou nochtans het omgekeerde verwachten als men de belastingen verlaagt. Het begrotingstekort dreigt toe te nemen. De marges werden ruim overschreden. Dit gaat in tegen de IMF-aanbevelingen.

Men kan al deze nieuwe initiatieven niet realiseren zonder het schuldaufbouwprogramma op de helling te zetten. Dat men een project over meerdere jaren spreidt, is normaal, maar niet als men daarmee elke toekomstige regering haar beleidsruimte ontnemt. Men verschuift eenvoudig het probleem naar de toekomst.

Wat zal er overblijven van de familiale fiscaliteit? Het ziet ernaar uit dat men met de sociale partners heeft afgesproken alleen de aftrek voor beroepskosten te vergroten. Voor de gezinnen is er niets. Het Zilverfonds wordt geconsolideerd volgens de principes van de Europese boekhouding. Het is neutraal ten aanzien van marges en schuld, als de middelen belegd worden in overheidsobligaties. Economisch is er dus geen probleem. De toekomstige uitgaven worden echter niet door reserves gecompenseerd. Zij zullen op kruissnelheid tot 5 procent van het primaire saldo opslorpen. De schuldverhouding wordt dus ongunstiger. Het komt er derhalve op aan de schuld voldoende te blijven afbouwen in het vooruitzicht van de uitgaven die de vergrijzing zal veroorzaken. Wat nu met het Zilverfonds gebeurt, is helaas slechts een louter boekhoudkundige operatie, terwijl het de voorkeur zou verdienen het begrotingsoverschot aan te wenden voor de schuldaufbouw, zodat de schuldratio later niet ongunstiger wordt. Men moet dus voorzichtig omspringen met de budgettaire marges.

En 1999, la pression fiscale sur les particuliers et les ménages a diminué par rapport à 1993. D'ici à 2001, la régression de la pression sera minime et résultera uniquement des mesures prises par le précédent gouvernement.

Entre-temps, les dépenses publiques augmentent. Les dépenses primaires fédérales accusent une augmentation de 2,8%. Pour 2001, l'augmentation générale des dépenses se chiffre à 3%. Le budget des soins de santé est même majoré de 6% comme au début des années nonante. Les dépenses des Communautés et des Régions ne cessent de gonfler. Le coût total du plan d'adaptation s'élève à 14 milliards, auxquels il faudra encore ajouter 2, 4 milliards.

Cependant la diminution des impôts laissait espérer une évolution inverse. Le déficit budgétaire menace de s'accroître. Les recommandations du FMI pas été entendues et les marges budgétaires ont été largement dépassées.

Il est impossible de mettre en oeuvre toutes ces nouvelles initiatives sans remettre en cause le programme de réduction de la dette. S'il est vrai qu'un projet peut être étalé sur plusieurs années, il ne s'agit cependant pas de priver les futurs gouvernements de toute marge de manoeuvre. On ne fait que reporter à plus tard le règlement du problème.

Qu'en est-il de la fiscalité familiale? Il semble bien qu'avec les partenaires sociaux il ait seulement été convenu d'augmenter la déduction pour frais professionnels. Rien n'a été prévu pour les familles. Le fonds de vieillissement est consolidé conformément aux principes de la comptabilité européenne. Il est neutre sur le plan des marges et de la dette, si les moyens sont placés en obligation d'Etat. Il n'y a donc aucun problème sur le plan économique. Or, les futures dépenses ne sont pas compensées par des réserves. Une fois la vitesse de croisière atteinte, elles absorberont 5% du solde primaire. Le ratio de la dette devient défavorable. Il convient par conséquent de poursuivre sans faiblir l'opération de réduction de la dette, compte tenu des dépenses qu'engendrera le vieillissement de la population. Pour l'instant, le financement du fonds de vieillissement ne relève que d'une simple opération comptable alors qu'il serait préférable d'affecter l'excédent budgétaire au démantèlement de la dette, afin d'éviter une détérioration ultérieure du ratio de la dette. Il convient dès lors de faire preuve de prudence dans l'utilisation des marges

budgétaires.

De toekomst wordt onvoldoende voorbereid. Men mag niet euforisch zijn ten aanzien van de economische groei. Men riskeert een vertraging van de Amerikaanse economie en een versterking van de euro. Zonder de maatregelen van de vorige regering inzake loonnorm en index had de fiscale grootspraak nu voor een loonexplosie gezorgd.

De actieve welvaartstaat komt weinig aan bod in het interprofessioneel akkoord.

De hoge werkloosheidsgraad bij allochtonen moet worden aangepakt voor men kan denken aan het opheffen van de immigratiestop. Met een verschil in tewerkstellingsgraad tussen Vlaanderen en Wallonië van 8 procent is het gebrek aan mobiliteit onbegrijpelijk. Dit debat werd echter verknoeid door domme uitspraken van een Vlaams minister.

Het IMF wijst erop dat België achterna hinkt inzake de privatiseringen. Ook de afbouw van de administratieve rompslomp komt niet op gang. Blijkbaar wil men trouwens zelfs terugkomen op een aantal beslissingen inzake de politisering. Ik denk onder meer aan de NMBS. Voor ons toekomstbeleid moeten wij oog hebben voor de marginalisering van een deel van de bevolking door armoede, drugs, onvoldoende onderwijs, enz. In het levenslang leren wordt onvoldoende geïnvesteerd. Volgens de OESO belopen de uitgaven voor onderwijs in Vlaanderen 4,8 procent van het BBP wat lager is dan het Europees gemiddelde.

België en Vlaanderen investeren te weinig in onderwijs. We moeten gebruik maken van de hoogconjunctuur om de achterstand weg te werken.

Ook telecommunicatie en spoorvervoer hinken achterop. De investeringen moeten worden opgevoerd.

01.03 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): In het begin van uw tussenkomst wees u op de hoge uitgaven. Nu dringt u aan op meer investeringen. Ik begrijp beide redeneringen, maar hoe gaan ze samen?

01.04 Herman Van Rompuy (CVP): U dacht toch niet dat ik dat niet gezien had? Het komt erop aan om keuzes te maken. Zo zal een collega in het

On ne prépare pas suffisamment l'avenir. La croissance économique ne doit pas nous rendre euphoriques. L'économie américaine risque de connaître un ralentissement et la position de l'euro pourrait se renforcer. Sans les mesures en matière de normes salariales et d'indexation prises par le gouvernement précédent, toutes ces fanfaronnades fiscales auraient aujourd'hui entraîné une explosion des salaires.

Il n'est guère question? dans l'accord interprofessionnel? de l'Etat social actif.

Il faut d'abord régler le problème du taux de chômage élevé parmi la population étrangère avant de pouvoir envisager une levée du blocage de l'immigration. Le manque de mobilité est incompréhensible lorsque l'on sait que la différence de taux d'activité entre la Flandre et la Wallonie est de 8%. Ce débat a malheureusement été gâché par les déclarations stupides d'un ministre flamand.

Le FMI a souligné que la Belgique accuse un retard en matière de privatisations. La simplification administrative se trouve également dans l'impasse. On semble même vouloir remettre en cause certaines décisions qui ont été prises en matière de dépolitisation. Je pense ici notamment à la SNCB. En ce qui concerne l'avenir, il faut être attentif au risque de marginalisation d'une partie de la population, due à la pauvreté, aux problèmes de toxicomanie, à une scolarisation insuffisante, etc. Nous n'investissons pas suffisamment dans la formation permanente. Selon l'OCDE, les dépenses consenties en Flandre pour l'enseignement s'élèvent à 4,8% du PIB, ce qui est en dessous de la moyenne européenne.

La Belgique et la Flandre investissent trop peu dans l'enseignement. Nous devons profiter de la conjoncture favorable pour résorber le retard.

Les télécommunications et les transports ferroviaires sont aussi à la traîne et les investissements doivent être accrus dans ces domaines.

01.03 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): Au début de votre intervention vous avez souligné l'importance des dépenses. Maintenant vous demandez des investissements supplémentaires. Je comprends les deux raisonnements mais comment pouvez-vous les concilier ?

01.04 Herman Van Rompuy (CVP): Ne croyez pas que cela m'avait échappé. Il faut opérer des choix. Ainsi, au Parlement flamand, un collègue plaidera

Vlaams Parlement vandaag pleiten voor meer onderwijsuitgaven, in de plaats van het uitdelen van cadeaus, hoe leuk dat ook is. (*Applaus bij de CVP*)

De investeringen in onderzoek en ontwikkeling, zowel privé als publiek, zijn onverantwoord laag. Helaas worden de goede initiatieven uit de vorige regeerperiode niet voortgezet. Begrotingsoverschotten en overheidsschuld behoeven kwalitatieve doelstellingen. Uiteindelijk gaat het immers ook om menselijk kapitaal. De samenleving is brozer dan men denkt: daarom moet men in de toekomst investeren en in de diepte werken. (*Applaus bij de CVP*)

01.05 Jean-Jacques Viseur (PSC): Men verwachtte veel van deze regering, die dadelijk na haar aantreden uitpakte met ambitieuze begrotingsplannen die goed waren voor meer dan 300 tot 400 miljard. Nu de gemeenteraadsverkiezingen achter de rug zijn, werden al die beloften teruggeschroefd en heeft de regering een en ander uitgesteld. De belastinghervorming, de herfinanciering van de pensioenen, het plan Onkelinx voor de werkgelegenheid en het mobiliteitsplan worden weliswaar gehandhaafd, maar de uitvoering wordt gespreid in de tijd: de voorzichtigheid haalt het op wat indertijd werd aangekondigd. De marges smelten als sneeuw voor de zon.

Voorliggende begroting staat dus vrij ver af van de indertijd gedane beloften. In de algemene uiteenzetting stelt de regering dat zij erin geslaagd is een historische kentering in de sanering van de overheidsfinanciën tot stand te brengen, maar zij vergeet de inspanningen die de vorige regering heeft geleverd, alsook het feit dat er vandaag sprake is van een hoogconjunctuur, iets waar trouwens niemand rouwig om is. De uitgaven zullen forser stijgen dan de inkomsten. Volgend jaar zullen de primaire uitgaven van de federale overheid met 2,1 % toenemen.

Het gevaar is dat de plaatselijke overheden in grote mate voor die kostenverhoging moeten opdraaien. De overheveling van die uitgaven van de federale overheid naar de plaatselijke overheden is onrechtvaardig.

Wat het Sabenadossier betreft, zijn de federale uitgaven evenmin in de begroting opgenomen. Zij zouden een zware last voor de toekomst kunnen betekenen. Een algemene herziening van de

aujourd'hui en faveur de l'augmentation des dépenses pour l'enseignement, ce qui est préférable à la distribution de cadeaux, même si ceux-ci peuvent être agréables. (*Applaudissements sur les bancs du CVP*)

Dans le secteur public, comme dans le secteur privé, les investissements en matière de recherche et de développement sont absolument insuffisants. Il est regrettable que les bonnes initiatives prises par le gouvernement précédent ne soient pas poursuivies. Des objectifs qualitatifs doivent inspirer les mesures en matière d'excédents budgétaires et de dette publique car ces mesures concernent en définitive le capital humain. La société est plus vulnérable qu'il n'apparaît et il conviendra dès lors d'investir dans l'avenir et de travailler en profondeur. (*Applaudissements sur les bancs du CVP*)

01.05 Jean-Jacques Viseur (PSC): L'on attendait beaucoup de ce gouvernement, qui a vécu son printemps de plans budgétaires ambitieux, dépassant les 300 à 400 milliards. Les élections communales passées, toutes ces promesses ont été réduites et le gouvernement est passé alors à un mode de jouissance différée. La réforme fiscale, le refinancement des pensions, le plan Onkelinx pour l'emploi, le plan de mobilité sont certes maintenus, mais leur exécution s'étalera dans le temps: la prudence l'emporte par rapport à ce qui avait été annoncé. Les marges fondent comme neige au soleil.

Voilà donc un budget assez éloigné des promesses. L'exposé général affirme que le gouvernement a pu opérer un tournant historique dans l'assainissement des finances publiques, mais il oublie les efforts de la coalition précédente et le fait que nous sommes en période de bonne conjoncture, ce que personne ne regrettera d'ailleurs. La croissance des dépenses va être supérieure à celle des recettes. L'augmentation des dépenses primaires pour l'État fédéral sera de 2,1% l'an prochain.

Le risque que l'on court, c'est de voir les entités locales supporter largement cette augmentation de coûts. Le transfert des dépenses de l'État fédéral vers ces entités n'est pas juste.

Quant au dossier Sabena, des dépenses fédérales ne sont pas non plus prévues dans le budget. Elles pourraient grever l'avenir. La révision générale des barèmes dans la fonction publique sera

loonschalen van de ambtenaren zal absoluut noodzakelijk zijn, wil men vermijden dat er een tekort aan mensen ontstaat om de hoogste functies in te vullen.

Het verslag van de Hoge Raad voor Financiën onderschrijft die analyse. Het waarschuwt de regering en herinnert er haar aan dat enige speelruimte moet worden gevrijwaard voor de daling van de belasting op arbeid.

Terzelfder tijd dalen de inkomsten in 2001 met 0,8% van het BBP, terwijl de maatregelen tot verlichting van de fiscale druk pas vanaf 2002 uitwerking zullen hebben.

In weerwil van de bestaande speelruimte, die geen 300 maar wel ongeveer 140 of zelfs maar 80 miljard bedraagt, stijgen de uitgaven en dalen de inkomsten, en dat zal de zaken er niet op vergemakkelijken.

01.06 Minister **Didier Reynders** : (*Frans*): De Hoge Raad voor Financiën preciseerde dat 1 procent van het BBP voor het begrotingsoverschot moet worden gereserveerd en dat de resterende 2 procent aan bijkomende uitgaven mogen worden besteed.

U zegt dat de marges smelten als sneeuw voor de zon. Dat is het gevolg van het "goudhamsterpincipe": de regering is liever voorzichtig en gaat uit van een groei van 2,5 procent terwijl de HRF uitgaat van een groei van 3 procent. Bijgevolg slinken de budgettaire marges voor geplande en voor bijkomende uitgaven respectievelijk van 300 tot zo'n 215 miljard en van 200 tot zo'n 145 miljard.

Dit stemt overeen met een verschil van een vierde. Het aandeel dat voor het begrotingsoverschot bestemd is en het voor bijkomende uitgaven beschikbare aandeel worden vaak verward.

Alleen op de toppen vermindert de sneeuw bij het smelten maar een vierde in volume. Gebeurt dat elders ook, dan is de zon niet erg krachtig.

01.07 **Jean-Jacques Viseur** (PSC): Ik ben het eens met de voorzichtige aanpak van de regering wat de groei betreft. We mogen de 2,5% niet overschrijden. Als we evenwel kijken naar de groeiprognozes in bepaalde sectoren, zoals de gezondheidszorg, waar de behoeften toenemen, of de overheidssector, waar de weddeschalen opgetrokken moeten worden (een miljard boven op de vooruitzichten), dan komen we er niet met de

indispensable, sous peine de manquer de ressources humaines aux hautes fonctions.

Le rapport du Conseil supérieur des Finances corrobore cette analyse. Il met le gouvernement en garde en lui rappelant qu'il faut préserver un espace pour la baisse des impôts sur le travail.

Dans le même temps, les recettes reculent de 0,8% du PIB en 2001 alors que les allègements fiscaux n'auront d'effet qu'à partir de 2002.

Nonobstant les marges existantes, et qui se réduisent de 300 à quelque 140 milliards, voire à 80 milliards, nous nous trouvons face à une augmentation des dépenses et à une diminution des recettes, auxquelles il sera difficile de faire face.

01.06 **Didier Reynders** , ministre (*en français*): Le CSF a précisé que 1% du PIB devait aller à un surplus budgétaire et que les 2% restants pouvaient aller à des dépenses supplémentaires.

Les marges fondent comme neige au soleil, dites-vous. La cause en est le « hamster doré » : le gouvernement a préféré se baser sur une prévision de croissance prudente de 2,5% alors que le CSF se base, lui, sur une prévision de 3%. Les marges passent ainsi de 300 à quelque 215 milliards et les marges disponibles pour les dépenses supplémentaires, de 200 à quelque 145 milliards.

La différence est d'un quart. On confond trop souvent la part affectée au surplus budgétaire et la part disponible pour des dépenses supplémentaires.

Des neiges qui fondent en ne perdant que le quart de leur volume, on ne les trouve que sur les sommets, ou alors, c'est que le soleil ne brille pas très fort !

01.07 **Jean-Jacques Viseur** (PSC): Je souscris à la prudence du gouvernement au niveau de la croissance. Il ne faut pas dépasser les 2,5%. Mais si l'on tient compte des prévisions à la hausse dans certains secteurs, comme les soins de santé, dont les besoins augmentent, ou la fonction publique, dont il faut relever les barèmes (un milliard qui pèsera au-delà des prévisions faites), nous serons largement en-dessous des marges disponibles. Le

beschikbare speelruimte. Het verdere terugdringen van het begrotingstekort is de enige manier om op lange termijn over een ruime armslag te beschikken.

Als er geknibbeld wordt op de beschikbare speelruimte, zal er gearbitreerd moeten worden, en wij hopen dat dan de voorrang gegeven worden zal aan het beperken van het tekort.

Ik betreur het dat men het Zilverfonds wil spijzen met niet-vaststaande ontvangsten.

Herinvestering in mobiliteit en onderwijs is voor ons een prioriteit.

Voor dat alles is een flinke portie geluk nodig, een gunstige economische conjunctuur en budgettaire waakzaamheid. Wij hebben de indruk dat de regering geen enkele van die drie troeven in handen heeft. *(Applaus bij de PSC)*

01.08 Georges Lenssen (VLD): De voorliggende begroting vertoont een overschot en is daarom historisch. Alleen de schatkist vertoont nog een klein deficit van 0,4 procent. Deze gunstige situatie is niet enkel te wijten aan de economische groei, maar wel degelijk aan het gevoerde beleid. De fiscale ontvangsten nemen vermoedelijk minder toe dan men zou kunnen verwachten uitgaande van de verwachte toename van het BBP met 5 procent. De belastinginkomsten nemen daardoor niet toe met 5,25 procent maar slechts met 3,2 procent. Beslissingen als de indexering van de belastingschalen, de geleidelijke afschaffing van de crisisbelasting, de verhoogde aftrek voor kinderopvang en de BTW-verlaging voor arbeidsintensieve activiteiten, verklaren dit fenomeen. Een en ander leverde voor de burger 11 miljard frank op in 1999 en 24 miljard frank in 2000. Deze maatregelen zullen op langere termijn 80 miljard kosten.

De regering wil de hoge belasting op de tewerkstelling afbouwen. Deze lastendruk is in België zeer hoog en benadeelt onze concurrentiepositie. De meeste internationale instellingen raden dan ook een lastenverlaging aan. De regering voorziet voor 2001 in een verlaging van de lasten met 69 miljard. Die maatregelen kaderen in de visie van de VLD. De wegwerking van de discriminatie tussen gehuwden en samenwonenden is eveneens positief. De VLD pleit verder voor een stimulus voor de bouwsector. Ook de horecasector zou een gunstig effect kunnen ondervinden van een verhoging van de fiscale aftrekbaarheid van de

maintien de la réduction du déficit budgétaire est le seul moyen de dégager à terme des marges solides.

S'il y a une réduction autour de ces marges disponibles, il y aura des arbitrages dont nous espérons qu'ils donneront la priorité à la réduction des déficits.

Je regrette qu'on veuille alimenter le « Zilverfonds » avec des recettes incertaines.

Quant aux réinvestissements pour les nouvelles mobilités et pour l'éducation, ils représentent pour nous des priorités.

Tout cela demande à la fois de la chance, une conjoncture favorable et une vigilance budgétaire. Notre impression, c'est que le gouvernement ne dispose pas de l'ensemble de ces atouts. *(Applaudissements sur les bancs du PSC)*

01.08 Georges Lenssen (VLD): Le présent budget présente un excédent et revêt dès lors un caractère historique. Seul le Trésor présente encore un léger déficit de 0,4 %. Cette situation favorable n'est pas uniquement due à la croissance économique mais est aussi le résultat concret de la politique mise en oeuvre. La croissance des recettes fiscales sera vraisemblablement inférieure à ce que laisserait présumer l'augmentation de 5% du PIB. Les recettes de l'impôt n'augmenteront pas de 5,25% mais seulement de 3,2%. Ce phénomène trouve son origine dans des décisions telles que l'indexation des barèmes fiscaux, la suppression progressive de l'impôt de crise, l'augmentation de la déduction des frais d'accueil pour les enfants et la diminution de la TVA pour les activités à fort coefficient de travail. En 1999, ces mesures ont rapporté 11 milliards de francs au citoyen et 24 milliards en 2000. A plus long terme, ces mesures représenteront un coût de 80 milliards.

Le gouvernement veut réduire la taxation élevée qui frappe l'emploi. En Belgique, il s'agit d'une charge très importante qui nuit à notre compétitivité. La plupart des institutions internationales conseillent d'ailleurs d'opérer une réduction de ces charges. Pour 2001, le gouvernement prévoit une diminution de ces charges à concurrence de 69 milliards. Ces mesures s'inscrivent dans le projet politique du VLD. La suppression de la discrimination entre les personnes mariées et les cohabitants est également un élément positif. Le VLD estime en outre qu'il faut prévoir des incitants pour le secteur de la construction. Le secteur Horeca devrait

restaurantuitgaven.

ressentir les effets bénéfiques d'une augmentation de la déductibilité fiscale des frais de restaurant.

De vennootschapsbelasting zal worden hervormd om investeerders aan te trekken. De nominale belasting wordt verlaagd, de aftrekmogelijkheden worden verminderd. Er komt, naast een verlaagd tarief, een basistarief afgestemd op dat van de buurlanden. Dient ook hier echter de aanvullende crisisbelasting niet te worden afgeschaft en te worden gestreefd naar fiscale consolidatie?

L'impôt des sociétés sera réformé en vue d'attirer des investisseurs. L'impôt nominal est réduit, de même que les possibilités de déduction fiscale. Outre un taux réduit, un taux de base, aligné sur celui des pays voisins, sera instauré. Ne conviendrait-il pas également de supprimer la cotisation de crise et d'œuvrer en faveur d'une consolidation fiscale?

01.09 Yves Leterme (CVP): Elke verlaging van het nominaal tarief moet volgens de regering worden gecompenseerd. Is dat een VLD-standpunt?

01.09 Yves Leterme (CVP): Selon le gouvernement, toute augmentation du taux nominal doit être compensée. Le VLD partage-t-il ce point de vue?

01.10 Georges Lenssen (VLD): Mijn fractie staat achter deze regeringsplannen, die moeten leiden naar meer duidelijkheid en doorzichtigheid op het vlak van stimuli en aftrekmogelijkheden.

01.10 Georges Lenssen (VLD): Mon groupe soutient les projets du gouvernement en faveur de davantage de clarté et de transparence sur le plan des incitants fiscaux et des possibilités de déduction.

01.11 Yves Leterme (CVP): Hoeft wat u betreft de omvang van de vennootschapsbelasting niet te verminderen?

01.11 Yves Leterme (CVP): A votre estime, la pression globale de l'impôt des sociétés ne doit donc pas être réduite?

01.12 Georges Lenssen (VLD): Globaal niet, maar de belasting moet wel doorzichtiger worden. Wat de uitgaven betreft, stelt men op het eerste gezicht een aanzienlijke toename vast. Het gaat evenwel om maatschappelijke investeringen die onbetwistbaar noodzakelijk zijn, op de domeinen van Justitie, Binnenlandse Zaken, Buitenlandse Zaken, Landsverdediging, Internationale Samenwerking, informatisering van Financiën, verdubbeling van het vormingsbudget voor de ambtenaren enzovoort. Als men een en ander in detail onderzoekt, wordt deze stijging verklaarbaar: het gaat om een inhaalbeweging na jaren van besparingen.

01.12 Georges Lenssen (VLD): D'une manière générale, non. La transparence de l'impôt doit cependant être renforcée. En ce qui concerne les dépenses, on constate, à première vue, une augmentation importante. Il s'agit cependant d'investissements présentant une utilité sociale incontestable, dans des domaines tels que la Justice, l'Intérieur, les Affaires étrangères, la Défense nationale, la Coopération internationale, l'informatisation des Finances, la multiplication par deux du budget consacré à la formation des fonctionnaires, etc. Lorsqu'on examine les chiffres dans le détail, on comprend mieux leur augmentation, qui correspond à une opération de rattrapage après des années d'économies.

Sommigen denken dat de begrotingsopstelling van een leien dakje liep. De regering kreeg echter te kampen met een aantal tegenvallers en met de gevolgen van een aantal beslissingen, zoals onder meer de politiehervorming. België stevent af op toenemende begrotingsoverschotten en de schuld wordt verminderd. De begroting zal stilaan weer een beleidsinstrument worden.

D'aucuns pensent que la confection du budget n'a été qu'une simple formalité. Le gouvernement a toutefois subi certains contretemps et il a dû faire face aux conséquences d'un certain nombre de décisions qui ont été prises, notamment dans le cadre de la réforme des polices.

De schuldratio blijft echter onrustbarend hoog, wat de nationale economie bezwaart en de budgettaire ruimte beperkt. Ons land zal op termijn naar fiscale convergentie moeten gaan. De regering mag niet overhaast te werk gaan in de welvaartherverdeling, zoals in het begin van de jaren negentig het geval

Les excédents budgétaires augmentent tandis que la dette diminue. Le budget pourra redevenir peu à peu un instrument de politique. Le ratio de la dette reste néanmoins élevé. C'est pour notre économie un handicap qui restreint la marge budgétaire. Notre pays devra tendre, à terme, vers la convergence

was. Zij moet ook op haar hoede zijn voor werkloosheidsvallen.

fiscale. Le gouvernement doit éviter toute précipitation en ce qui concerne la répartition des fruits de la croissance, comme cela a été le cas au début des années 90. Il doit également prendre garde à ne pas créer de pièges à chômeurs.

De ontwikkelingen van de uitgaven in de ziekteverzekering blijven zorgen baren. De overeenkomst met de farmaceutische industrie is een eerste stap. Voorts wordt er veel verwacht van de pathologiefinanciering. De vermindering van de patronale bijdrage is goed, maar nog te onduidelijk. Er zijn te veel verschillende maatregelen tegelijk in omloop.

L'évolution des dépenses dans le secteur de l'assurance-maladie reste préoccupante. L'accord conclu avec l'industrie pharmaceutique est une première étape. En outre, on fonde beaucoup d'espoirs sur le financement des pathologies. La réduction de la cotisation patronale est un élément positif, mais on ne voit pas encore très clairement quelles en seront les modalités. Trop de mesures différentes sont élaborées en même temps.

01.13 Greta D'Hondt (CVP): Het verlagen van de loonkost is inderdaad belangrijk. Zo hebben de sociale partners gevraagd de tweede schijf van de lastenverlaging op de oorspronkelijke datum te laten doorgaan in de plaats van op de uitgestelde datum die de begroting hanteert.

01.13 Greta D'Hondt (CVP): Il importe effectivement de comprimer les coûts salariaux. Ainsi, les partenaires sociaux ont demandé que la seconde tranche de la réduction des charges s'applique à partir de la date convenue initialement et non à partir de la date ultérieure fixée dans le budget.

01.14 Georges Lenssen (VLD): De VLD is voorstander van een vlugge toepassing van die tweede schijf, maar wel binnen de budgettaire marge.

01.14 Georges Lenssen (VLD): Le VLD est partisan d'une application rapide de cette seconde tranche, à condition de s'en tenir à la marge budgétaire.

01.15 Yves Leterme (CVP): Voor 2002 zal de marge van 10 miljard voor belastingverlaging volledig opgesoupeerd zijn. De andere beloften komen daardoor op de helling te staan.

01.15 Yves Leterme (CVP): D'ici à 2002, la marge de 10 milliards prévue pour des réductions fiscales aura été épuisée. Il en résulte qu'il sera difficile de tenir les autres promesses gouvernementales.

01.16 Georges Lenssen (VLD): Een administratieve vereenvoudiging wordt erg nodig. Vanaf 2002 wordt een nieuwe financiering van Gemeenschappen en Gewesten van kracht. Ook deze deelstaten zullen daardoor over een grotere marge beschikken.

01.16 Georges Lenssen (VLD): Une simplification administrative est aujourd'hui indispensable. A partir de 2002 entrera en vigueur un nouveau mode de financement des Communautés et des Régions. Ainsi, les entités fédérées disposeront également d'une marge plus importante.

De bijkomende middelen moeten eerst en vooral naar toekomstgerichte investeringen gaan.

Les moyens supplémentaires doivent être consacrés prioritairement aux investissements orientés vers l'avenir.

De in het Lambermontakkoord afgesproken herfinanciering is netto, zonder tegenprestatie. We zullen later zien of de schuldverdeling evenwichtig is.

Le refinancement prévu dans l'accord "Lambermont" est exprimé en termes nets et ne prévoit pas de prestations compensatoires. Nous vérifierons ultérieurement si la répartition de la dette est équilibrée.

De begroting 2001 is een goed doortimmerd financieel plan waarin maatschappelijke keuzes tot uiting komen. *(Applaus)*

Le budget 2001 est un plan financier bien structuré, qui laisse s'exprimer Des choix sociaux. *(Applaudissements)*

01.17 Claude Eerdekens (PS): De begroting 2001 is evenwichtig en voorzichtig. Zij draagt in zich de

01.17 Claude Eerdekens (PS): Le budget 2001 est équilibré et prudent. Il porte en lui les germes

kiemen van een fundamenteel proces van vernieuwing van ons sociaal en politiek bestel en de hoop op een beter bestaan voor allen en inzonderheid voor de meest behoeftigen.

Ik wijs in de eerste plaats op de alternatieve financiering van de sociale zekerheid, dank zij welke een Zilverfonds zal kunnen worden opgericht teneinde in 2010-2030 de pensioenen te kunnen betalen. Ook al ligt die financiering binnen bereik, toch moeten wij waakzaam blijven. Wij steunen tenvolle de beleidskeuze van de regering dienaangaande. Wij dringen er sterk op aan dat de besteding van de middelen van het Zilverfonds wordt verantwoord en vragen dat het advies van de in het ESC en de NAR vertegenwoordigde sociale partners bij het begrotingsontwerp wordt gevoegd.

De financiering met overschotten van de sociale zekerheid lijkt ons echter betwistbaar. Terwijl de sociale zekerheid twintig jaar lang meer dan haar steentje tot de sanering van de overheidsfinanciën heeft bijgedragen, zou nu een tegengebaar kunnen worden gemaakt.

Als het fonds, om de vergrijzing het hoofd te bieden, zijn overheidsfondsen zou moeten verkopen, die de Staat verworven heeft om zijn eigen schuld af te lossen, zal de schuld opnieuw aangroeien.

De regering heeft het ontwerp van interprofessioneel akkoord zonder voorbehoud goedgekeurd. Het verhogen van de activiteitsgraad is prioritair, maar uit de bijzondere aandacht voor de modernisering van de arbeidstijd blijkt duidelijk dat het behoud van de productiviteit en meer vrije tijd best kunnen samengaan, wat nog bevestigd wordt door het streven naar duurzame mobiliteit. Een en ander toont duidelijk aan dat ons overlegmodel tot volle wasdom gekomen is.

Inzake arbeidsduurvermindering en –herschikking heeft de minister van Tewerkstelling en Arbeid een hele lijst van voorstellen voorgelegd; zij houdt rekening met het bezwaar dat een veralgemeende formule niet wenselijk is. Met het recht op de vierdagenweek, de specifieke vormen van loopbaanonderbreking of het tijdskrediet wordt precies ingespeeld op de diversiteit van de sociale situaties en desiderata.

Arbeidsduurvermindering moet ook een collectieve dimensie hebben, om een arbeidsmarkt met verschillende snelheden te voorkomen. Het is wenselijk dat de wetgever een impuls geeft, en dat hebben de sociale partners goed begrepen.

d'un processus fondamental de rénovation de notre système social et politique et l'espoir d'un mieux-être pour tous et surtout pour les plus démunis.

Je retiendrai d'abord le financement alternatif de la sécurité sociale, qui permettra de créer un fonds de vieillissement pour faire face aux pensions en 2010-2030. Même si ce financement est à notre portée, il ne faut pas se laisser prendre au dépourvu. Nous soutenons pleinement l'option prise par le gouvernement en la matière. Nous insistons sur la nécessité de la motivation rigoureuse de l'affectation des moyens au fonds de vieillissement et demandons que l'avis des partenaires sociaux représentés au sein du CES et du CNT soit joint au projet budgétaire.

Cependant, le financement sur les bonis de la sécurité sociale nous semble contestable. Alors que cette dernière a, pendant 20 ans, largement participé à l'assainissement des finances publiques, un juste retour des choses s'imposerait aujourd'hui.

En outre, la dette augmentera à nouveau lorsque le Fonds devra, pour faire face au vieillissement, vendre ses effets publics, que l'État a acquis pour racheter sa propre dette.

Deuxièmement, le gouvernement a approuvé sans réserve le projet d'accord interprofessionnel. L'augmentation du taux d'activité est la priorité mais l'attention particulière donnée à la modernisation du temps de travail montre que maintien de la productivité et société de plus de temps libre ne sont pas incompatibles, ce qui est encore confirmé par le souci de promouvoir une mobilité durable. C'est la démonstration de la maturité de notre modèle de concertation.

En matière d'aménagement et de réduction du temps de travail, la ministre de l'Emploi, en déposant sur la table une constellation de propositions, a tenu compte du fait qu'une seule formule généralisée n'est pas souhaitable. Au contraire, le droit à la semaine de quatre jours, les formes spécifiques d'interruption de carrière ou le crédit-temps rencontrent la diversité des situations et les demandes sociales.

La réduction du temps de travail doit aussi avoir une dimension collective, pour éviter un monde du travail à plusieurs vitesses. Une impulsion législative est nécessaire, ce qu'ont bien compris les partenaires sociaux.

01.18 Greta D'Hondt (CVP): Waar vindt de heer

01.18 Greta D'Hondt (CVP): Où M. Eerdekens

Eerdekens in het interprofessioneel akkoord vormen van collectieve arbeidsduurvermindering terug?

retrouve-t-il, dans l'accord interprofessionnel, des formes de réduction collective du temps de travail?

01.19 Claude Eerdekens (PS): Wij hebben altijd de voorrang gegeven aan het sociaal overleg. Er is nood aan een bepaalde soepelheid: de Staat moet zijn rol van begeleider vervullen. Het is stuitend dat bepaalde ondernemingen gebruik maken van preciaire arbeidsformules hoewel zij personeel kunnen werven. De invoering van de 38-urenweek als maximumnorm moet alle partijen ten goede komen. Een leesbare en efficiënte reglementering moet zowel het concurrentievermogen van de ondernemingen als de koopkracht van de werknemers veilig stellen. Wat de maatschappelijke integratie betreft, werd onze aandacht getrokken door de instelling van een dienst voor de bestrijding van armoede, onzekerheid en sociale uitsluiting, de uitbreiding van de bevoegdheden van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding en de uitwerking van een nationaal plan voor armoedebestrijding. De projecten van de minister van Economie bewijzen dat een betere bescherming van de consument en de door Europa gewenste deregulering elkaar niet uitsluiten.

01.19 Claude Eerdekens (PS): Nous avons toujours privilégié la concertation sociale. Il faut une certaine souplesse ; le rôle de l'État est un rôle d'accompagnement. Il est choquant qu'on fasse appel dans certaines entreprises au travail précaire alors qu'il serait possible d'y engager. L'intégration des 38 heures comme norme maximale doit profiter à toutes les parties. Un dispositif lisible et efficace devra assurer à la fois la compétitivité des entreprises et le pouvoir d'achat des travailleurs. Quant à l'intégration sociale, la mise en place d'un service de lutte contre la pauvreté, la précarité et l'exclusion sociale a retenu notre attention, comme l'élargissement des compétences du Centre pour l'égalité des chances et l'élaboration du Plan d'action national du lutte contre la pauvreté. Les projets du ministre de l'Économie démontrent que le renforcement de la protection des consommateurs et la dérégulation voulue par l'Europe ne sont pas incompatibles.

De NMBS speelt in de procedure voor de uitwerking van een duurzaam mobiliteitsbeleid een hoofdrol. Of het nu de HST-lijn die de landsgrenzen verbindt of de verbetering van de toegang tot de nationale luchthaven betreft, de infrastructuurwerken zijn voortaan een prioriteit. De audit betreffende de boekhouding van verscheidene NMBS-departementen zou vruchten moeten beginnen afwerpen. Wat bedoelt de minister echter wanneer zij verklaart dat de Staat voor de onderhandelingen met de NMBS over bijkomende expertisemiddelen moet beschikken? Dreigen dergelijke maatregelen niet contraproductief te zijn? Het verheugt mijn fractie dat de door ons altijd verdedigde eenheid van de NMBS opnieuw wordt bevestigd.

Je voudrais, à présent, évoquer la SNCB, qui occupe une place prépondérante dans la procédure d'établissement d'une politique de mobilité durable. Les travaux d'infrastructure figurent désormais au nombre des priorités, qu'il s'agisse du TGV de frontière à frontière ou de l'amélioration de l'accès à l'aéroport national. L'audit relatif à la comptabilité de plusieurs départements de la SNCB devrait produire ses premiers résultats. Mais qu'entend le ministre par « la nécessité pour l'État de se doter de moyens d'expertise complémentaires pour négocier avec la SNCB » ? De telles mesures ne risquent-elles pas d'être contre-productives ? Nous nous réjouissons de voir réaffirmé le principe de l'unicité de la SNCB, principe qui a toujours été défendu par notre groupe.

01.20 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): De essentie van het probleem is dat de overheid veel geld ter beschikking stelt van de NMBS, terwijl de treinreiziger voortdurend wordt geconfronteerd met vertragingen, technische mankementen en gebrek aan zitplaatsen. Hoe kan de overheid ervoor zorgen dat de NMBS haar taak efficiënt uitvoert?

01.20 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): Le nœud du problème est que les pouvoirs publics mettent d'importantes sommes à la disposition de la SNCB alors que les voyageurs se trouvent constamment confrontés à des retards, à des pannes techniques et à une insuffisance de places assises. Comment les autorités peuvent-elles faire en sorte que la SNCB accomplisse plus efficacement sa mission?

01.21 Claude Eerdekens (PS): Het rendement van de NMBS moet uiteraard worden verhoogd. Er wordt te weinig gebruik gemaakt van de trein en te veel van de auto. De spoorwegen blijven echter duur en veroorzaken tijdverlies. Er moet in de

01.21 Claude Eerdekens (PS): Il faut évidemment améliorer le rendement de la SNCB. Le train n'est pas assez fréquenté et l'auto est utilisée de façon excessive. Mais le chemin de fer reste cher et implique une perte de temps pour son utilisateur. Il

spoorwegen worden geïnvesteerd. Brussel blijft een belangrijk knooppunt. Over enkele jaren dreigt het spoorwegverkeer echter dicht te slibben, met name als gevolg van de slechte wil van sommige gewestinstanties, die de nodige vergunningen terzake moeten uitreiken.

Er moeten ook stimulerende maatregelen worden getroffen om de pendelaars ertoe aan te zetten vaker het openbaar vervoer te gebruiken.

01.22 Jos Ansoms (CVP): De pleidooien voor meer NMBS-middelen zijn ontroerend. Er wordt in de begroting voor 2001 echter slechts één miljard frank extra uitgetrokken. Als men deze som plaatst naast de tientallen miljarden bijkomende overheidsinkomsten die te danken zijn aan de gestegen brandstoftaksen, weet men genoeg. Vergelijk dit maar eens met de inspanningen die de vorige regering deed in budgettair lastiger tijden.

01.23 Claude Eerdekens (PS): Wij herinneren aan ons streven om de overheid in alle kwesties die met veiligheid te maken hebben een grotere rol toe te bedelen : een - zelfs verkapte - privatisering van het beheer van de verkeersstromen kan rampen veroorzaken.

Dan kom ik tot het energiebeleid en de aangekondigde liberalisering van de elektriciteitsmarkt. In dat aan de gang zijnde proces moet noodzakelijkerwijze rekening worden gehouden met de rol van de gemeenten in de elektriciteitsdistributie. Naar mijn mening moet binnen de kortste keren dienaangaande een ondubbelzinnige beleidskeuze worden gemaakt.

Nu de Ampère-commissie de laatste hand aan haar verslag legt, wil ik het ook hebben over het beheer van het nucleair passief. Volgens de ramingen moeten in dat kader voor nagenoeg 40 miljard werken worden uitgevoerd. Moet voor een dergelijk bedrag niet in een structurele financiering worden voorzien, veeleer dan in een spreiding over verscheidene regeerperiodes?

De overheid moet het Fonds voor de verwijdering van het kernafval geregeld spijzen. Dat is een principiële kwestie.

Dan kom ik tot het departement Ambtenarenzaken. Wij staan achter het streven van de regering om het federaal bestuur te herschikken, maar dan wel op voorwaarde dat objectieve evaluatie-instrumenten worden gehanteerd voor de nieuwe criteria inzake

faut donc investir dans le rail. Bruxelles reste un nœud important. Mais on risque, d'ici quelques années, une paralysie du rail, due notamment à la mauvaise volonté de certaines instances régionales qui doivent délivrer certains permis.

Il faut aussi prévoir des incitants pour que le transport en commun soit davantage utilisé.

01.22 Jos Ansoms (CVP): Les plaidoyers en faveur d'une augmentation des moyens de la SNCB sont décevants. Le budget 2001 ne dégage qu'un milliard de francs supplémentaires. Il suffit, à cet égard, de comparer ce montant aux dizaines de milliards de recettes supplémentaires obtenues grâce à l'augmentation des taxes sur les produits pétroliers. Comparez cette situation avec les efforts consentis par le gouvernement précédent alors que les temps étaient plus difficiles sur le plan budgétaire.

01.23 Claude Eerdekens (PS): Nous rappelons notre souci d'accroître le rôle de l'État pour toutes les questions de sécurité ; une privatisation, même larvée, de la gestion du trafic peut générer des catastrophes.

J'en viens à la politique de l'énergie et à la libéralisation annoncée du marché de l'électricité. Il est impératif que le processus en cours tienne compte de l'implication des communes dans la distribution de l'électricité. Il me semble qu'il y aurait lieu de définir rapidement une orientation politique claire à cet égard.

Je souhaite revenir aussi sur la gestion du passif nucléaire, à l'heure où la Commission Ampère finalise son rapport. Selon les estimations, les travaux à exécuter dans ce cadre s'élèvent à près de 40 milliards.

Un tel montant n'implique-t-il pas de définir un mode de financement structurel plutôt qu'un découpage d'une législation à l'autre ?

Il revient à l'État de veiller à approvisionner régulièrement le fonds destiné à l'évacuation des déchets nucléaires. C'est une question de principe.

J'en viens à la Fonction publique. Nous cautionnons la volonté du gouvernement de remanier l'administration fédérale, mais avec des moyens objectifs d'évaluation pour les nouveaux critères de rémunération, la parité linguistique pour les

bezoldiging, dat er een taalpariteit geldt voor de managers en dat het bestuur niet wordt geprivatiseerd.

Van de informatie- en communicatietechnologie kan enkel werk worden gemaakt, als er sprake is van een echte coördinatie tussen de subsidiërende overheden.

Voor het departement Binnenlandse Zaken wordt 2001 het jaar van de politiehervorming, een kwalitatieve hervorming waarvan de federale overheid de kosten op zich neemt. Wij vragen met aandring dat die kosten niet ten laste van de gemeenten zouden komen. De heer Janssens zal nader ingaan op de geautomatiseerde stemming en het vreemdelingenbeleid.

De PS-fractie is blij met de verhoging met 3,53 miljard van de begroting van Justitie, en met het constructieve personeelsbeleid voor de betrokken administratie. Wij verheugen ons ook over de voortgang die gemaakt werd in belangrijke dossiers zoals de hervorming van de tuchtprocedures voor magistraten, de computerisering, het stimuleren van alternatieve manieren om geschillen te beslechten of de vereenvoudiging van het taalgebruik in gerechtszaken. Op strafrechtelijk vlak betreuren wij echter dat de voorrang gegeven wordt aan repressie.

Ons buitenlands beleid zal, vooral vanaf juni, wanneer België het EU-voorzitterschap waarneemt, op Europa toegespitst zijn. Er moet nagedacht worden over een herziening van artikel 7 van het Verdrag van de Europese Unie, en we moeten stilstaan bij de bindende kracht van het Europees Handvest van grondrechten. Ten aanzien van de rest van de wereld moet onze diplomatie ijveren voor conflict- en crisisbeheer en –preventie, en voor de eerbiediging van de rechtsstaat.

Voor ons ontwikkelingssamenwerkingsbeleid zal op langere termijn 0,7 procent van het BNP worden uitgetrokken. Projecten waarbij de nadruk gelegd wordt op culturele samenwerking en de preponderantie van het maatschappelijke middenveld, lokale particuliere partners en NGO's, moeten aangemoedigd worden. Schuldkwijtschelding voor ontwikkelingslanden staat hoog op onze agenda.

Het grootste gedeelte van de begroting van Landsverdediging gaat naar personeelszaken, aan de hand van veelvuldige contacten en een grondige terreinkennis uitgestippelde krachtlijnen. Het jaar 2001 moet, tot slot, een historisch jaar worden, in de eerste plaats omdat er een positief saldo op de

managers professionnels et le refus de voir l'administration privatisée.

Quant aux nouvelles technologies de l'information et de la communication, elles ne réussiront que s'il existe une coordination entre les pouvoirs subsidants.

Pour le département de l'Intérieur, l'année 2001 sera celle de la réforme des polices, une réforme qualitative dont le fédéral supportera les coûts. Nous insistons pour que les coûts ne soient pas supportés par les communes. Les questions relatives au vote automatisé et à la politique des étrangers seront développées par M. Janssens.

Pour la Justice, le groupe socialiste se réjouit de l'augmentation de 3,53 milliards octroyés à son budget. Il se réjouit aussi de la politique constructive pour le personnel de l'administration de la Justice et de l'avancement de dossiers importants tels que la réforme de la procédure disciplinaire des magistrats, l'informatisation, la promotion de modes alternatifs de résolution des conflits ou la simplification du langage judiciaire. En matière pénale, il regrette néanmoins que le volet répression soit privilégié.

Notre politique en matière d'Affaires étrangères sera tournée vers l'Europe, surtout à partir de notre présidence en juin. Il faudra envisager la révision de l'article 7 du Traité de l'Union européenne et s'attacher à l'aspect contraignant de la Charte des droits fondamentaux. Par rapport au reste du monde, notre diplomatie doit œuvrer en faveur de la gestion et de la prévention des conflits et des crises et du respect de l'État de droit.

Notre politique de coopération au développement devrait bénéficier, à terme, de 0,7 % du PNB. Il faudrait favoriser toute initiative accentuant la coopération culturelle, la prépondérance de la société civile, des acteurs privés locaux et des ONG. L'annulation de la dette des pays en voie de développement constitue une de nos priorités.

La majorité du montant du budget imparti à la Défense sera consacrée aux activités du personnel, selon une ligne tracée grâce à des contacts multiples et à une bonne connaissance du terrain. En conclusion, cette année 2001 devrait être historique. D'abord parce que nos finances

overheidsbegroting is, dankzij het werk van deze regering, de niet aflatende inspanningen van de burgers en de bedrijfswereld, en het door de vorige regeringen gevoerde soberheidsbeleid. Onze fractie is blij dat er fiscaal meer rekening wordt gehouden met de kosten voor kinderopvang, en dat de neutraliteit ten opzichte van de samenlevingsvorm wordt bevestigd. Ik hoop voorts dat de strijd tegen de fiscale fraude nog wordt opgevoerd.

De regering legt de lat hoog met deze begroting, en dankzij de economische en budgettaire vooruitzichten kan een voldoende winstmarge worden vrijgemaakt om de doelstellingen van het programma 2001-2005 te verwezenlijken. De PS-fractie zal deze begroting goedkeuren. *(Applaus bij de meerderheid)*

01.24 Alfons Borginon (VU&ID): Deze begroting is voorzichtig opgesteld, maar niet vooruitziend. De nadruk ligt teveel op de personenbelasting. Er is geen vooruitgang geboekt op het vlak van de vermogensbelasting. Vanuit Vlaams-nationalistisch standpunt is deze begroting geen succes. De wijze waarop deze regering aan belastingheffing wil doen is beneden alles.

Er ligt na alle wilde beloften toch een evenwichtige begroting op tafel. De minister van Begroting heeft zijn gewicht in de schaal geworpen en vergooit geen opgebouwde reserves. Dit is een positieve verwezenlijking van paars-groen. Een brede maatschappelijke consensus over de grote lijnen van het begrotingsbeleid is belangrijk.

De oude demonen zijn echter niet verdwenen: ministers proberen nog steeds zoveel mogelijk miljarden in de wacht te slepen voor hun departement. Dat leidt tot dubbele uitgaven: eerst voor wie hardst roept, dan voor wie de middelen echt nodig heeft.

Ik geloof niet dat de saneringen achter de rug zijn. Ik ben bang dat het positief-conjuncturele de bovenhand heeft gekregen en dat met negatieve elementen op lange termijn geen rekening werd gehouden. Zo blijft de toegenomen loonmassa bestaan, ook bij slechtere conjunctuur. Deze begroting is dus wel voorzichtig, maar niet vooruitziend.

01.25 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): Ik ben blij dat de heer Borginon van een voorzichtige begroting gewaagt. Aan welke negatieve effecten voor de toekomst denkt hij?

publiques affichent un solde positif, grâce au gouvernement actuel, aux efforts continus des citoyens et des entreprises et à la rigueur imposée par les gouvernements précédents. Notre groupe se réjouit que la fiscalité prenne mieux en compte la prise en charge des enfants et qu'elle neutralise le choix de vie des citoyens. Il espère également que la lutte contre la fraude fiscale sera intensifiée. Ce budget est ambitieux et les prévisions économiques et budgétaires permettent une marge bénéficiaire suffisante pour couvrir les objectifs du programme 2001-2005. Le groupe socialiste soutiendra donc ce budget. *(Applaudissements sur les bancs de la majorité)*

01.24 Alfons Borginon (VU&ID): Ce budget a été élaboré avec prudence mais n'est pas prévoyant. Il faut bien constater que, lors de la confection de ce budget, on a trop mis l'accent sur l'impôt des personnes physiques. Aucun progrès n'a été enregistré concernant l'impôt sur le patrimoine. Pour les nationalistes flamands, ce budget n'est pas une réussite. La manière dont ce gouvernement veut lever les impôts laisse grandement à désirer.

Le budget n'est pas axé sur l'avenir. Mais, en dépit de l'avalanche de promesses qui avaient été faites, il est équilibré. Le ministre du Budget a jeté tout son poids dans la balance et il n'a pas gaspillé les réserves qui ont été constituées. Il s'agit-là d'une concrétisation positive du gouvernement arc-en-ciel. Il est important que les grandes lignes de la politique budgétaire fassent l'objet d'un large consensus social.

Les vieux démons n'ont cependant pas disparu. Ainsi, les ministres s'efforcent toujours d'obtenir le plus grand nombre de milliards possible pour leur département, ce qui a pour effet de multiplier les dépenses: d'abord pour ceux qui ont le plus fait entendre leur voix, ensuite pour ceux qui en ont vraiment besoin.

Je ne crois pas que c'en soit fini des assainissements. Je redoute que ce budget ait été essentiellement fondé sur la conjoncture favorable et que l'on n'ait pas tenu compte des éléments négatifs à long terme. L'augmentation de la masse salariale persistera, même en temps de faible conjoncture. Ce budget est empreint de prudence, pas de prévoyance.

01.25 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): Je me réjouis d'entendre M. Borginon parler d'un budget prudent. Je ne vois pas à quels effets négatifs il songe pour l'avenir.

01.26 Alfons Borginon (VU&ID): Deze regering stelt een aantal uitgaven uit tot later. Ik neem aan dat deze meerderheid wil uitvoeren wat zij in het regeerakkoord is overeengekomen. Politiek heeft deze regering een oplossing bereikt door de uitgavenclaims van de verschillende ministers door te schuiven naar de toekomst. Uitstel is geen afstel. De problemen liggen de volgende jaren weer op tafel. Zo hypothekeert u die toekomst.

De federale overheid haalt haar middelen uit diverse bronnen. De lastenverlagingen voor particulieren zijn echter met 3 tot 3,5 procent ingrijpender dan die voor bedrijven, met circa 1,5 procent. Bedrijven stemmen immers niet. Voor de particulieren komt er in de toekomst een belastinghervorming, gekoppeld aan een verlaging. De lastenverlaging voor de bedrijven wordt gecompenseerd en ondanks de sociale lastenverlaging gaat het dus niet om een echte lastenverlaging.

Welke reden zou er kunnen zijn om particulieren wél en bedrijven geen lastenverlaging toe te kennen? Voor de bedrijven blijft de crisisbelasting behouden, ook al is er geen crisis meer.

De vennootschapsbelasting is niet gekoppeld aan de economische realiteit en aan het cyclische verloop ervan. De fiscale *rulings* werken niet naar behoren. De spreiding in de tijd van fiscale winsten en van belastingheffing vormt een ernstig probleem, omdat latere verliezen achteraf niet meer fiscaal worden goedgemaakt.

In andere Europese landen bestaat die terugstortmogelijkheid wel. Fiscale winsten uit het verleden stromen in moeilijkere periodes terug naar het bedrijf. Er is dus sprake van concurrentievervalsing van de vennootschapsbelasting op Europees vlak. De Belgische tarieven inzake vennootschapsbelasting moeten in overeenstemming gebracht worden met de Europese.

Minister Reynders vindt dit duidelijk geen prioriteit. Misschien komt dit wel omdat de vennootschapsbelasting in buitensporige mate door Vlaanderen betaald wordt.

01.27 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): Wil de heer Borginon de fiscale concurrentie in België opdrijven door een regionalisering van die belastingen?

01.26 Alfons Borginon (VU&ID): Le gouvernement a reporté un certain nombre de dépenses. J'imagine qu'il souhaite exécuter les projets qui figuraient dans l'accord gouvernemental. Au niveau politique, ce gouvernement est parvenu à trouver une solution en reportant la mise en œuvre des souhaits exprimés par les ministres en matière de dépenses. En reportant les problèmes, on ne les élimine pas pour autant: ils ne manqueront pas de resurgir dans quelques années. C'est ainsi que vous hypothéquez l'avenir.

Les autorités fédérales tirent leurs moyens de différentes sources. Les réductions de charges pour les particuliers (3 à 3,5%) sont cependant plus importantes que celles prévues pour les entreprises (1,5%). Il est vrai que les entreprises n'ont pas le droit de vote. Les particuliers bénéficieront à l'avenir d'une réforme fiscale qui s'accompagnera d'une réduction d'impôt. La réduction des charges pour les entreprises est compensée et, malgré la réduction des charges sociales, il ne s'agit donc pas d'une véritable réduction des charges.

Pour quel motif accorderait-on une réduction de charges aux particuliers mais pas aux entreprises? L'impôt de crise est maintenu pour les entreprises alors qu'il n'y a plus de crise.

L'impôt des sociétés n'est pas lié à la réalité économique ni à son évolution cyclique. Les "rulings" fiscaux ne fonctionnent pas convenablement. L'étalement dans le temps des bénéfices fiscaux et de la perception de l'impôt représente un problème sérieux puisque des pertes ultérieures ne peuvent plus être compensées fiscalement.

Cette possibilité de reversement existe par contre bel et bien dans d'autres pays européens. En période difficile, les bénéfices fiscaux du passé retournent aux entreprises. La concurrence est donc faussée au niveau européen par le biais de l'impôt des sociétés. Les taux belges en matière d'impôt des sociétés doivent être alignés sur les taux européens.

Il est clair que ceci ne constitue pas une priorité pour le ministre Reynders. Serait-ce parce que la toute grosse part de l'impôt des sociétés est payée par la Flandre?

01.27 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): M. Borginon voudrait-il accentuer la concurrence fiscale en Belgique par le biais d'une régionalisation de cet impôt?

01.28 Alfons Borginon (VU&ID): Ik ben blij dat u het heeft over de fiscale concurrentie. Indien men dat niet wil tussen Vlaanderen en Wallonië, moet men zorgen dat de concurrentie met andere Europese landen wordt weggewerkt. De vennootschapsbelasting moet worden aangepakt. De bedoeling is toch de welvaartcreatie te stimuleren. Thans is er een zware handicap voor de vennootschappen.

Uit een onderzoek naar de toename van kredieten voor de departementen blijkt dat men vooral rekening houdt met het politiek gewicht van de betrokken minister. Zo krijgt minister Michel een grote toename van zijn kredieten. Een ander ministerie zoals Landbouw en Middenstand blijft daarentegen statu quo. Andere gevallen, zoals verkeersminister Durant, zijn moeilijk te plaatsen. De middelendaling voor haar departement lijkt te wijten aan een gebrek aan beleid en aan behoeften voor een verre toekomst.

Daarnaast speelt conservatisme, of behoud van het uitgavenbeleid. Er zijn, naast de middenstijging voor minister Michel, die ik al verklaarde en de stijging voor de politiehervorming, geen nieuwe accenten in het uitgavenbeleid. Ook in de begroting 2001 speelt het element van politiek gewicht, zoals blijkt uit de drastische middelenverhoging voor het departement van de eerste minister. Als we de optelsom maken, merken we dat het sociaal departement stabiel blijft en dat de economische uitgaven verminderen ten nadele van het autoriteitsdepartement.

Het budget voor Ontwikkelingssamenwerking stijgt. VU&ID vindt dat een goede zaak.

01.29 Staatssecretaris Eddy Boutmans (Nederlands): De BTC heeft dit jaar een reeks projecten overgenomen. De administratie werd hervormd en een aantal projecten liep hierdoor vertraging op. Desondanks doet mijn administratie het dit jaar beter dan vorig jaar, wat al een topjaar was. Ik wil haar daarvoor feliciteren.

01.30 Alfons Borginon (VU&ID): Ik ben blij met de realisaties, maar ik blijf wel kritisch. Ik wil het budget bekijken met een Vlaamse bril. De afgesproken regionalisering van Landbouw en Buitenlandse Handel moet volgens mij weerspiegeld worden in de begroting. Er zijn te weinig aanzetten om de

01.28 Alfons Borginon (VU&ID): Je me réjouis que vous évoquiez la concurrence fiscale. Si on souhaite l'exclure entre la Flandre et la Wallonie, il faut veiller à éliminer toutes les distorsions avec d'autres pays européens. Le gouvernement doit s'attaquer à l'impôt des sociétés pour stimuler la création de bien-être. Cet impôt constitue actuellement un lourd handicap pour les sociétés.

Une étude de l'augmentation des crédits octroyés aux différents départements semble indiquer que l'on a surtout tenu compte du poids politique des ministres. Ainsi, le ministre Michel bénéficie d'une augmentation importante de ses crédits tandis que le ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes doit se contenter d'un statu quo. D'autres cas, tel celui de la ministre Durant, sont plus difficiles à situer. La réduction du budget des Transports semble liée à une absence de politique globale et à des promesses à très long terme.

Parallèlement, le conservatisme - ou une politique des dépenses inchangée - semble également l'avoir emporté. Outre l'augmentation des moyens attribués au ministre Michel - que j'ai déjà eu l'occasion d'expliquer - et de ceux consacrés à la réforme des services de police, aucun accent nouveau ne semble marquer la politique des dépenses qui nous est présentée. Le poids politique des ministres concernés semble également déterminant en matière de politique budgétaire, comme il ressort de l'augmentation très substantielle des moyens octroyés au département du premier ministre. Une simple addition montre que le département social reste stable et que les dépenses économiques diminuent en faveur du département d'autorité.

Le budget pour la coopération au développement est en augmentation. La VU-ID s'en réjouit.

01.29 Eddy Boutmans, secrétaire d'Etat (*en néerlandais*): La CTB a repris cette année un certain nombre de projets. Il y a eu une réforme au sein de l'administration et un certain nombre de projets ont ainsi pris du retard. Malgré tout, le bilan pour mon administration est meilleur que celui de l'année dernière alors qu'il s'agissait déjà d'une année excellente. Je tiens à l'en féliciter.

01.30 Alfons Borginon (VU&ID): Je me réjouis de ce qui a été réalisé mais je reste néanmoins critique. Je souhaite examiner le budget du point de vue de la Flandre. Les accords qui ont été conclus en matière de régionalisation de l'agriculture et du commerce extérieur doivent, à mon sens, trouver

bestaande politieke akkoorden uit te voeren.

In deze begroting is echter niet voorzien in een basisallocatie voor de defederalisering.

Over de Nationale Loterij had ik het reeds uitvoerig in de besprekingen rond de programmawet. De minister antwoordde toen op mijn vragen inzake de monopolierente, maar niet inzake de voorafnames op bestedingen. Het vorige stabiliteitspact liep tot 1999. Het volgende, voor de periode 2001 tot 2005, zal rekening moeten houden met het door de Hoge Raad voor Financiën in het vooruitzicht gestelde Vlaamse begrotingsoverschot van 13 miljard en mag niet systematisch uitgaan van een hoger overschot. De Franstalige Gemeenschap en het Waals Gewest moeten hun verantwoordelijkheid opnemen.

Tot slot een aantal bedenkingen bij de aanpak van de begroting door het Parlement. De regering dient de begroting te laat in. Dit wordt niet bestraft. De organisatie van de besprekingen in commissie Financiën is beneden alle peil, zodat men niet tot een grondige discussie komt. Ik denk dat men de begroting moet hergroeperen. Trucs van allocatie door de minister moeten worden vermeden. Er moeten relevante percentages van bedrag komen. Nu kibbelt men over enkele miljoenen en vergeet men het te hebben over de miljarden. Iedere begrotingspost moet een minimum- en een maximumbedrag hebben. Dan pas kan de discussie over de inhoud gaan. Deze begroting wordt er in dit Parlement in een kort tijdsbestek doorgeduwde. Het zou mogelijk moeten zijn dat het Parlement het hele jaar door kan interpellieren over de begroting. Op basis van voorziene reviews, kan men een mechanisme creëren om op regelmatige wijze een inhoudelijke discussie te voeren over de lopende begroting.

01.31 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): De begrotingsaanpassing kan een gelegenheid zijn voor reflectie. Daarnaast beschikken we over de interessante studies van de Hoge Raad voor de Financiën.

De **voorzitter**: Ik ben het daarmee eens. Ik raad trouwens iedereen aan die studie te lezen.

01.32 Alfons Borginon (VU&ID): De discussie verloopt vaak niet erg geordend.

leur écho dans le budget. Il n'y a pas suffisamment de signes témoignant de la volonté de mettre en œuvre les accords politiques existants.

Toutefois, dans ce budget, il n'a pas été prévu d'allocation de base pour la défédéralisation.

J'ai déjà parlé abondamment de la Loterie Nationale lors des débats consacrés à la loi-programme. Le ministre avait alors répondu à mes questions sur la rente de monopole, mais non à celles sur les prélèvements sur investissements. Le pacte de stabilité précédent était d'application jusqu'en 1999. Le suivant, pour la période 2001 à 2005, devra tenir compte de l'excédent budgétaire flamand de 13 milliards prévu par le Conseil supérieur des finances et, par conséquent, il ne pourra pas se fonder systématiquement sur un excédent supérieur. La Communauté française et la Région wallonne doivent assumer leurs responsabilités.

Enfin, je voudrais émettre un certain nombre de critiques à l'égard de la manière dont le Parlement traite le budget. Le gouvernement dépose son budget tardivement et cette attitude n'est pas sanctionnée. L'organisation des débats en commission des Finances est en dessous de tout, de sorte que nous sommes incapables de mener un débat de fond. Je pense qu'il convient de restructurer le budget. Il convient d'empêcher le ministre de recourir à des astuces par le biais d'allocations. Il faut que le gouvernement avance des chiffres pertinents concernant les montants alloués. Aujourd'hui, on polémique à propos d'une poignée de millions et on oublie de parler de milliards. Un montant minimum et un montant maximum doivent être spécifiés pour chaque poste budgétaire. A partir de là, on pourra mener un débat sur le fond. Le gouvernement tente de faire voter le présent budget dans la précipitation. Le Parlement devrait pouvoir interpellier sur ce budget pendant toute l'année. Sur la base des contrôles prévus, on pourrait créer un mécanisme permettant de consacrer régulièrement un débat de fond au budget en vigueur.

01.31 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): L'ajustement budgétaire peut être l'occasion de se livrer à une réflexion. Nous disposons, par ailleurs, également de l'étude très intéressante menée par le Conseil supérieur des finances.

Le **président**: Je suis d'accord avec vous. Je conseille d'ailleurs à chacun de prendre connaissance de cette étude.

01.32 Alfons Borginon (VU&ID): Les débats ne sont pas toujours très ordonnés. Nous sommes

De bespreking van de begroting wordt belast met een grote hoeveelheid documenten zodat een degelijke discussie versmacht wordt.

01.33 Daniel Bacquelaine (PRL FDF MCC): Het is vijftig jaar geleden dat we nog een begroting en rekeningen gehad hebben met een positief saldo. Dit is nochtans een voorzichtige begroting, want de regering heeft het advies van de Hoge Raad voor de Financiën integraal gevolgd. Wij zullen nu geleidelijk aan een begrotingsoverschot kunnen opbouwen, dat tegen 2005 tot 0,7 procent van het BBP moet aangroeien.

Dat resultaat hebben we te danken aan de inspanningen van burgers en bedrijfsleven. Met die inspanningen moest rekening worden gehouden in de nieuwe beleidslijnen. Verspilling moet worden vermeden, de sanering moet worden voortgezet.

De doelstellingen waartoe deze regenboogcoalitie zich bij de voorstelling van de begroting heeft verbonden, zijn nauwkeurig omlijnd, concreet en becijferd.

Onze samenleving moet de vergrijzing van de bevolking het hoofd bieden. Tegen 2030 zouden er naar schatting één miljoen gepensioneerden bijkomen. De regering heeft rekening moeten houden met de weerslag op de begroting van die vergrijzing, meer bepaald voor de periode na 2010. Voor het Zilverfonds wordt een startkapitaal geput uit de opbrengst van de verkoop van de UMTS-licenties. Met de geleidelijke opbouw van begrotingsoverschotten, wat gepaard moet gaan met een versnelde vermindering van onze overheidsschuld, moet het fonds verder gefinancierd worden. Wij juichen de aanleg van zo'n "demografische reserve" volmondig toe. De vorige regeringen hebben dit probleem nooit ernstig aangepakt.

Het verheugt ons dat de regering voor een grootscheepse belastinghervorming opteert (134 miljard). De burger kijkt terecht uit naar een daling van de fiscale en de parafiscale druk die bevorderlijk is voor de arbeid en een bewijs vormt van respect voor de actieve krachten in onze samenleving.

De hervorming neemt vanaf 2001 concrete vorm aan. De afschaffing van de BCB zal sneller door de belastingplichtigen worden gevoeld. Alle inkomenscategorieën zijn erbij betrokken. Wij onderstrepen met name de vermindering van de fiscale druk op arbeid door het toekennen van een belastingkrediet, de aanpassing van de forfaitaire beroepskosten en het afschaffen van de hoogste

confrontés à une telle quantité de documents qu'il devient impossible de mener convenablement une discussion.

01.33 Daniel Bacquelaine (PRL FDF MCC): On n'avait plus vu un budget et des comptes affichant un solde positif depuis un demi-siècle. Et pourtant, c'est un budget prudent car le gouvernement a intégralement tenu compte de l'avis du Conseil supérieur des Finances. Nous allons ainsi pouvoir constituer progressivement des excédents budgétaires qui atteindront 0,7% du PIB à l'horizon 2005.

Ce résultat est dû aux efforts des citoyens et des entreprises. Il fallait tenir compte de ces efforts en amorçant des politiques nouvelles, en évitant le gaspillage et en poursuivant l'assainissement.

Les engagements que prend le gouvernement arc-en-ciel à l'occasion de la présentation du budget sont précis, concrets et chiffrés.

Notre société doit faire face au vieillissement de la population. Entre aujourd'hui et 2030, l'accroissement du nombre de retraités est estimé à près d'un million. Le gouvernement a dû tenir compte des répercussions budgétaires de ce vieillissement, en particulier pour la période postérieure à 2010. Le fonds de vieillissement sera alimenté par un capital de départ provenant du produit de la vente des licences U.M.T.S. L'option de la constitution progressive d'excédents budgétaires permettra d'alimenter ce fonds tout en opérant le démantèlement accéléré de notre dette publique. Nous applaudissons à la constitution de cette « réserve démographique ». Ce problème n'avait pas été abordé sérieusement par les gouvernements précédents.

Nous nous félicitons du fait que le gouvernement s'est engagé dans la mise d'une réforme fiscale d'envergure (134 milliards). Le citoyen attendait légitimement cette baisse de la pression fiscale et parafiscale, baisse respectueuse du travail et donc des forces vives de notre pays.

Cette réforme, c'est du concret dès 2001. La suppression de la CSC sera ressentie plus rapidement par les contribuables. Et toutes les tranches de revenu seront concernées. Nous soulignons en particulier la réduction de la pression fiscale sur le travail par l'attribution d'un crédit d'impôt, par l'adaptation des frais professionnels forfaitaires et par la suppression des tranches

belastingsschalen van 52,5 en 55 procent. Al die maatregelen zullen bedrijven ertoe aanzetten zich bij ons te vestigen.

Een ander belangrijk punt is de fiscale neutraliteit ten opzichte van de samenlevingsvorm en het bevorderen van een belastingregeling die meer afgestemd is op kinderlast. Voorts worden energiebesparingen in de bouw- en de woonsector aangemoedigd.

De weg van de stijging van de koopkracht van hen die tot de nationale rijkdom bijdragen is een billijke keuze. Wij vinden het belangrijk dat nog in deze zittingsperiode wordt onderzocht welke bijkomende inspanningen mogelijk zijn op het stuk van de belastinghervorming. Wij zullen er aandachtig op toezien.

Wij weten ook dat de minister van Financiën een belastingbeleid wil uitstippelen dat op een hervorming van de vennootschapsbelasting is gericht. Gelet op de tendensen die zich aftekenen in de EU-landen, moet de regering werk maken van een geleidelijke vermindering van de vennootschapsbelasting.

De regering voert een actief werkgelegenheidsbeleid dat alle lagen van de bevolking ten goede komt. Vooral ten gunste van de ouderen moeten bijzondere inspanningen worden geleverd. Er is echter ook het probleem van de jeugdwerkloosheid. Op dat punt heeft de regering al goed gescoord. Eind oktober 2000 waren al nagenoeg 30.000 startbaanovereenkomsten gesloten en dat succes wordt dag na dag bevestigd. Het betreft tevens een duurzame maatregel, want na afloop van de overeenkomsten zullen de stimulerende maatregelen ten gunste van de werkgevers waartoe de regering heeft beslist, van kracht worden.

De verlaging van de werkgeversbijdragen inzake sociale zekerheid zal worden versneld en zal in 2001 goed zijn voor 3,75 miljard euro, rekening houdend met de toegekende verminderingen bij indienstneming. Wij wijzen ook op de inspanningen die erop gericht zijn het beroepsleven en het privéleven beter op elkaar af te stemmen en de continuïteit van de beroepsactiviteit op lange termijn te garanderen.

Dankzij de middelen die voor de justitie en de veiligheid worden uitgetrokken, zal concreet werk kunnen worden gemaakt van de beslissingen inzake de hervorming van de politiediensten en de tenuitvoerlegging van het veiligheidsplan. In vergelijking met vorig jaar werden die middelen met

supérieures d'imposition de 52,5 et de 55%. Cela permettra l'installation d'entreprises chez nous.

Nous soulignons aussi la neutralité fiscale à l'égard des choix de vie et la promotion d'une fiscalité tenant mieux compte des enfants à charge et promouvant l'économie d'énergie dans le secteur de la construction et dans le secteur résidentiel.

C'est dans cette voie, celle de l'accroissement du pouvoir d'achat de ceux qui contribuent à la richesse nationale, qu'il fallait s'engager. C'est un juste retour des choses. Pour nous, il faudra évaluer au cours de la législature les efforts qui pourraient encore être consentis à la réforme fiscale. Nous y serons très attentifs.

Nous savons aussi que notre ministre des Finances travaille à l'élaboration d'une politique fiscale réformatrice en matière d'impôt des sociétés. Compte tenu du mouvement observé chez nos voisins européens, le gouvernement doit s'engager dans la voie de la diminution progressive de la fiscalité touchant les sociétés.

Le gouvernement défend une politique active en faveur de l'emploi au bénéfice de toutes les tranches de la population. Des efforts particuliers doivent être accomplis en ce qui concerne les plus âgés. Mais l'emploi, c'est aussi l'emploi des jeunes. Dans ce secteur, le gouvernement a déjà marqué des points. A la fin d'octobre 2000, près de 30.000 conventions de premier emploi avaient déjà été conclues, et ce succès se confirme de jour en jour. Cette amélioration sera durable car, à l'échéance de ces conventions, les incitants décidés par le gouvernement au bénéfice des employeurs entreront en jeu.

La réduction des charges patronales pour la sécurité sociale a été accélérée et atteindra 3,75 milliards d'euros en 2001, en tenant compte des réductions liées à l'embauche. Nous soulignons aussi les efforts menés en faveur d'une harmonie entre vie professionnelle et vie personnelle et d'une continuité d'activités professionnelles à long terme.

Les moyens alloués au secteur de la justice et de la sécurité vont permettre de réaliser les décisions prises en matière de réforme des polices et la mise en œuvre du plan de sécurité. Ils sont augmentés de 20% par rapport à l'an dernier.

20 procent opgetrokken.

Ik wil tevens de minister van Binnenlandse Zaken feliciteren ; hij heeft er immers voor gezorgd dat de hervorming van de politiediensten op 1 januari 2001 effectief van kracht wordt. Er werden regelgevende bepalingen uitgevaardigd en de topfunctionarissen van de nieuwe geïntegreerde politie werden of zullen spoedig worden benoemd. De regering zal nog op sommige punten toezien. Dat geldt met name voor het feit dat de kost van de hervorming een nuloperatie voor de gemeenten wordt.

Er moeten tevens verbintenissen worden aangegaan voor de periode na 2001.

De minister van Justitie wil een op herstel gericht strafrecht. Daar ben ik het mee eens. Gevangenisstraf moet vermeden worden voor daders van niet-ernstige feiten, ten voordele van een snelle reactie van onze samenleving.

Voorst is het belangrijk dat er een wetgeving komt tot instelling van autonome alternatieve straffen, zoals dienstverlening of opleiding. Ik heb zelf een wetsvoorstel van die strekking ingediend.

Wij verwachten van de minister dat hij twee wetsontwerpen indient, een over de strafuitvoeringsrechtbanken, en een tot wijziging van de wet betreffende de jeugdbescherming, met antwoorden op ongewenst gedrag van minderjarige delinquenten.

Het verheugt onze fractie dat er op internationaal niveau opnieuw naar België wordt geluisterd. Ons land dwingt weer respect af. Dat hebben we nog gemerkt op de Europese top in Nice. Daarnaast worden er zonder taboes democratische debatten gevoerd over delicate onderwerpen zoals euthanasie, drugs of adoptie door niet-gehuwde paren. De regering heeft alvast de moed om die thema's aan te kaarten.

Wij moeten ervoor zorgen dat de wetgeving evolueert volgens de wensen en opvattingen van de publieke opinie. Ik roep de oppositie op aan het debat deel te nemen, in plaats van het halsstarrig de rug toe te keren.

Voor ons betekent deze begroting 2001 meer vrijheid. *(Applaus bij de meerderheid)*

01.34 Jan Peeters (SP): De SP wenste een goed

Je voudrais encore féliciter le ministre de l'Intérieur qui a fait en sorte que la réforme des polices soit effective le 1er janvier 2001. Des dispositions réglementaires ont été prises, les hauts responsables de la nouvelle police intégrée ont été nommés ou le seront bientôt. Le gouvernement devra veiller encore à certains points, notamment à ce que le coût de la réforme soit une opération neutre pour les communes.

Des engagements doivent être pris au delà de l'année 2001.

Je suis d'accord avec le ministre de la Justice, qui veut promouvoir une justice pénale réparatrice. L'emprisonnement d'auteurs de faits non graves doit être évité au profit d'une réaction rapide de notre société.

Il serait, par ailleurs, important d'adopter une législation instaurant des peines alternatives autonomes, telles que le travail d'intérêt général ou la formation. J'ai déposé une proposition en ce sens.

Nous attendons du ministre qu'il dépose deux projets de loi, l'un sur les tribunaux d'application des peines, l'autre réformant la loi sur la protection de la jeunesse, en y apportant des réponses au comportement des délinquants mineurs.

Notre groupe est également satisfait de deux autres éléments. D'abord, la Belgique est à nouveau un pays écouté et respecté au niveau international. On l'a encore remarqué au Sommet de Nice. Ensuite, des débats démocratiques ont lieu sans tabou sur des sujets aussi délicats que l'euthanasie, les drogues ou l'adoption d'enfants par des couples non mariés.

Sans préjuger de la solution qui sera adoptée pour chacun de ces sujets, je salue le courage du gouvernement qui ose les aborder. Nous devons veiller à ce que la législation évolue en fonction des aspirations et des conceptions de l'opinion publique. J'appelle l'opposition à participer au débat plutôt que de s'enfermer dans des refus.

En conclusion, pour nous, le budget 2001 traduit un supplément de liberté.

(Applaudissements sur les bancs de la majorité)

01.34 Jan Peeters (SP): Pour le SP, les priorités

gezondheidsbeleid, een herfinanciering van de gezondheidssector, een zilverfonds en belastingverlaging vooral ten voordele van de minst begoeden. Die doelstellingen zijn bereikt en dat verheugt ons. Bovendien willen wij niet aan potverteren doen. Wij zijn voorstander van een orthodox begrotingsbeleid omdat zulks ook de kleine burger tot voordeel strekt. Bij de sociale partners stellen we een gelijkaardige orthodoxie en gematigdheid vast. Ook dat is positief. De oprichting van het Zilverfonds kadert in diezelfde bekommernis. De SP vindt daar haar doelstellingen in terug. Het debat daarover stoelt op de deskundige adviezen van de Hoge Raad voor DE Financiën.

De reserves van dat fonds zullen volledig meetellen voor het halen van de Maastricht-norm voor nieuwe projecten. Het zilverfonds mag immers enkel in overheidseffecten beleggen. Uitgaven kunnen niet vóór 2010 en niet vóór de schuldratio 60 procent bedraagt.

Positief is de herfinanciering van de gezondheidszorg, met 22 miljard boven de wettelijke groeinorm. Dit is slechts een eerste stap in de herfinanciering. De groeinorm van 2,5 procent blijft overeind, zodat ontsparing wordt voorkomen. Enkel specifieke domeinen kunnen worden gefinancierd met de extra 22 miljard. Wij zijn dan ook vragende partij voor budgettaire beschotten tussen de 22 miljard en de rest van het budget.

De belastingverlaging moet vooral oog hebben voor de lage en de gemiddelde inkomens. Er zullen voor 65 miljard belastingverminderingen worden doorgevoerd. De SP heeft vrijwel al haar verlangens ingewilligd gezien. Wij zullen de begroting dan ook graag goedkeuren. Wel blijft er nog een gevaar dat men vooralsnog gaat potverteren of dat men bepaalde kosten naar de gemeenten zal doorschuiven. Ik denk daarbij aan de politiehervorming die geenszins een neutrale operatie zal zijn voor de gemeentelijke financiën. *(Applaus)*

01.35 Jean-Pierre Viseur (ECOLO-AGALEV): Het is een hoogdag voor onze budgettaire geschiedenis want er wordt hier een evenwichtige begroting voorgesteld ondanks voorzichtige hypothesen, met name een groei met 2,5 procent en een conjunctuurbuffer.

étaient une bonne politique en matière de soins de santé, un refinancement du secteur des soins de santé, la création du fonds de vieillissement et une réduction d'impôt devant bénéficier surtout aux plus démunis. Tous ces objectifs ont été atteints et nous nous en réjouissons. Il n'est par ailleurs pas question de gaspiller les moyens financiers. Nous sommes partisans d'une politique budgétaire orthodoxe car le citoyen ordinaire en tire également avantage. Nous constatons la même approche orthodoxe et modérée chez les partenaires sociaux. C'est également un point positif. La création du fonds de vieillissement a été dictée par les mêmes préoccupations. Le SP y retrouve ses objectifs. Le débat en la matière est fondé sur les excellents avis du Conseil supérieur des finances.

Les réserves de ce fonds entreront intégralement en ligne de compte en ce qui concerne la norme de Maastricht. Les placements effectués dans le cadre du fonds de vieillissement doivent porter exclusivement sur des titres d'Etat. Les dépenses ne sont pas autorisées avant 2010 ni avant que le ratio de la dette ne soit de 60%.

Une autre bonne mesure est le refinancement des soins de santé à concurrence de 22 milliards de francs pour des nouveaux projets, en sus de la norme de croissance légale. Il ne s'agit d'ailleurs que d'une première étape du refinancement. La norme de croissance de 2,5% est maintenue, de manière à éviter tout dérapage. Les 22 milliards de francs supplémentaires ne peuvent être utilisés que dans des domaines spécifiques. Nous demandons dès lors que ces 22 milliards soient séparés du reste du budget.

La diminution de la pression fiscale à concurrence de 65 milliards de francs doit en particulier favoriser les contribuables aux revenus faibles ou moyens. La quasi totalité des exigences formulées par le SP ayant été entendues, mon groupe votera volontiers en faveur de ce budget. Des risques subsistent, comme celui de voir dilapider certains moyens ou imposer certains coûts aux communes. A cet égard, je songe à la réforme des services de police qui ne constituera en aucun cas une opération neutre pour les finances communales. *(Applaudissements)*

01.35 Jean-Pierre Viseur (ECOLO-AGALEV): Nous vivons un grand jour dans notre histoire budgétaire puisque c'est un budget en équilibre qui est présenté, malgré des hypothèses prudentes : une croissance de 2,5 % et la création d'un tampon conjoncturel.

In tegenstelling met wat de heer Van Rompuy beweert, denkt deze meerderheid wel degelijk aan de toekomst aangezien ze een zilverfonds aanlegt; Dat staat in schril contrast met de jaren 70 en 80 en de overdreven schuldenlast! Dat is mogelijk dankzij de goede economische vooruitzichten.

Maar groei leidt evenwel tot meer CO² en andere vormen van vervuiling. In dat verband betreurt ik dat de Conferentie van Den Haag op een sisser is afgelopen.

Het vervoer draagt in grote mate bij tot de milieuvervuiling. Terwijl de vooruitzichten voor het reizigersvervoer dankzij de NMBS-investeringen in het GEN gunstig zijn, is de vooruitgang inzake het goederenvervoer minder aanzienlijk.

Duurzame ontwikkeling houdt ook in dat het gebruik van vernieuwbare energie en energiebesparingen moeten worden aangemoedigd. Voorts beoogt duurzame ontwikkeling naast milieudoelstellingen ook de ontwikkeling van eenieder. In dat kader loof ik het ambitieuze opzet om via het belastingkrediet, de steun aan eenoudergezinnen en de voor 2002 geplande verhoging van het bestaansminimum de armoede met 50 procent terug te brengen.

Armoedebestrijding houdt ook werkloosheidsbestrijding in. De aangekondigde werkloosheidsdaling bedraagt 4 procent. Dat is weinig in vergelijking met de groei en de 150 miljard aan verlagingen van sociale lasten die de ondernemingen cadeau kregen. Gelukkig worden de minimumuitkeringen in 2001 verhoogd.

Armoede beperkt zich niet tot het materiële. Terzake zal de herfinanciering van de Gemeenschappen de mogelijkheid bieden het onderwijs en de toegang tot cultuur in heel België te verbeteren.

Het geleidelijke verbod op het gebruik van dierenmeel en de opstarting van het Agentschap voor de Voedselveiligheid moeten worden toegejuicht. Daarentegen beklemtonen wij nogmaals dat wij de beslissing inzake de GSM-normen betreuren.

Wij zijn blij met de verhoging van de begroting voor Ontwikkelingssamenwerking met in totaal 2,2 miljard. Dat is nog altijd minder dan wat Landsverdediging krijgt, maar er werd ook een verhoging met 10 procent per jaar in het vooruitzicht gesteld. Een goed beleid kost geld. Het is dan ook belangrijk te weten wie dat beleid financiert en hoe.

Contrairement à ce qu'a affirmé M. Van Rompuy, cette majorité prévoit l'avenir puisqu'en plus elle prévoit un fonds de vieillissement. Quel contraste avec les années 70 et 80 et l'endettement excessif ! Cela est possible grâce aux bonnes perspectives économiques.

Mais la croissance amène la production accrue de CO² et d'autres pollutions. À cet égard, je regrette l'échec de la Conférence de La Haye.

Le transport contribue pour une bonne part à la pollution. S'il existe de bonnes perspectives pour le transport des personnes grâce aux investissements à la SNCB, au RER, notamment, les avancées sont moins significatives pour les marchandises.

Mais le développement durable, c'est aussi la promotion des énergies renouvelables et les incitants aux économies d'énergie. Et ce n'est pas que l'environnement, c'est aussi le développement pour tous. À cet égard, je salue l'objectif ambitieux en matière de lutte contre la pauvreté (moins 50 %) par le crédit d'impôt, l'aide aux familles monoparentales et, en 2002, le relèvement du minimex.

La lutte contre la pauvreté, c'est aussi la lutte contre le chômage. La diminution prévue est de 0,4 % au taux standardisé. C'est peu par rapport au taux de croissance et aux cadeaux aux entreprises via les 150 milliards de réduction des cotisations sociales. Heureusement, il y aura une augmentation des minima des allocations en 2001.

La pauvreté n'est pas seulement matérielle. À cet égard, le refinancement des Communautés permettra d'améliorer l'enseignement et l'accès à la culture dans toutes les régions du pays.

Enfin, il faut saluer l'interdiction progressive des farines animales et la mise en route de l'Agence de sécurité alimentaire. En revanche, nous rappelons nos regrets en matière de normes GSM.

Nous sommes heureux de l'augmentation globale de 2,2 milliards du budget de la Coopération au développement. Certes, c'est moins que ce qui est accordé à la Défense nationale. Mais il existe une perspective d'augmentation de 10% par an. Une bonne politique coûte. D'où l'intérêt de voir qui finance cette politique et comment.

Wij zijn voorstander van de bestrijding van fiscale fraude en fraude in het algemeen. Wij juichen dan ook de aanstelling toe van een regeringscommissaris belast met de strijd tegen de belastingfraude, evenals de premie voor substituten bij de financiële parketten, de indienstneming van 1500 ambtenaren ter opvulling van de formatie en de investeringen in computermateriaal. Deze regering doet meer voor de fraudebestrijding dan welke vorige regering ook.

De minister van Justitie zou ik willen vragen meer preventieve controles uit te voeren inzake overheidsopdrachten. De overheveling van het HCT naar de GPP blokkeert de administratieve onderzoeken.

Voorts zijn er nog schrijnende ongelijkheden op het stuk van de inkomstenbelasting : aan de inkomsten uit kapitaal wordt niet geraakt. De afschaffing van de hoogste aanslagvoeten zal de multinationals geenszins aantrekken, zoals de heer Bacquelaine beweert, maar is wel een schitterend cadeau voor de rijksten. Met de belastinghervorming zullen velen een beetje winnen, en enkelen veel winnen. Via aftrekbare uitgaven en definitief belaste inkomsten, voor honderden miljarden frank; ontsnappen de zeer grote ondernemingen aan de normale belasting. De uiteindelijk betaalde vennootschapsbelasting is veel lager dan 20 procent. Eind januari zouden we over het rapport dienaangaande van de Hoge Raad voor de Financiën moeten beschikken. De bedrijven zullen ook 150 miljard minder sociale bijdragen moeten betalen. Ik ben echter wel voorstander van een vermindering van het nominale tarief en de aftrekmogelijkheden.

In een complexe realiteit past een complex discours. Dit was mijn laatste betoog. In januari ruim ik het veld voor mijn plaatsvervanger, en ga ik mij bezighouden met de gemeentepolitiek.

Deze begroting houdt geen scherpe breuk in met een door winstbejag en ongebreidelde consumptiedrang getekende, vrij onmenselijke samenleving. Er is echter vooruitgang, en voor verscheidene departementen werd er toch een groene toets aangebracht, in vergelijking met 2000.

Om deze moeizaam voortploegende regering, die ten minste de moed heeft problemen aan te pakken die haar voorgangers lieten verzieken, aan te moedigen, zal ik dan ook voor deze begroting stemmen. *(Applaus bij de meerderheid)*

Nous prôtons la lutte contre la fraude fiscale et les fraudes en général ainsi qu'une juste perception de l'impôt. Nous saluons à cet égard la nomination d'un commissaire du gouvernement chargé de la lutte contre la fraude fiscale, la prime aux substituts pour les parquets financiers, l'engagement de 1.500 fonctionnaires pour compléter les cadres et les investissements dans l'équipement informatique. Ce gouvernement fait assurément davantage dans la lutte contre les fraudes fiscales qu'aucun autre avant lui.

Au ministre de la Justice, je voudrais demander plus de contrôles préventifs en matière de marchés publics. Le transfert du CSC à la PJ bloque les enquêtes administratives. Le CSC n'a plus de personnel et l'OCRC ne peut faire que les enquêtes judiciaires.

On constate encore de grandes inégalités dans la taxation des revenus : on ne touche pas aux revenus du capital. Loin de pouvoir attirer les multinationales, comme le prétend M. Bacquelaine, l'abolition des taux marginaux supérieurs n'est qu'un grand cadeau aux plus riches. La réforme fiscale permettra à beaucoup de gagner un peu et à peu de gagner beaucoup. Les très grandes entreprises échappent à l'impôt normal au travers des dépenses fiscales et des revenus définitivement taxés, pour des centaines de milliards. L'impôt effectivement payé en terme d'impôts des sociétés (ISOC) est largement inférieur à 20%. Le rapport du Conseil supérieur des Finances à ce sujet devrait nous parvenir fin janvier. Les entreprises vont également bénéficier des réductions de cotisations sociales pour 150 milliards. Je suis cependant d'accord pour une diminution du taux facial et des déductibilités.

Mon discours est nuancé, car dans une réalité complexe, un discours ne peut être que complexe. C'est ma dernière intervention puisqu'en janvier, je cèderai ma place à mon suppléant pour m'occuper de politique communale.

Ce budget ne marque pas de rupture nette ni une véritable mutation avec une société de profit, de consommation à outrance et assez inhumaine. Mais il comporte des avancées et le vert y a pris de la vivacité par rapport à 2000 dans plusieurs départements.

Je le voterai, au titre d'encouragement à ce gouvernement difficile, mais qui a le courage de s'attaquer à des problèmes que ses prédécesseurs avaient laissés pourrir. *(Applaudissements sur les bancs de la majorité)*

De **voorzitter**: Ik groet de heer Jean-Pierre Viseur, die zonet voor het laatst het woord genomen heeft vanop dit spreekgestoelte. (*Applaus*)

01.36 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): Het debat toonde al aan dat de bespreking over een begroting in evenwicht niet zo eenvoudig is. De begroting blijft bovendien bezwaard door de overheidsschuld, de ecologische schuld en de kosten die voortvloeien uit de vergrijzing. Bovendien is de armoede in en buiten België niet verdwenen.

Deze begroting moest dus voorzichtig blijven. Heel wat verwachtingen, zowel van burgers als van ministers, bleven on vervuld. Er werden in de eerste jaarhelft te veel verwachtingen geschapen. Bij de begrotingsopmaak is men echter redelijk gebleven. De meeruitgaven in de begroting hebben te maken met de sociale sector, de politiehervorming en infrastructurele uitgaven.

De heer Herman Van Rompuy had het smalend over "snoepjes", maar had er verder geen kritiek op. De belastingverlaging voor 2000 is erg voorzichtig. Er is wel een gedeeltelijke afschaffing van de crisisbelasting, een indexering van de belastingschalen enzovoort. In vergelijking met de ons omringende landen blijven we geconfronteerd met een hoge rentelast en met een zware belastingdruk. Daardoor zitten we erg beperkt in onze mogelijkheden. Wel wensen wij een echte belastinghervorming met duidelijke groene accenten om de burgers te dwingen tot een meer ecologisch consumptiepatroon.

01.37 Alfons Borginon (VU&ID): Er is een duidelijk onderscheid tussen wat de heer Tavernier zegt en wat minister Reynders zegt. U pleit voor een soort ecologische belasting. De minister vindt zich daar niet in terug. Hoe rijmt u dat?

01.38 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): Deze regering is bereid te debatteren over het principe van de groene fiscaliteit. Niemand is echter voorstander van een verhoging van de belastingdruk. Groene fiscaliteit betekent niet automatisch meer taksen, zoals de tegenstanders van het principe vaak beweren. Over het fenomeen moet alleszins nog verder worden gedebatteerd, maar dan moet men niet langer in zwart-wit termen denken.

01.39 Jos Ansoms (CVP): Minister Durant heeft onlangs een groene gedachtepiste gelanceerd inzake de aanpassing van de kilometeraftrek. Vindt

Le **président**: Je salue M. Jean-Pierre Viseur, dont c'était la dernière intervention à cette tribune. (*Applaudissements*)

01.36 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): Le débat a démontré qu'il n'est pas aisé de discuter d'un budget en équilibre. En outre, ce budget ploie sous la dette publique, la dette écologique et les coûts inhérents au vieillissement de la population. Par ailleurs, la pauvreté n'a disparu ni en Belgique, ni à l'étranger.

Ce budget se devait donc d'être prudent. De nombreux espoirs, exprimés par les citoyens comme par les ministres, sont restés vains. Au premier semestre de cette année, on a suscité de trop nombreux espoirs. En revanche, la confection du budget s'est déroulée de manière raisonnable. L'augmentation des dépenses figurant dans ce budget concerne le secteur social, la réforme des polices et le domaine de l'infrastructure.

M. Herman Van Rompuy a parlé d'un ton méprisant de friandises mais n'a pas émis d'autre critique. La réduction fiscale pour 2001 est très prudente. Certes, le gouvernement procédera à la suppression partielle de l'impôt de crise, à l'indexation des barèmes fiscaux, etc. En comparaison des pays voisins, la Belgique demeure confrontée à des taux d'intérêt bas et à une pression fiscale élevée qui restreignent terriblement notre marge de manœuvre. Néanmoins, nous appelons de nos vœux une véritable réforme fiscale marquée par des accents écologistes clairs pour amener les citoyens à adopter un mode de consommation plus écologiste.

01.37 Alfons Borginon (VU&ID): Il y a une distinction nette entre ce que dit M. Tavernier et ce que dit le ministre Reynders. Vous plaidez en faveur d'une sorte d'impôt écologiste. Mais cette idée n'enthousiasme guère le ministre. Estimez-vous que vos positions antagonistes soient cohérentes ?

01.38 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): Le gouvernement est disposé à débattre du principe de la fiscalité verte. En revanche, personne n'est partisan d'accroître la pression fiscale. Le concept d'une fiscalité verte ne signifie cependant pas automatiquement plus de taxes, comme le prétendent souvent ses adversaires. Il convient à tout le moins de continuer d'en débattre, mais plus de façon manichéenne.

01.39 Jos Ansoms (CVP): Récemment, Mme Durant a lancé une piste de réflexion écologiste en ce qui concerne l'adaptation de la déduction au

zij in de schoot van de regering begrip voor haar voorstellen van groene fiscaliteit?

01.40 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): Minister Durant heeft die voorstellen terecht gedaan, maar wij hebben onze slag niet thuisgehaald. Wel zijn er een hele reeks andere maatregelen die wel worden uitgevoerd, zoals de LPG-terugbetaling.

01.41 Frieda Brepoels (VU&ID): De beleidsnota van de minister bevat heel wat vrome wensen zonder concrete invulling. Heeft Agalev ook daar moeten inbinden?

01.42 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): De regeringsverklaring is duidelijk. Een aantal variabiliseerbare kosten moeten nog worden geïmplementeerd. Voor het overige gaat de discussie voort.

01.43 Jos Ansoms (CVP): Ik heb de indruk, als ik zo-even de *body language* van minister Reynders heb geobserveerd, dat hij niets weet over de groene voorstellen van zijn collega van Mobiliteit.

01.44 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): Hij leek eerder verstandig te kijken. (*Gelach*)

De groenen stellen vast dat er nog heel wat werk moet gedaan worden op het vlak van fiscale harmonisatie. Het Belgisch voorzitterschap van volgend jaar moet ter zake een belangrijke rol spelen.

De meest onrechtvaardige belasting is nog altijd die belasting die bestaat, maar niet aangerekend wordt. Ik verwijs hierbij naar ons systeem van belastinginning. Nog te veel belastingplichtigen ontsnappen aan hun verplichtingen omdat de administratie haar werk niet altijd efficiënt kan doen.

Daarom hopen wij dat het bijkomend personeel voor Financiën vlug zal worden aangeworven. De groenen vinden zich terug in deze begroting omdat zij voldoende aanzet geeft voor een ecologisch beleid.

Ik maak me wel zorgen over het groeiend egocentrisme, de nog altijd bestaande armoede, de migratie enzovoort. Wij moeten daarom meer oog hebben voor een toekomstgericht beleid.

kilomètre. Ses propositions de fiscalité verte trouvent-elles un certain écho au sein du gouvernement ?

01.40 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): La ministre Durant a bien fait de formuler ces propositions, mais nous n'avons pas réussi à imposer nos vues. Cependant, il y a toute une série d'autres mesures qui sont, quant à elles, exécutées, comme le remboursement en matière de LPG.

01.41 Frieda Brepoels (VU&ID): Les notes de politique générale de la ministre comportaient quantité de vœux pieux, mais ne prévoyaient pas les modalités concrètes de leur réalisation. Agalev a-t-il dû également faire des concessions dans ce domaine ?

01.42 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): La déclaration gouvernementale est claire. Il faut encore finaliser une série de coûts qui sont sujets à des fluctuations. Pour le surplus, le débat se poursuit.

01.43 Jos Ansoms (CVP): J'ai l'impression, après avoir observé le langage gestuel auquel le ministre Reynders vient de recourir, qu'il ne sait rien des propositions écologistes de sa collègue de la Mobilité.

01.44 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): Il m'a semblé quant à moi qu'il écoutait sagement. (*Hilarité*)

Les écologistes constatent qu'il reste beaucoup à faire sur le plan de l'harmonisation fiscale. La présidence belge de l'UE l'an prochain aura un rôle majeur à jouer en cette matière.

L'impôt le plus injuste est toujours l'impôt qui existe mais qui n'est pas prélevé. Je me réfère à cet égard à notre système de perception fiscale. Il y a encore trop de contribuables qui échappent à leurs obligations fiscales parce que l'administration n'est pas toujours en mesure de faire son travail convenablement.

Nous espérons qu'il pourra être procédé, dans les meilleurs délais, au recrutement de personnel supplémentaire aux Finances. Les Verts se retrouvent dans ce budget qui comporte les impulsions nécessaires à la mise en œuvre d'une politique plus écologique.

Je m'inquiète toutefois de l'égoïsme croissant, de la pauvreté persistante, des flux migratoires, etc. C'est pourquoi une politique axée sur l'avenir est nécessaire.

*De vergadering wordt gesloten om 13.58 uur. La séance est levée à 13.58 heures. Prochaine
Volgende vergadering dinsdag 19 december 2000 séance le mardi 19 décembre 2000 à 14.30 heures.
om 14.30 uur.*